

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Marc Levy

Gölge Hırsızı

ÇEVİRİ: AYÇA SEZEN

Marc Levy

Gölge Hırsızı

"Sen benim gölge hırsızımsın; nerede olursan ol, seni bulacağım."

Babası tarafından terk edilmiş, çocukluğu boyunca annesiyle birlikte sıradan bir kasabada yaşayan kahramanımızın özel bir yeteneği vardır: Peşine gölgeler takılır, ona hep bir şeyler fısıldar...

Yıllar geçmiş, bahçesindeki kestane ağaçlarının altında oturduğu okulunu, babasıyla annesinin birbirlerini sevdikleri zamandan kalma o soluk fotoğrafları ardında bırakarak yeni bir hayata başlamıştır. Ne var ki tekdüze hayatı ve bir türlü ismini koyamadığı ilişkisiyle içindeki özlemi dindirememekte, ona fısıldayıp duran gölgelerden bir türlü kurtulamamaktadır.

Bir kıyı kasabasına yolunun düştüğü bir gün, hüznü dolu geçmişinin, peşini bırakmayan gölgelerin sırrı yavaş yavaş çözülmeye başlar. Yıllar önce geldiği bu kumsalda, gölgelerinin birbirine karıştığı ilk aşkın izini bulacak ve onun peşine takılacaktır.

Belki de, bir sandığın içine sakladıkları o uçurtmayı yerinden çıkarmanın zamanı gelmiştir artık...

Gölge Hırsızı, aramızda bırakmadığımız anları, anıları ve aşkları anlatıyor. Yani peşimize takılan, kurtulamadığımız gölgeleri...

Kapak resmi: Royce DeGrie

17,50 TL
KDV DAHİL

ISBN 978-975-07-1271-5

MAR.C LEVY, 1963 yılında Fransa'da doğdu. 17 yaşında Kızılhaç örgütüne katıldı, altı yıl boyunca gönüllü olarak hizmet verdi ve bir yandan da Paris-Dauphine Üniversitesi'nde öğrenimini sürdürdü. Yirmi üç yaşında ülkesinden ayrılıp ikinci vatanı ABD'ye yerleşti. Yedi yıl sonra, iki arkadaşıyla birlikte bir mimarlık şirketi kurmak üzere Fransa'ya geri döndü. On yıl boyunca bu şirketi yönetti. 40 yaşına yaklaştığı günlerde, oğluna anlattığı hikâyeleri kâğıda dökmeye karar verince, ilk romanı *Keşke Gerçek Olsa* ortaya çıktı. Dünya çapında büyük bir başarı elde eden kitap, aylarca çoksatar listelerinin başından inmedi ve otuza yakın dile çevrildi. Yazarın ikinci romanı *Neredesin*, ilkinin aratmayacak bir başarıyla çok geçmeden 1 milyon satış rakamına ulaştı. 2003'te yayımladığı *Sonsuzluk İçin Yedi Gün*, Fransa'da 2003'ün en çok satan romanı oldu. 2004'te yayımlanan *Gelecek Sefere*, aşk, mizah ve masalsi öğelerle ördüğü romanlarının son halkası oldu. Levy, 2005'te *Keşke Gerçek Olsa*'nın devam romanı *Sizi Tekrar Görmek*'i yayımladı. Bir kısa metraj filmi de (*La lettre de Nabila*) bulunan yazar Londra'da yaşıyor.

Marc Levy'nin CanYayınları'ndaki

<i>Keşke Gerçek Olsa</i> , 2001	<i>Sizi Tekrar Görmek</i> , 2007
<i>Neredesin?</i> , 2004	<i>Dostlarım Aşklarım</i> , 2008
<i>Sonsuzluk İçin Yedi Gün</i> , 2005	<i>Özgürlük İçin</i> , 2009
<i>Gelecek Sefere</i> , 2006	<i>Birbirimize Söyleyemediğimiz Onca Şey</i> , 2010

“Kimi insan gölgeleri kucaklar durur;
sonunda senin gibi mutluluğun gölgesini bulur.”

WILLIAM SHAKESPEARE

"Aşk, en çok hayal gücüne ihtiyaç duyar, biliyor musun? Her birimiz, olanca hayal gücüyle, bütün gücüyle öbürünü yaratmalı ve gerçekliğe ufacık da olsa yer bırakmamalıyız; işte o zaman, o iki hayal gücü karşılaştığında... Dünyanın en güzel şeyi olur."

ROMAIN GARY

Geceden; akşamın gölgelerinin yarattığı, perdelerin katları arasında, duvar kâğıdının üzerinde dans eden şekillerden korkardım. Zamanla kendiliğinden kayboldular. Ama çocukluğum aklıma gelir gelmez yeniden beliriveriyorlar; hem ürkünç hem de tehditkârlar.

Bir Çin atasözü, kibar bir adam komşusunun gölgesine basmaz, der; yeni okuluma başladığım gün bu sözü bilmiyordum. Çocukluğum burada, bu okulun avlusun- daydı. Onu kovmak, yetişkin olmak istiyordum; bana göre çok kısa ve çelimsiz olan bu bedene yapışmış, bir türlü gitmiyordu.

"Göreceksin, her şey yolunda gidecek..."

Okulun ilk günü. Bir çınara dayanmış, toplaşan arkadaş gruplarına bakıyordum. Bu gruplardan hiçbirine ait değildim. Ne gülümsemeye ne kucaklaşmaya hakkım vardı; tatilin bitmesiyle birlikte yeniden buluşmaktan duyulan sevinci yansıtan en ufak bir ifade bile takınamazdım; kendi tatilimi anlatacağım kimse yoktu. Okul değiştirenler, her şeyin yolunda gideceğini söyleyerek onları avutan ebeveynine ne yanıt vereceğini bilemeden, boğazları düğümlenmiş halde öylece durdukları o eylül sabahlarını iyi bilirler. Sanki bir şey hatırlarmış gibi konuşur işte ebeveynler! Her şeyi unuttu anne babalar; ama bu onların suçu değil, yalnızca yaşlandılar.

Üstü kapalı teneffüs alanındaki zil çaldı, öğrenciler adlarını okuyan öğretmenlerin önünde sıraya girdiler. Gözlük takan üç kişi vardı, sayımız fazla değildi. Ben 6C'nin sırasında duruyordum ve yine en kısa bendim. Aralık ayında dünyaya gelmişim maalesef, annemle babam okuldaki yaşıtlarımdan daima altı ay küçük olmama sevinirlerdi, koltukları kabarırdı; ben ise, her yıl, okulun açıldığında buna dertlenir dururdum.

Sınıfın en kisası olmak: Tahtayı silmek, tebeşirleri yerleştirmek, spor salonundaki minderleri toparlamak, çok yüksekte olan rafa basket topalarını dizmek ve en kötüsü de, sınıf fotoğrafında en ön sırada, yalnız başına, bağdaş kurmuş oturarak poz vermek zorunda kalmak anlamına geliyordu; okulda küçük düşmenin hiçbir sınırı yoktur.

Tüm bunlar, 6C sınıfının sırasında, benim tam zıttım olan Marques adlı o canavar olmasa önemli sayılmazdı aslında.

Evet, belki ben okul hayatım boyunca sınıf arkadaşlarımdan altı ay küçük olacaktım -ne mutlu annemle babama- ama Marques de sınıf arkadaşlarından iki yaş büyük olacaktı ve bu, ebeveyninin umurunda bile değildi. Okul, oğullarını meşgul ettiği, öğlen yemeğini kantinde yediği ve yalnızca günün sonunda yeniden ortaya çıktığı sürece hallerinden memnundular.

Ben gözlük takıyordum, Marques'in gözleri ise bir vaşağınki kadar keskindi. Ben yaşıtlım olan erkek çocuklarından on santim kısaydım, Marques ise on santim daha uzundu, bu da, onunla aramda hatırı sayılır bir boy farkı yaratıyordu; ben basketboldan nefret ediyordum, Marques'in ise topu potaya sokmak için uzanması yeterliydi; ben şiir severdim, o ise sporu, bu ikisinin birbirine aykırı olduğunu düşündüğüm için söylemedim bunu; ben ağaçların gövdelerine konan çekirgeleri incelemeyi severdim, Marques ise onları yakalayıp kanatlarını yolmayı.

Tüm bunlara rağmen, iki, aslına bakarsanız bir ortak noktamız vardı: Elisabeth! Ona âşıktık, ne var ki Elisabeth'in ikimizde de gözü yoktu. Bu durum, Marques'le aramda bir tür dayanışma kurulmasını sağlayabilirdi; gelin görün ki öne çıkan rekabet oldu.

Elisabeth okulun en güzel kızı değildi ama cazibe dediniz mi kimse eline su dökemezdi. Saçlarını kendine has bir biçimde toplardı, hareketleri son derece yalın ve zarifti, hele o gülümsemesi yok mu, yağmurun dinmek bilmediği, sırlıslık olan ayakkabılarınızın asfaltta cörk cörk ettiği, sokak lambalarının hiç sönmeden sabah akşam okul yolunu aydınlattığı o en hüznü güz günlerine ışık saçmaya yeterdi.

İşte burada, umutsuzca Elisabeth'in bana bakmaya tenezzül etmesini, umutsuzca büyümeyi beklediğim bu küçük taşra kasabasında geçti hüznü dolu çocukluğum.

1

Marques'in bana gıcık olması için bir gün yeterli oldu. Onulmaz hatayı o gün işledim. İngilizce öğretmenimiz Bayan Schaeffer, di'li geçmiş zamanın, geçmişte tamamlanmış ve şimdiki zamanla ilişkisi kalmamış olduğunu, zamanın içinde mükemmelen konumlandırılabileceğini anlatıyordu. Çocuk oyuncağı!

Ben bunu söyler söylemez, Bayan Schaeffer parmağıyla beni işaret edip bu zamanı, kuracağım bir cümlemin içinde kullanmamı istedi. Eğitim yılının geçmişte kalması ne kadar da hoş olurdu, dediğimde, Elisabeth kahkahayı basıverdi. Şakama yalnızca ikimiz gülünce, sınıfın geri kalanının İngilizce di'li geçmiş zamanı hiç anlamadığını ve Marques'in, Elisabeth'le olan ilişkimde bir sıfır öne geçtiğim sonucunu çıkardığını fark ettim. Okulun ilk üç ayı burnumdan gelmişti. Okulların açıldığı o ilk pazartesi gününden, daha doğrusu tam olarak o İngilizce dersinden itibaren, gerçek bir cehennem hayatı yaşayacaktım.

Bayan Schaeffer hemen, önümüzdeki cumartesi sabahı çekeceğim bir ceza verdi bana. Üç saat boyunca avludaki yaprakları toplayacağım. Sonbahardan nefret ediyorum!

Salı ve çarşamba günleri, Marques'in taktığı çelmelere maruz kaldım. Benim boylu boyunca yere serildiğim her sefer, aynı Marques, koşma yarışında geride kalmasını, sınıftakileri en çok güldüren çocuk olmasıyla telafi ediyordu. Hatta biraz öne bile geçti ama Elisabeth bunu hiç de komik bulmuyordu; Marques'in intikam hırsı da bir türlü dinmek bilmiyordu.

Perşembe günü Marques dozu daha da artırdı, matematik dersini, beni zorla içine soktukten sonra asma kilidini taktığı dolabımda geçirdim. Koridoru süpüren hademeye dolabın şifresini fısıldadım, kendimi ancak dolabı

yumruklayınca duyurabildim. İspiyoncu yerine konup başımı daha fazla belaya sokmamak için, saklanmaya çalışırken aptal gibi kendi kendimi kilitlediğimi söyledim ona. Şaşkına dönen hademe, dolabın içindeyken asma kilidi nasıl taktığımı sordu; soruyu duymazdan gelip son sürat tüydüm oradan. Yoklamayı kaçırmıştım. Cumartesi günkü cezam, matematik öğretmenim tarafından bir saat uzatıldı.

Cuma, haftanın en berbat günü oldu. Marques, sabah on birdeki fizik dersinde öğrendiği Newton'un yerçekimi kanununun temel ilkelerini benim üzerimde denedi.

Isaac ,Newton'un keşfettiği evrensel çekim kanunu, özet olarak, iki noktasal cismin birbirini eşit bir kuvvetle çektiğini; bu kuvvetin, kütlelerinin çarpımıyla doğru, aralarındaki uzaklığın karesiyle ters orantılı olduğunu anlatır. Bu kuvvet, her iki cismin ağırlık merkezinden geçerek sağa yönelir.

Ders kitabında işte böyle yazıyor. Uygulamada ise, durum farklı. Birinin kantinden domates aşırıldığını ve niyetinin onu yemek olmadığını düşünün; kurbanının uygun mesafeye yaklaşmasını ve söz konusu domatesi kolunun bütün gücüyle fırlatmasını bekleyin; işte o zaman Newton kanununun söylendiği gibi uygulanmadığını göreceksiniz. Buna kanıt olarak, domatesin hiç de vücudumun ağırlık merkezinden geçerek sağa doğru yönelmediğini söylemek isterim; domates doğrudan gözlüğümde patladı. Yemekhaneyi çınlatan gülüşmeler arasında Elisabeth'in o içten ve güzel gülüşünü duydum ve bu, canımı çok sıktı.

O cuma akşamı, annem, "Gördün mü, her şey yolunda gitti," diye yineleyip her zaman haklı olduğunu ima ettiği sırada ben, cezamın yazılı olduğu kâğıdı mutfak masasının üzerine koyup aç olmadığını ve yatmaya gideceğimi söyledim.

* * *

Söz konusu cumartesi sabahı, arkadaşlar televizyon karşısında kahvaltılarını yaparken, ben okulun yolunu tuttum.

Avluda in cin top oynuyordu; hademe, imzalı ceza kâğıdını uygun biçimde katlayıp gri gömleğinin cebine yerleştirdi. Elime bir dirgen tutuşturup kendimi yaralama- maya dikkat etmemi tembih ettikten sonra, bir yaprak yığının ve filesi bana Kabil'in ya da daha doğrusu Marques'in gözü gibi görünen basketbol potasının altındaki el arabasını gösterdi.

Hademe imdadıma yetiştiğinde, o sararmış yaprak yığınıyla boğuşmaya başlayalı yarım saat olmuştu.

"Tanıdım seni, kendini dolabına kilitleyen çocuksun sen, değil mi? Okulların açıldığı ilk hafta ceza almak, neredeyse asma kilidi içeriden takmak kadar beceri ister," dedi elimden dirgeni alırken.

Kendinden emin bir tavırla dirgeni yaprak dağına sapladı ve benim işe başladığımdan beri topladığımdan çok daha fazlasını havaya kaldırdı.

"Bu cezayı hak edecek ne yaptın?" dedi yaprakları el arabasına doldururken.

"Bir fiil çekimi hatası yaptım!" diye homurdandım.

"Hııı, seni suçlayamam, dilbilgim hep zayıf olmuştur. Süpürme işinde de pek beceriklisin gibi gelmedi bana. İyi yapabildiğin bir şey var mı?"

İşte bu soru derin düşüncelere dalmama neden oldu. Soruyu boşuna kafamda evirip çevirip duruyordum, yetenekli olduğum en ufak bir alan bile bulamamıştım; aniden kafamda bir şimşek çaktı ve ailem için şu meşhur altı ayın neden bu kadar önemli olduğunu anlayıverdim: Önemliydi, çünkü evlatlarıyla gurur duymalarını sağlayacak başka hiçbir niteliğim yoktu benim.

"Seni heyecanlandıran bir şey olmalı mutlaka, her şeyden çok yapmak istediğin, gerçekleştirmek istediğin bir rüyan olmalı!" dedi hademe, bir yandan da yaprakları toplamaya devam ediyordu.

"Geceyi evcilleştirmek!" diye mırıldandım.

Yves'in kahkahası (hademenin adı Yves'di) öyle bir çınladı ki, iki serçe kondukları daldan yıldırım hızıyla havalandılar. Bense başım önde, ellerim cebimde, avlunun öbür ucuna yürüdüm. Yves beni yolda yakaladı.

"Niyetim seninle alay etmek değildi, yanıtın biraz şaşırtıcıydı, hepsi bu."

Basketbol potasının filesinin gölgesi avluda uzadıkça uzuyordu. Güneşin tam tepeye çıkmasına da, benim cezamın bitmesine de daha çok vardı.

"Neden geceyi evcilleştirmek istiyorsun bakalım? Bu gerçekten tuhaf bir fikir!"

"Benim yaşındayken, gece sizi de korkutuyordu. Hatta, gece içeri girmesin diye odanızın panjurlarını kapatmalarını istiyordunuz."

Yves şaşkın şaşkın bana baktı. Yüz hatları gerilmiş, iyi niyetli ifadesi kaybolmuştu.

"Bir, bu doğru değil ve iki, bunu nereden biliyorsun?"

"Doğru değilse, gocunacak ne var?" dedim yürümeye devam ederken.

"Avlu çok büyük değil, uzağa gidemezsin," dedi bana yetişen Yves, "sorumu yanıtlamadın."

"Biliyorum işte."

"Tamam, o zamanlar gecedен korktuğum doğru ama bundan kimseye söz etmedim. Bana bunu nasıl öğrendiğini söyler, ayrıca bu sırrı kimseyle paylaşmayacağına söz verirsen, öğlen yerine saat on birde tüymene izin veririm.

"Anlaştık!" dedim elimi uzatarak.

Yves elimi sıkıp gözlerimin içine baktı. Hademenin gecedен bu denli korktuğunu nereden bildiğime dair en ufak bir fikrim yoktu. Belki de tek yaptığım kendi korkularımı ona yansıtmaktı. Yetişkinler neden illa her şeye bir açıklama getirme ihtiyacı duyarlar ki?

"Gel, oturalım şöyle," diye buyurdu Yves, basketbol potasının yanındaki bankı işaret ediyordu.

"Başka yere oturmayı tercih ederim," dedim karşıdaki bankı göstererek.

"Hadi otur bakalım bankına!"

Az önce, avlunun ortasında yan yana dururken, gözüme, benden azıcık büyük görüldüğünü nasıl açıklayacaktım ona? Bu olayın neden ya da nasıl meydana geldiğini bilmiyorum; tek bildiğim, odasındaki duvar kâğıdının sararmış olduğu, yaşadığı evin parkelerinin gıcırdadığı ve bunun da, karanlık bastırıldığında onun ödünü kopardığıydı.

"Bilmiyorum," dedim biraz korkarak, "sanırım uydurdum."

Uzunca bir süre, o bankta, hiç konuşmadan oturduk ikimiz de. Sonra Yves iç geçirdi ve ayağa kalkmadan önce dizime hafifçe vurdu.

"Hadi, gidebilirsin, bir anlaşma yaptık, saat on bir oldu. Ağzını sıkı tut, bu sırrı kendine sakla, öğrencilerin benimle dalga geçmelerini istemiyorum."

Hademeyi selamlayıp babamın beni nasıl karşılayacağını düşünene düşünene, öngörülenden bir saat önce eve gittim. Babam seyahatten önceki akşam geç vakit dönmüştü, annem bu saatte neden evde olmadığını anlatmış olmalıydı. Okulların açıldığı ilk hafta ceza aldığım için cezam ne olacaktı acaba? Dönüş yolunda bunları düşünüp dururken, şaşırtıcı bir şey dikkatimi çekti. Güneş tam tepedeydi ve tuhaf bir biçimde, gölgemin her zamankinden daha uzun ve iri olduğunu fark ettim. Daha yakından bakmak için bir an durdum; ölçüleri benimkilere uymuyordu; kaldırımında önüm sıra ilerleyen benim değil, bir başkasının gölgesiydi sanki. Bir kez daha ayrıntılarıyla inceledim gölgeyi ve ansızın bana ait olmayan çocukluğa dair bir an gördüm.

Bir adam, daha önce görmediğim bir bahçenin köşesine doğru sürüklüyordu beni, sonra da kemerini çıkarıp bir güzel dövüyordu.

Çok öfkelense de, babam asla elini kaldırmazdı bana. Bu anının hangi belleğin parçasını olduğunu o zaman tahmin ettim sanırım. Aklıma gelen şeyin olması tamamen imkânsızdı. Korkudan ödüm patlamıştı; adımlarımı hızlandırdım ve bir an önce eve gitmeye karar verdim.

Babam mutfakta beni bekliyordu; salona bıraktığım okul çantamın sesini duyar duymaz seslendi, sesi sert çıkmıştı.

Kötü not aldığım, odamı dağıttığım, oyuncakları söktüğüm, gece buzdolabını tırtıkladığım, geç vakitte cep feneriyle kitap okuduğum, annemin küçük radyosunu yastığımın altına saklayıp dinlediğim, ha bir de, markete gittiğimiz bir gün annem başka yere bakarken (ama görevli dikkatle beni izliyormuş) şeker reyonunda ceplerimi doldurduğum için babamı çok kızdırıp esaslı azarlar işittiğim olmuştu. Ama benim de, en şiddetli fırtınaları savuşturmak için başvurduğum bazı hilelerim vardı elbette, pişmanlık dolu bir gülümseme mesela.

Bu kez, bu numaraya başvurmam gerekmedi; babam kızgın görünmüyordu, yalnızca üzgündü. Mutfak masasında, karşısına oturmamı istedi ve ellerimi tuttu. Konuşmamız yalnızca on dakika sürdü. Hayat üzerine bir sürü şey anlattı bana, onun yaşına gelince anlarmışım, öyle söyledi. Bu anlattıklarından yalnızca biri kaldı aklımda; o da evi terk edeceğiydi. Birbirimizi mümkün olduğunca sık görmeye devam edecektik ama "mümkün olduğunca" derken neyi kastettiğini bir türlü açıklayamadı bana.

Babam oturduğu yerden kalktı ve annemin odasına gidip onu teselli etmemi istedi benden. Başka zaman olsa, "bizim odaya" derdi, bundan böyle, orası yalnızca annemin odası olacaktı.

Hemen babamın dediğini yapıp üst kata çıktım. Son basamakta durup arkama baktım, babamın elinde küçük bir bavul vardı. Hoşça kal der gibi bir işaret yaptı ve evin kapısı babamın arkasından kapandı.

Yetişkin olana dek bir daha babamı göremeyecektim.

^P' ^P' ^P'

Hafta sonunu, üzüntüsünü anlamazdan geldiğim annemle birlikte geçirdim. Annemin ağzını bıçak açmıyordu; arada, derin derin iç geçiriyor, hemen ardından gözleri yaşlarla doluyordu, tam o sırada ben görmeyeyim diye arkasını dönüyordu.

Öğleden sonra, markete gittik. Annemin ne zaman bir sıkıntısı olsa alışverişe gittiğimizi uzun zaman önce fark etmiştim. Bir kutu tahıl gevreğinin, taze meyvenin ya da yeni bir külotlu çorabın nasıl olup da insanın moralini düzelttiğini hiç anlayamadım. Raflara dalıp giden annemi izlerken, bir yandan da, "Acaba yanında olduğumu hatırlıyor mu?" diye düşünüyordum. Alışveriş arabası dolup cüzdan boşaldığında eve döndük. Annemin aldıklarımızı yerleştirmesi adeta asırlar sürdü.

O gün, annem, bütün malzemelerin eşit miktarda kullanıldığı, üzeri akçaağaç şurubu kaplı kaplı elmalı bir pasta yaptı. Mutfak masasına iki tabak koydu, babamın sandalyesini mahzene indirdi, sonra da yukarı çıkıp karşıdaki sandalyeye oturdu. Ocağın yanındaki çekmeceyi açıp doğum günümde üflediğim erimiş mumları çıkardı ve bir tanesini pastanın ortasına dikip yaktı.

"Bu seninle baş başa ilk yemeğimiz," dedi bana gülümseyerek, "bunu hep hatırlamalıyız."

Şimdi düşünüyorum da, çocukluğum hep ilklerle dolu oldu benim.

Akçaağaç şurubu kaplı o elmalı pasta, bizim akşam yemeğimizdi. Annem sıkıca kavradığı elimi sıktı ve "Okuldaki sorununun ne olduğunu anlatacak mısın?" diye sordu bana.

Annemin bu hüzünlü hali kafamı öyle meşgul ediyordu ki, cumartesi günü yaşadığım aksilikler aklımdan çıkıp gidivermişti. Olup biteni, okul yolunda yeniden düşündüğümde, Marques'in hafta sonunun benimkinden daha iyi

geçmiş olmasını diledim. Kim bilir, belki de şansım yaver gider, Marques'in bir samar oğlanına ihtiyacı kalmazdı.

6C sınıfı avluda sıraya girmişti bile, yoklama başlamak üzereydi. Elisabeth tam önümde duruyordu, üzerinde lacivert bir kazak ve dizlerine kadar inen kareli bir etek vardı. Marques arkasına dönüp bana ters ters baktı. Öğrenciler sıralar halinde binaya girdiler.

Tarih dersinde, Bayan Henry, Tutanhamon'un nasıl öldüğünü o sırada yanı başındaymış gibi anlatırken, ben teneffüsü düşünüp kaygılanıyordum.

Zil saat on buçukta çalacaktı; kendimi Marques'le birlikte yeniden avluda bulma fikri pek hoşuma gitmiyordu doğrusu, ne var ki arkadaşlarımla dışarı çıkmak zorundaydım.

Babamın bizi terk ettiğini öğrenmek üzere eve doğru yola çıkmadan az önce cezam sırasında hademeyle biraz lafladığım bankta bir başıma oturuyordum ki, Marques gelip yanıma çöküverdi.

"Gözüm üzerinde," dedi omzumu sıkarak. "Sınıf temsilcisi seçimine aday olmayı aklından bile geçirme, sınıfın en büyüğü benim ve bu görev benim hakkım. Seni rahat bırakmamı istiyorsan, aklında bulunsun, ağzını sıkı tut ve Elisabeth'ten uzak dur. Yaşın çok küçük, hiç şansın yok, boşuna ümitlenme, yok yere üzülürsün küçük sersem."

O gün avluda hava çok güzeldi, bunu gayet iyi hatırlıyorum, üstelik hatırlamak için sebebim de var! Avlunun zeminine yansıyan gölgelerimiz yan yana duruyordu. Marques'in gölgesi benimkinden tam bir metre daha uzundu, orantılıydım, matematiğim iyidir. Benim gölgem daha uzun olsun diye çaktırmadan yer değiştirdim. Marques hiçbir şeyin farkında olmasa da, bu küçük oyun hoşuma gitmişti. Bir kerecik de olsa güçlü olan bendim; hayal kurmak bedava ne de olsa. Omzumu kerpeten gibi sıkmaya devam eden Marques, birkaç metre ötemizdeki kestane ağacının yanından geçmekte olan Elisabeth'i gördü. Ayağa kalktı, bana da yerimden kıpırdamamamı emretti; nihayet yakamdan düşmüştü.

Yves aletlerini koyduğu depodan dışarı çıktı. Bana doğru ilerledi; bakışında öyle ciddi bir ifade vardı ki, "Yine ne yaptım acaba?" diye sordum kendime.

"Baban konusunda üzgünüm," dedi. "Belki, zamanla her şey yoluna girer."

Haberi bu kadar çabuk nasıl almıştı? Babamın gidişi kasaba gazetesinin baş sayfasından duyurulmamıştı ne de olsa.

Gerçek şu ki, küçük taşra kasabalarında, herkes her şeyi bilir, başkalarının mutsuzluğundan zevk alan dedikodu kumkumalarından hiçbir şey kaçmaz. Bunun bilincine vardığımda, babamın gidişinin ağırlığı ikinci kez çöktü omuzlarıma. Hemen bu akşamdan itibaren, sınıfımdaki öğrencilerin hepsinin evinde bu konu konuşulmaya başlayacaktı. Kimileri sorumlunun annem olduğunu söyleyecekti, kimi ise babamın hatası olduğunu düşünecekti. Bense, her halükârda, babasını, gitmesine engel olacak kadar mutlu etmeyi beceremeyen oğul olacaktım.

Okul gerçekten kötü başlamıştı.

"Onunla iyi anlaşır mıydın?" diye sordu Yves.

Gözlerimi ayakkabılarımdan ucundan bir an olsun ayırmadan, başımla, evet diye yanıt verdim.

"Hayat adaletsizdir, benim babam tam bir budalaydı. Evi terk etmesini öyle isterdim ki. Ben ondan önce ayrıldım evden, aslına bakarsan onun yüzünden ayrıldım."

Yanlış anlaşılmaya neden olmasın diye, "Babam bana elini hiç kaldırmadı!" dedim hemen.

"Benimki de kaldırmadı," diye karşılık verdi hademe.

"Arkadaş olmamızı istiyorsanız, birbirimize doğruları söylememiz lazım. Babanızın sizi dövdüğünü çok iyi biliyorum, kemeriyle dövmek için sizi bahçenin arkasına sürüklerdi."

Bana ne olmuştu da bunu söylemişim? Bu sözler, nasıl olup da ağzımdan çıkmıştı bilmiyordum. Cezamı çektiğim o meşhur cumartesi günü eve dönerken gördüklerimi Yves'e itiraf etme ihtiyacı duymuştum belki de. Yves doğruca gözlerimin içine baktı.

"Bunu sana kim anlattı?"

"Kimse," diye yanıtladım, mahcup mahcup.

"Sen, ya her şeye burnunu sokan meraklının tekisin ya da yalancısın!"

"Meraklı değilim! Peki ya siz, babamın gittiğini nereden öğrendiniz?"

"Annen durumu haber vermek için müdire hanımı aradığında, onun mektuplarını getiriyordum. Müdire hanım telefonu kaparken öyle üzgündü ki, yüksek sesle, Ah şu erkekler, namussuzlar, ne kadar adiler,' diye tekrarlayıp

durdu. Karşısında dikildiğimi fark edince, özür dilemek zorunda kaldı. 'Sizi tenzih ederim Yves,' dedi bana. 'Elbette sizi tenzih ederim,' diye yineledi hatta. Hadi oradan, benim için de aynı şeyi düşünüyor, hepimiz için aynı şey düşünüyor; onun gözünde hepimiz namussuzuz ufaklık, kötülerin safında yer almak için erkek olmak yeterli. Okul karma olduğunda nasıl mutsuz oldu görmeliydin. Kocalar karılarını aldatırlar, bunu herkes bilir; peki ya kiminle, sorarım sana? Kocalarını aldatan kadınlarla değilse kiminle aldatırlar? Neden bahsettiğimi gayet iyi biliyorum ben. Büyüdüğünde anlayacaksın."

Yves'i, neden bahsettiğini hiç anlamadığıma ikna etmek isterdim, ne var ki, az önce arkadaşlığımızın yalan üzerine kurulamayacağını söylemiştim ona. Annemin, babamın paltosunun cebinde bir ruj bulduğu, babamınsa rujun oraya nasıl girdiği hakkında hiçbir fikri olmadığını iddia edip mutlaka ofisteki arkadaşlarımdan birinin yaptığı tatsız bir şakadır diye yemin ettiği günden beri, neden bahsettiğini çok iyi bilecek durumdaydım. Annemle babam bütün gece tartışmışlardı; ben de, ihanet üzerine, annemin seyrettiği tüm televizyon dizilerinde duyduklarımdan daha fazlasını bir akşamda öğrenmiş olmuştum. Sizinkinin hemen yanındaki odada dram oyuncularının oynaması, görüntü olmasa da çok daha ilginç.

"Ben sana babanın gidişini nasıl öğrendiğimi anlattım, şimdi sıra sende," dedi Yves.

Zilin sesi teneffüsün bittiğini haber veriyordu; Yves bir şeyler homurdandıktan sonra, sınıfa gitmemi buyurdu. "Daha bitmedi, konuşmamız gereken şeyler var," diye de ekledi. O deponun yolunu tuttu, ben de sınıfın.

Tam güneşe karşı yürüyordum ki, birden arkama döndüm; beni izleyen gölge yeniden eski kısa halini almıştı, önden giden hademenin gölgesi ise çok daha uzundu. O hafta başı, en azından bir şey yeniden normale dönmüştü, bu da içime su serpiyordu. Belki de annem haklıydı, hayal gücüm fazla kuvvetliydi, zaman zaman bana kötü oyunlar oynuyordu.

^p' ^p' ^p'

İngilizce dersini hiç dinlemedim. Bunun sebebi, öncelikle, Bayan Schaeffer'ı beni cezalandırdığı için affetmemiş olmamdı, ayrıca aklım başka yerdeydi. Annem neden müdire hanıma telefon edip ona hayatını, hayatımızı anlatmıştı sanki? Bildiğim kadarıyla sıkı dost değildiler ve bu tür paylaşımları bütünüyle yersiz buluyordum. Haberin yayılmasının benim için ne sonuçlar doğurabileceğini hiç hesaplamış mıydı annem? Elisabeth'le hiçbir şansım kalmamıştı. Elisabeth'in uzun boylu, yapılı, kendinden emin Marques'in tam tersi, kısa boylu, gözlüklü oğlanları sevdiğini varsaysak bile, ki bu zaten

fazlasıyla iyimser bir varsayımdı, herkesin bildiği sebeplerden dolayı, en başta da oğlu kalmasına degecek nitelikte olmadığı için babası evi terk etmiş biriyle gelecek kurmayı kim isterdi ki?

Kantinde, coğrafya dersinde, öğleden sonraki teneffüste, hatta eve dönüş yolunda hep bunu düşünüp durdum. Eve döndüğümde, anneme, beni ne kadar zor durumda bıraktığını söylemekte çok kararlıydım. Ne var ki, tam anahtarı çevirip eve gireceğim sırada, kendi kendime bunun Yves'e ihanet etmek anlamına geleceğini söyledim; annem hemen ertesi gün yine müdireyi arayıp sırrını saklamadığı için ona sitem edecekti; müdire hanımın da, çenesini tutamayanın kim olduğunu bulmak için öyle büyük araştırmalar yapmasına hiç gerek yoktu. Hademeyi tehlikeye atarsam, günün birinde arkadaşlığımızın dostluğa dönüşme şansını da tehlikeye atmış olacaktım, halbuki bu yeni okulda eksikliğini en çok duyduğum tam da buydu: bir dost. Yves'in benden otuz ya da kırk yaş büyük olması umurumda değildi. Esrarengiz bir biçimde gölgesini aşırıdığımda, güvenilecek biri olduğunu hissetmiştim. Annemi mahcup etmenin başka bir yolunu bulmalıydım.

Yemeğimizi televizyonun karşısında yedik; benimle konuşacak durumda olmadığı annemin yüzünden okunuyordu. Babam gittiğinden bu yana neredeyse hiç konuşmuyordu, kelimeler telaffuz edemeyeceği kadar ağır-laşmıştı sanki.

Yatmaya giderken, Yves'in teneffüste söylediklerini düşündüm yeniden: "Bazen zamanla her şey yoluna girer," demişti. Belki zaman içinde annem, tıpkı eskisi gibi, iyi geceler dilemek için yine odama gelirdi. O gece, aralık pencerenin perdeleri hiç kıpırdamadı, hatta perdenin katları arasında tek bir gölge bile görünmedi; hiçbir şey evde hüküm süren sessizliği bozmaya cesaret edemiyordu.

Babamın gidişıyla birlikte hayatımın akışının değiştiğini düşünebilirsiniz; ama hiç öyle olmadı. Babam ofisten geç döndüğü için, akşamları, annemle baş başa geçirmeye alışalı çok olmuştu. Pazar günleri yaptığımız bisiklet gezintisini özlüyordum; ama bunun yerini de, annemin, kendisi gazete okurken seyretmeme izin verdiği çizgi filmlerle çabucak doldurdum. Yeni hayatımız beraberinde yeni alışkanlıklar da getirmişti; köşedeki lokantaya gidip bir hamburgeri paylaştıktan sonra, şehrin sokaklarında geziniyorduk. Mağazalar kapalı oluyordu ama annem çoğu zaman bunu fark etmiyordu bile.

İkinci olduğunda, hiç sektirmeden, arkadaşlarımı eve çağırmamı söylüyordu bana. Omuzlarımı silkip daha sonra çağıracağıma söz veriyordum...

Ekim ayı boyunca yağmur hiç dinmedi. Kestane ağaçları yapraklarını dökmüş, çıplak dallara tüneyen pek az kuş kalmıştı. Kısa bir süre sonra hiç şakımaz oldular; kış kapıdaydı.

Bir güneş ışınının belirmesini her sabah dört gözle bekler olmuştum; ama o ışının bulutları yarıp görünmesi için kasım ayının ortasını beklemem gerekti.

^f' ^f' ^f'

Gökyüzü yeniden maviye bürününce, doğabilimleri öğretmenimiz bir açık hava gezintisi düzenledi. Koleksiyonunu yapacağımız kuru bitkileri toplamamız için yalnızca birkaç günümüz vardı.

Gezi için kiralanan otobüs, bizi, küçük kasabamızı çevreleyen ormanın sınırında bıraktı. Her tür bitkiyi, yaprağı, mantarı, değişik renklerdeki yosunları toplamak üzere, 6C sınıfı olarak tam kadro oradaydık. Yürüyüşe Marques önderlik ediyordu, tıpkı bir başçavuş gibiydi. Sınıftaki kızlar onun dikkatini çekmek için cilve yapmakta birbirleriyle yarış ediyordu; ama o, gözlerini bir an olsun Elisabeth'ten ayırmadı. Elisabeth diğerlerinden uzak duruyor, hiç farkında değilmiş gibi yapıyordu ama ben aptal değildim, hayal kırıklığı içinde, bu durumdan son derece hoşnut olduğumu anladım.

Kocaman bir meşe ağacının altındaki, şapkası Şirinlerinkine benzeyen bir amanita mantarının başında fazla zaman kaybedince, grubun gerisinde kalıp arkadaşlarımdan uzaklaştım. Başka bir deyişle, kaybolmuştum. Uzaklardan, ismimi seslenen öğretmeni duyduyordum ama sesinin nereden geldiğini bir türlü çıkaramıyordum.

Gruba ulaşmayı denedim ama gerçeği kabullenmem uzun sürmedi; orman uçsuz bucaksızdı ve ben daireler çiziyordum. Başımı akçaağaçların tepelerine doğru kaldırdım; güneş batıyordu ve feci şekilde korkmaya başlamıştım.

Gururumu bir yana bırakıp avazım çıktığı kadar bağırdım. Arkadaşlar çok uzakta olmalıydılar, çünkü imdat çağrılarıma hiçbir karşılık gelmedi. Bir meşe kütüğüne ilişip annemi düşünmeye başladım. Ben eve dönmezsem, akşam ona kim arkadaşlık edecekti? Babam gibi, benim de gittiğimi mi sanacaktı yoksa? Babam hiç değilse gideceğini haber vermişti. Onu böylece terk etmemi asla affetmeyecekti, üstelik bana en çok ihtiyaç duyduğu zamanda. Marketin koridorlarında dolaşırken kimi zaman varlığımı unutsa da, kelimeler çok ağır geldiği için artık benimle fazla konuşmuyor olsa da, iyi geceler dilemek için artık hiç odama gelme de, çok üzüleceğini biliyordum. Kahretsin, bütün bunları şu aptal mantarın karşısında hayallere dalmadan önce düşünmeliydim.

O mantarı tekrar görürsem, bana bu kötü oyunu oynadığı için bir tekmeyle kafasını koparıverecektim.

"Lanet olsun, burada ne işin var salak?"

Okullar açıldığından beri Marques'i gördüğüme ilk kez sevinmiştim, başı iki eğreltiotunun arasından beliriverdi.

"Öğretmen paniğe kapıldı, neredeyse bir süre avı başlatacak; ona seni bulacağımı söyledim. Ava çıktığımızda, burnumun iyi koku aldığını söyler durur benim babalık. Haklı olduğuna inanacağım galiba. Hadi, çabuk ol! Yüzünün halini görmelisin, biraz daha geç kalsaydım hanım evladı gibi zırlar din, eminim."

Marques, bana bu lafları saydırmak için karşıma diz çökmüştü. Tam sırtına vuran güneş başını aydınlatıyordu, bu da ona her zamankinden daha tehditkâr bir hava veriyordu. Yüzünü benimkine o kadar yaklaştırmıştı ki, pis kokan çikletin kokusunu alabiliyordum. Yerinden kalkıp koluma bir yumruk attı.

"Gidelim mi, yoksa geceyi burada geçirmeyi mi tercih edersin?"

Bir şey söylemeden ayağa kalktım ve birkaç adım önümden ilerlemesine izin verdim.

Bir şeylerin ters gittiğini o uzaklaştığında fark ettim. Arkamdan sürüklediğim gölge her zamankinden bir metre uzundu sanki, Marques'inki ise kısacıktı, o kadar kısaydı ki ancak benim gölgem olabileceği kanaatine vardım.

Eğer Marques, beni kurtardıktan sonra onun gölgesini çaldığımı fark etseydi, sadece bu yarıyıl değil, on sekiz yaşında gireceğim bitirme sınavına kadar bütün öğrenim hayatım mahvoldu demektir. Bunun da, uyanırken kâbus görerek geçireceğim bir sürü gün olacağı anlamına geldiğini hesaplamak için dâhi olmaya gerek yoktu.

Hemen ona yetiştim ve her şey yine, babam evi terk etmeden önce olduğu gibi normale dönsün diye gölgelerimizin üst üste binmesini sağlamaya çalıştım. Bu olanlar çok anlamsızdı, kimse başka birinin gölgesine böyle el koyamaz! Yine de, bu olayın az önce ikinci kez meydana gelmesi iyi oldu. Marques'in gölgesi benimkinin üstüne binmişti, o benden uzaklaştığında, gölgesi ayaklarımın ucuna yapışıp kaldı. Kalbim küt küt atıyor, bacaklarım titriyordu.

Öğretmenin ve arkadaşların bizi beklediği yere varmak için ağaçsız düzlükten geçtik. Marques zaferini ilan eder gibi kollarını havaya kaldırdı; o bir avcıya, bense arkasından sürüklediği ava benziyorduk. Öğretmen elini kolunu sallayarak acele etmemizi işaret etti. Otobüs bekliyordu. Yine papara

yiyeceğime dair bir his vardı içimde. Arkadaşlar bize bakıyorlardı, gözlerindeki alaycı ifadeyi okuyabiliyordum. En azından o akşam için, annemle babamın sorunları dışında, evlerinde konuşabilecekleri başka bir konu çıkmıştı onlara.

Elisabeth otobüsteki yerini çoktan almıştı, gelirken oturduğu koltukta oturuyordu. Camdan dışarı bakmaya tenezzül bile etmiyordu, kaybolmam onu endişelendirmemişti herhalde. Güneş ufuk çizgisine biraz daha yaklaşmıştı, gölgelerimiz yavaş yavaş silinip görünmez hale geliyordu. En iyisi de buydu, kimse ormanda olanı fark etmeyecekti.

Süklüm püklüm otobüse bindim. Öğretmen kaybolmayı nasıl becerdiğimi sordu ve onu çok korkuttuğumu söyledi ama olayın tatlıya bağlanması onu memnun etmişti, konu burada kapanmıştı. En arkadaki sıraya gidip oturdum ve dönüş yolu boyunca ağzımı hiç açmadım. Söyleyecek bir şey de yoktu zaten, kaybolmuştum, hepsi bu; böyle şeyler en iyilerin başına gelir. Televizyonda, deneyimli dağcıların kaybolduğu bir belgesel izlemiştim; ben asla deneyimli bir yürüyüşçü olduğumu iddia etmemiştim ki.

Eve döndüğümde, annem beni salonda bekliyordu. Kucaklayıp sıkı sıkı sarıldı bana, hem de öyle sıkı sarıldı ki neredeyse canım yandı.

"Kayıp mı oldun?" dedi yanağımı okşayarak.

Telsizden müdire hanımla konuşmuş olmalıydı; hakkımdaki haberlerin bu denli çabuk yayılması başka türlü mümkün olamazdı.

Ona başımdan geçen talihsiz olayı anlattım, sıcak bir banyo yapmam için ısrar etti. Üşümediğimi söyleyip durmam hiç işe yaramadı; annem hiçbir şey duymak istemiyordu. Yıkanırsam, hayatlarımıza kâbus gibi çöken bütün dertler suyla birlikte akıp gidecekti sanki; onun için babamın gidişi, benim içinse Marques'in gelişi hiç yaşanmamış gibi olacaktı.

Annem, gözlerimi yakan bir şampuanla saçlarımı yıkadığı sırada, ona gölgelerle ilgili sorunumdan bahsetmeyi denedim ama beni ciddiye almayacağını, bütün bunları uydurmakla suçlayacağını biliyordum, ben de susmayı tercih ettim, bir yandan da ertesi gün havanın kapalı olmasını, böylece gri göğün gölgeleri gizlemesini diliyordum.

Annem, akşam yemeğinde rozbif ve patates kızartması yememe izin verdi; şu ormanda kaybolma işini sık sık tekrarlamayı düşünmeliydim.

Sabah saat yedide annem odama girdi. Kahvaltı hazırды, elimi yüzümü yıkayıp giyinmeli ve geç kalmak istemiyorsam acilen aşağıya inmeliydim. Aslına bakılırsa okula geç kalmak hoşuma giderdi, hatta hiç gitmesem muhteşem olurdu. Annem çok güzel bir gün olacağını söyledi, keyfi yerine gelmişti. Merdivendeki ayak seslerini duyar duymaz yorganımın altına girdim. Ayaklarıma, akıllarına eseni yapmaya bir son vermelerini söyleyerek yalvardım; bir daha gölge çalmamalarını ve bilhassa Marques'in gölgesini mümkün olduğunca çabuk ona geri vermelerini rica ettim. İnsanın sabahın köründe ayaklarıyla konuşması biraz tuhaf gözükebilir; ama benim yerimde olsaydınız neler çektiğimi anlardınız.

Çantam sırtımda okula doğru yürürken, bir yandan da sorunumu düşünüyordum. Değişimi çaktırmadan yapabilmem için, Marques'in gölgesiyle benimkinin yeniden üst üste binmesi gerekiyordu; bu da Marques'e yaklaşmak için bir bahane bulup onunla konuşmam gerektiği anlamına geliyordu.

Okulun parmaklıklı kapısına ulaşmama birkaç metre kalmıştı, kapıdan girmeden önce derin bir soluk aldım. Marques bir bankın arkasına tünemişti, etrafı, anlattıklarını dinleyen arkadaşlarıyla çevriliydi. Sınıf temsilcisi seçimi için adaylık başvurusu süresi günün sonunda bitiyordu; Marques seçim kampanyasını yürütüyordu.

Gruba doğru ilerledim. Marques varlığını hissetmiş olacak ki, birden arkasına dönüp bana kötü kötü baktı.

"Ne istiyorsun?"

Herkes merakla yanıtlımı bekliyordu.

"Dün için sana teşekkür edecektim," dedim dilim dolaşarak.

"Tamam, ettin işte, şimdi git bilyelerinle oyna," dedi; arkadaşlar da bıyık altından gülüyordu.

İşte o an, tam arkamda bir güç hissettim, bu güç Marques'in buyurduğu gibi çekip gitmek yerine, ona doğru üç adım atmaya itmişti beni.

"Yine ne var?" dedi sesini yükselterek.

Yemin ederim, bundan sonra olanlar asla planlanmamıştı, kendimi de şaşırtan kararlı bir sesle söylediklerimi önceden hiç mi hiç düşünmemiştim:

"Sınıf temsilciliğine adaylığımı koymaya karar verdim, bunu seninle açıkça paylaşmak istedim!"

İçimde hissettiğim o güç şimdi beni ters yöne itiyordu; bu kez, bir asker gibi, dosdoğru saçağın altına doğru ilerliyordum.

Arkamdan çıt çıkmamıştı. Oysa alaylı gülüşmeler duymayı bekliyordum; sessizliği bozan Marques'in sesi oldu.

"O halde, bu bir savaş ilanı," dedi. "Pişman olacaksın."

Arkama hiç bakmadım.

Marques'i çevreleyen grubun dışında kalan Elisabeth aniden yolumu kesti ve bana Marques'in, sinirine dokunduğunu fısıldadı, sonra da hiçbir şey olmamış gibi uzaklaştı. Kendime, önümüzdeki teneffüse kadar ömür biçtim.

Teneffüse çıktığımızda, güneş avlunun tam üzerindeydi. Korktuğum şeyin ayaklarımın ucunda uzandığını gördüğümde, basketbol maçı yapan öğrencileri seyrediyordum. Bu kez, yalnızca gölgem uzamakla kalmamış, kendimi de farklı hissetmeye başlamıştım. Birinin fark edip beni dehşete düşüren bu sırrı ifşa etmesi ne kadar süre- çekti? Tedbirli davranıp tekrar saçağın altına girmeye karar verdim. Tatilde kıldığı bacasında hâlâ bir atel takılı olan fırıncının oğlu Luc, işaret ederek yanına çağırdı.

"Seni küçümsemişim. Az önce yaptığın çok kıyak bir hareketti."

"Ölümüne susadım da diyebiliriz' diye yanıtladım, "üstelik hiç şansım yok."

"Kazanmak istiyorsan, düşünce biçimini değiştir. Hiçbir şey başlamadan kaybedilmez; şansını yaratmak istiyorsan bir şampiyonun iradesine sahip olmalısın; babam öyle diyor. Kaldı ki, seninle aynı fikirde değilim. İyi arkadaşmış gibi görünmelerine karşın, ona katlanamayanların sayısının birden fazla olduğunu eminim."

"Kime katlanamıyorlar?"

"Kime olacak, rakibine. Ne olursa olsun bana güvenebilirsin, senin tarafındayım."

Bu küçücük sohbet, okul açıldığından bu yana başıma gelen en güzel şeydi. Luc sadece bir vaatte bulunmuştu; ama nihayet yaşıtım olan bir arkadaş edinmiş olma düşüncesi bile her şeyi, Marques'le çekişmemi, gölgelerle ilgili sorunumu unutturdu bana; hatta birkaç saniyeliğine de olsa, bütün bu olup

biteni babama anlatamayacağım, çünkü onun artık evde olmadığı bile aklımdan çıkıverdi.

Çarşambaları, saat üç buçukta salıyorlardı bizi. Okulun sekreteryasındaki mantar panoya raptiyelenmiş aday listesine adımı ekledikten sonra -bu arada, Marques'in adının altında benimkinden başka isim yazmadığını fark etmiştim-evin yolunu tuttum, Luc'e de ona eşlik etmeyi teklif ettim, ne de olsa aynı mahallede oturuyorduk.

Kaldırımda yan yana yürüdüğümüz sırada, gölgelerde bir terslik olduğunu, hemen hemen aynı boyda olmamıza rağmen benim gölgemin onunkinden daha uzun olduğunu fark etmesinden endişe ediyordum. Oysa Luc, belki de bacağındaki atelden duyduğu rahatsızlık yüzünden, adımlarımıza hiç bakmıyordu. Okulun açıldığı ilk günden beri öğrenciler ona Kaptan Kanca diyorlardı.

Pastanenin önünden geçerken, çikolatalı çörek yemek isteyip istemediğimi sordu. Harçlığım çörek almaya yetmezdi; ama bu hiç önemli değildi çünkü çantamda annemin hazırladığı Nutella'lı bir sandviç vardı, o da gayet güzeldi ve sandviçi paylaşabilirdik. Luc kıkır kıkır gülmeye başladı ve annesinin ikinci kahvaltılar için ondan para almadığını söyledi. Sonra, bana gururla pastanenin camını gösterdi. Vitrin camına, özenle "Shakespeare Fırını" yazılmıştı.

Şaşırdığımı görünce, bana babasının fırıncı olduğunu hatırlattı ve "Shakespeare Fırını"nın ailesine ait olduğunu söyledi.

"Soyadın gerçekten Shakespeare mi?"

"Evet, gerçekten öyle ama Hamlet'in babasıyla akrabalığımız yok, isimler eş anlamlı."

"Eşsesli!"

"Öyle olsun. Hadi, yiyelim mi şu çikolatalı çöreği?"

Luc dükkânın kapısını itip içeri girdi. Annesi bir çörek gibi yusuvarlak ve güleçti. Şarkı söyler gibi konuşuyordu, insanın keyfini yerine getiren bir sesi vardı; konuşmasıyla, gerçekten hoş geldiğinizi hissettiriyordu.

Çikolatalı çörek ya da kahveli ekler pasta yememizi önerdi ve biz daha hangisini seçeceğimize karar vermeden ikisinden de ikram etmeye karar verdi. Ben biraz huzursuz olmuştum ama Luc babasının her şeyden hep fazla fazla yaptığını, gün içinde satılmayanların zaten çöpe gittiğini söyledi, biz yersek ziyan olmayacaklardı. Çikolatalı çörekle kahveli ekleri hemen mideye indiriverdik.

Annesi Luc'ten, yeni pişen ürünleri alıp gelene kadar dükkâna göz kulak olmasını istedi.

Arkadaşımı, kasanın gerisindeki taburede otururken görmek çok tuhafıma gitmişti. Birden, ikimizin yirmi yıl sonraki hali geldi gözümün önüne; yetişkinlerin giydiği türden şeyler vardı üzerimizde; o bir fırıncı, bense oradan geçen bir müşteri gibi giyinmiştik...

Annem hayal gücümün çok hızlı çalıştığını söyler hep. Gözlerimi kapadım ve kendimi bu firma girerken gördüm; küçük bir sakalım var, elimde bir çanta taşıyorum, büyüyünce doktor ya da muhasebeci olacaktım belki de; muhasebeciler de çanta kullanır. Mamullerin sergilendiği camekâna doğru ilerliyorum ve kahveli bir ekler pasta istediğim sırada eski okul arkadaşımı tanıyorum. Aradan geçen bunca zaman içinde onu hiç görmemişim, hemen kucaklaşıyoruz, sonra, eski güzel günlerin anısına bir dilim kahveli ekler pastayı ve bir çikolatalı çöreği paylaşıyoruz.

Yaşlanacağımı ilk kez o fırında, kasayla oynayan arkadaşım Luc'e bakarken fark ettim sanırım. Neden bilmem ama çocukluğumu terk etmeyi, o ana dek çok küçük bulduğum bedenimi bırakmayı istemediğimi, yine ilk kez orada anladım. Marques'in gölgesini aşırduğımdan beri kendimi gerçekten kötü hissediyordum; o tuhaf olayın yan etkileri olmalıydı bu hissettiklerim ve bu fikir içimi hiç rahatlatmıyordu.

Annesi imalathaneden elinde muhteşem kokular yayan bir tepsi dolusu çöreklerle birlikte yukarı çıktığında, Luc ona hiç müşteri gelmediğini söyledi. Annesi omuzlarını silkerek iç geçirdi, çörekleri vitrindeki rafa yerleştirdikten sonra ödevimiz olup olmadığını sordu. Anneme, o dönmeden önce ödevlerimi bitireceğime dair söz vermişim; Luc'e ve annesine tekrar teşekkür edip yeniden evin yolunu tuttum.

Kuşlar ikindi kahvaltısında yesinler diye Nutella'lı sandviçimi köşedeki alçak bir duvarın üzerine koydum; aç değildim ve annemin, hazırladığı sandviğin Bayan Shakespeare'in tatlılarından kötü olduğunu düşünüp üzülmesini istemiyordum.

Gölge yine önüm sıra uzayıvermişti. Bir arkadaşıma rastlarım korkusuyla duvarlara yapışarak yürüyordum.

Eve vardığımda, olayı daha yakından incelemek için bahçeye daldım. "Büyümek için korkularının üzerine gitmeyi, gerçekle yüzleşmeyi öğrenmelisin," derdi babam. Ben de bunu yapmaya çalıştım.

Kimisi, kendisinininkinden başka bir yansıma görmek umuduyla aynanın karşısında saatler geçirir; bense bütün öğleden sonrayı yeni gölgeyle oynayarak geçirdim ve büyük bir şaşkınlık içinde, kendimi yeniden doğmuş gibi hissettim. Zemine yansıyan yalnızca negatif bir baskı olsa da, ilk kez bir başkası olduğum izlenimine kapıldım. Güneş tepenin arkasına inince, kendimi biraz yalnız ve üzgün hissettim.

Hızlıca geçiştirdiğimiz akşam yemeğinden sonra ben ödevlerimi bitirmiştım, annem de en sevdiği diziyi izliyordu -bulaşığın bekleyebileceğine karar vermişti-; ruhu bile duymadan tavan arasına kaçabilirdim. Aklımda bir fikir vardı. Yukarıda, tavan arasında, kocaman, dolunay gibi yusuvarlak bir çatı penceresi bulunuyordu ve bu gece dolunay vardı. Ne pahasına olursa olsun, başıma gelen bu şeyin ne olduğunu çözmem lazımdı. Birinin gölgesine basıp onu beraberinde götürmek azımsanacak bir şey değildi. Değil mi ki annem hayal gücümün çok fazla çalıştığını söylüyordu, ben de bunu sakın bir ortamda doğrulayacaktım; tamamen yalnız kaldığım tek yer de tavan arasıydı.

Yukarıda, tamamen bana ait bir dünya kurmuştum. Babam hiç çıkmazdı oraya, tavanı çok alçaktı, başını çarpıp dururdu, bu yüzden de ağzından "lanet olsun", "kahretsin", "pislik" gibi sözler çıkardı. Hatta kimi zaman, bu üçünü tek bir cümlede içinde kullandığı bile olurdu. Oysa, ben bunlardan birini ağzımdan çıkaracak olsam fırçayı yerdim; ama yetişkinlerin, bize yasak olan şeyleri yapmaya hakkı vardır. Kısacası, tavan arasına tırmanacak yaşa gelir gelmez, kendisi çıkmak yerine babam beni göndermeye başladı oraya, ben de ona bu hizmeti vermekten son derece memnundum. Dürüst olmam gerekirse, başlangıçta, tavan arası beni biraz ürkütmüştü; sebebi karanlık olmasıydı, ancak sonraları her şey tersine döndü. Sandıkların, eski karton kutuların arasına sızmaya bayılır oldum.

Karton kutulardan birinde, annemin gençlik fotoğraflarının bulunduğu bir albüm keşfettim. Annem şimdi de güzel ama o fotoğraflarda bir içim suydı adeta. Bir de; annemle babamın evlilik fotoğraflarının olduğu kutu vardı. O zamanlar, birbirlerini nasıl da severmiş gibi görünüyorlardı.

O fotoğraflara bakarken, "Ne oldu," diye sordum kendi kendime, "nasıl oldu da o aşk yok oluverdi?" Dahası, nereye gitmişti? Belki aşk da gölge gibidir, biri üzerine basar ve onu da alıp giderir. Belki de fazla ışık aşk için tehlikeli ya da tam tersi, ışıksız kalınca aşkın gölgesi siliniyor, o da çekip gidiyor. Tavan arasındaki albümden bir fotoğraf yürüttüm: Belediye binasının önündeki basamaklarda babam, annemin elini tutuyor. Annemin karnı hafifçe çıkmış, o fotoğrafta ben de biraz varım yani. Annemle babamın etrafında tanımadığım dayılar, amcalar, kuzenler, kuzinler var, herkes mutlu görünüyor. Eğer boyum

birkaç santimetre, diyelim otuz santimetre daha uzarsa, belki bir gün ben de, kabul ederse Elisabeth'le evlenirim.

Tavan arasında kırık oyuncaklar da vardı; nasıl yapıldıklarını incelemek için söktükten sonra tamir edemediğim bütün oyuncaklar oradaydı. Uzun lafın kısası, ailemin döküntülerinin arasında kendimi başka bir evrende, benim boyuma uygun bir evrendeymiş gibi hissediyordum. Kendime ait dünyam yaşadığım evin içinde, ama çatının hemen altındaydı.

Çatı penceresinin tam karşısındayım şimdi; yükselen aya bakmak için dimdik duruyorum, dolunayın ışığı tavan arasının tahtalarına vuruyor. Havada uçuşan toz zerreciklerini görmek bile mümkün, bu da mekâna dingin bir hava veriyor; o kadar huzurlu ki burası. Bu akşam, annem eve dönmeden önce, gölgeler üzerine okuyacak bir şeyler bulmak amacıyla babamın eski çalışma odasına gittim. Ansiklopedinin açıklaması biraz karmaşıktı ama çizimler sayesinde nasıl ortaya çıktıkları, yer değiştirdikleri ve yönlendirildikleri konusunda epeyce bilgi edindim. Planımın ay tam tepeye ulaşır ulaşmaz işlemesi gerekiyordu. Annemin dizisi bitmeden önce uygun koma gelmesini umarak, sabırsızlık içinde o anı kolluyordum.

Nihayet, beklediğim an geldi. Tavan arasının latalarının üzerinde gölgenin boylu boyunca uzandığını gördüm. Birkaç kez kesik kesik öksürdüm, bütün cesaretimi topladım ve artık emin olduğum için kararlı bir sesle ilan ettim:

"Sen benim gölgem değilsin!"

Ben deli değilim ve itiraf etmeliyim ki, gölge fısıltıyla konuşarak bana yanıt verdiğinde korkudan altıma edecektim:

"Biliyorum."

Etrafı ölüm sessizliği kapladı. Dilim damağıma yapıştı, boğazım düğümlendi ama konuşmaya devam ettim:

"Marques'in gölgesisin, öyle değil mi?"

"Evet," diye fısıldadı gölge, kulağıma.

Hani kafanızın içinde bir müzik yankılanır durur da ortada çalgıcı falan olmadığı halde duyduğunuz müzik, yanı başınızda hayalî bir orkestra çalışırmuşçasına gerçek görünür ya, işte gölge benimle konuştuğunda biraz böyle hissettim. Aynı etkiyi yarattı.

"Yalvarırım kimseye söyleme," dedi gölge.

"Burada ne işin var? Neden ben?" diye sordum endişe içinde.

"Kaçtım, bu hiç aklına gelmedi mi?"

"Neden kaçtın?"

"Bir budalanın gölgesi olmak nasıldır bilir misin? Dayanılmaz bir şey, katlanamıyorum artık. Marques küçükken de gölgesi olmak zordu ama büyüdükçe daha çekilmez oldu. Diğer gölgeler onu aralarına almıyorlar, benimle dalga geçiyorlar. Senin gölgen çok şanslı ama bana tepeden bakıyor, çünkü sen farklısın."

"Farklı mıyım?"

"Söylediklerimi unut. Öbür gölgeler seçme şansımız olmadığını söylüyorlar, yalnızca bir kişinin gölgesi olunabiliyor, hem de sonsuza dek. Kaderimizin değişmesi için o kişinin değişmesi lazım. Marques'in yanında, beni pek parlak bir geleceğin beklemediğini söylememe gerek yok herhalde. Sen onun yanındayken, Marques'den ayrılabilceğimi anladığımda ne kadar şaşırdığımı düşünebiliyor musun? Olağanüstü bir gücün olduğunu gördüğümde düşünmedim bile; 'Ya şimdi tüyerim ya da hiç/ dedim kendi kendime. Marques'in gölgesi olduğum için biraz boyumdan yararlandım ama mazeretim var. Yerine geçebilmek için senin gölgeni ittim."

"Peki ya benim gölgem, ona ne yaptın?"

"Sence? Bir şeye tutunması gerekiyordu, o da eski sahibimle gitti. Şu anda sinirden küplere biniyor olmalı."

"Gölgeme yaptığın korkunç bir şey. Hemen yarın, seni Marques'e geri verip kendi gölgemi alacağım."

"Yalvarırım seninle kalmama izin ver. İyi birinin gölgesi olmanın nasıl bir şey olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Ben iyi biri miyim?"

"Olabilirsin."

"Hayır, benimle kalman imkânsız, insanlar bir terslik olduğunu eninde sonunda anlayacaklardır."

"İnsanlar başkalarına dikkat bile etmiyorlar, nerede kaldı gölgeleri... Ayrıca, gölgede kalmak benim doğamda var. Biraz alıştırma ve işbirliğiyle altından kalkarız."

"Ama benden en az üç kat daha uzunsun."

"Hep öyle olmayacak, bu sadece bir zaman meselesi. Uzayana kadar, sen de biraz gölgede kalacaksın ama boyun atar atmaz, seni ışığa kendi ellerimle sürükleyeceğim. Uzun birinin gölgesine sahip olmak ne büyük bir avantaj, düşünsene. Ben olmasam, sınıf temsilciliği seçimine adaylığını asla koyamazdın. Sence, o güveni kim verdi sana?"

"Beni iten sen miydin?"

"Başka kim olacak?" diyerek sırrını açıklayıverdi gölge.

Birden, tavan arasına çıkan merdivenin aşağısından, kiminle konuştuğumu soran annemin sesini duydum. Hiç düşünmeden, "Gölgemle konuşuyorum," diye yanıt verdim. Elbette annem de, "Abuk sabuk konuşacağına gidip yat," diye karşılık verdi. Çocuklar önemli bir sırlarını açtıklarında yetişkinlerin inandıkları hiç görülmemiştir zaten.

Gölge omzunu silkti; beni anladığı izlenimini aldım.

Ben çatı penceresinden uzaklaşınca, gölge de yok oldu.

O gece çok tuhaf bir rüya gördüm. Babamla ava çıkmıştım, avlanmayı sevmememe karşın, ona kavuşmaktan dolayı mutluydum. Peşinden gidiyordum ama o hiç arkasına bakmıyordu, yüzünü göremiyordum. Hayvanları öldürme düşüncesi hiç hoşuma gitmiyordu. Keşif için, güneşin kavurduğu ve rüzgârın yavaşça dalgalandırdığı uzun otlarla dolu kocaman tarlaların arasına yolluyordu beni. Kumrular havalansın diye ellerimi çırparak yürümem gerekiyordu, onlar havalanınca babam ateş ediyordu. Bu katliama engel olmak için mümkün olduğunca sessiz yürüyordum. Bir tavşanın bacaklarının arasından kaçıp gitmesine göz yumduğumda, babam işe yaramazın biriymişim gibi davranıyor, burnumun avın kokusunu almadığını söylüyordu bana. Rüyamda gördüğüm o uzaktaki adamın, benim değil Marques'in babası olduğunu anlamamı sağlayan işte bu son cümle oldu. Düşmanımın yerini almıştım ve bu, kesinlikle hoş bir duygu değildi.

Uzun olmasına daha uzundum ve kendimi her zamankinden daha güçlü hissediyordum; ama çok üzgündüm, içimi derin bir hüznün kaplamış gibiydi.

Avdan sonra, bir eve geldik ama bizimki değildi. Akşam yemeği için sofraya oturmuş olarak buldum kendimi, Marques'in babası gazetesini okuyor, annesi televizyon izliyordu, kimse birbiriyle konuşmuyordu. Bizim evde

yemek masasında sohbet bol olurdu; babam yemeğe yetiştiği zamanlar günümün nasıl geçtiğini sorardı; o gittiğinden beri annem sorguya çeker olmuştu beni. Oysa Marques'in annesiyle babası, onun ödevlerini yapıp yapmamasını hiç umursamıyordu. Bunun harika olduğunu düşünebilirdim, oysa tam tersi söz konusuydu; içimi ansızın kaplayıveren bu acının sebebini anladım: Marques her ne kadar düşmanımsa da onun adına üzülmüştüm, evlerinde hüküm süren kayıtsızlık üzmüştü beni.

^P' ^P' ^P'

Saat çaldığında kan ter içinde kalmıştım. Nefesim kesilmişti, ateşlendiğimde olduğu gibi yanıyordum, kâbus gördüğümü anlayınca ferahladım. Baştan ayağa titredim ve her şey normale döndü. O sabah, odamın duvarlarını yeniden görmüş olmak beni mutlu etmeye yetti. Yüzümü yıkarken, "Başıma geleni anneme anlatmalı mıyım acaba?" diye düşündüm. Bu sırrı onunla paylaşmayı isterdim, ne var ki tepkisini tahmin edebiliyordum.

Mutfağa indiğimde ilk işim pencereye koşmak oldu. Gökyüzü kapalıydı, ufukta maviden en ufak bir iz yoktu, babamın balığa çıkmaktan vazgeçtiği zamanlarda dediği gibi mavinin m'si yoktu. Televizyonu açmak için kumandayı kapıverdim.

Annem, hava durumuyla bu denli ilgilenmeme bir türlü anlam veremiyordu. Ona küresel ısınmayla ilgili bir ödev hazırladığımı söyledim; kuvvetli alçak basıncın etkisiyle bölgemizde havanın birkaç gün bulutlu olacağını bildiren kadın spiker konuşmasını bitirmeden araya girmemesini rica ettim annemden. Güneş bir an önce ortaya çıkmazsa, ben de bulutlanacaktım. Hava bu kadar bulutluyken, gölgelerin ortaya çıkması, benim de Marques'in gölgesini ona iade etmem mümkün değil. Çantamı aldım ve tepem atmış vaziyette okula doğru yola koyuldum.

Şansı da yoktu zaten. Onun yanma gittim; bana parmağıyla Marques'i gösterdi. Bu salak, sınıftaki tüm öğrencilerin ellerini sıkıyor ve kızların tartışmalarıyla yakından ilgileniyormuş gibi yapıyordu.

"Gel, yürümeme yardım et, bacağım tamamen uyuştı."

Luc'e elimi uzattım, birlikte birkaç adım attık. Şanslı günümde olmalıydım, tam Marques'e yaklaştığımız sırada, küçücük bir güneş ışını karanlık göğü delip geçti. Hemen avlunun zeminine baktım, tam bir karmaşa vardı, tıpkı *conciliabule*'de¹ olduğu gibi - bu kelimeyi teneffüsten önceki tarih dersinde

1 (Fr.) Komplo düzenlemek üzere yapılan gizli toplantı. (Ç.N.)

öğrenmiştik. Marques bize döndü ve onun sularına girmiş olmamızdan hiç hoşlanmadığını anlamamızı sağlayacak biçimde bize baktı. Luc aldırılmaz bir edayla omzunu silkti.

"Yanıma gel, seninle konuşmam lazım. Seçim günü yaklaşıyor," dedi Luc koltuk değneğine yaslanarak. "Seçimin cuma günü yapılacağını hatırlatırım sana, kendini biraz daha tanınır kılman için bir şey yapmanın tam vakti."

Luc'ün ağzından çıkanlar bir yetişkin cümlesi gibi tınlamıştı. Onu böyle, sırtı hafif kamburlaşmış topallarken görünce, yineden tuhaf bir hayale daldım. Yine ikimizi görüyordum, şimdi olduğumuzdan, hatta fırındayken olduğumuzdan daha yaşlıydık. Dostluğumuz hep sürmüş gibiydi. Luc'ün kafasında neredeyse hiç saç kalmamıştı, alnındaki açıklık kafatasının ortasına kadar çıkıyordu. Yüzündeki çizgilerde yorgunluğun izleri vardı, teni solgundu ama bana güven veren mavi gözleri yine her zamanki gibi ışıltılıydı.

"Ne olmak istiyorsun?" diye sordum.

"Bilmiyorum, buna hemen şimdi karar vermem şart mı?"

"Hayır, şart değil, yani sanmıyorum. Ama şimdi bir seçim yapman gerekseydi, ne olmak isterdin?"

"Aile fırınına işletmeyi sürdürmek isterdim, sanırım."

"Başka bir şey seçme şansın olsaydı ne yapardın demek istiyorum."

"Bay Chabrol gibi doktor olmak isterdim ama bunun mümkün olduğunu zannetmiyorum. Annemin dediğine göre, gidişata bakılırsa, fırının yakında hiç müşterisi kalmayacakmış. Marketlerde ekmek satılmaya başladığından beri, iki yakamızı bir araya getiremiyoruz, nerede kaldı benim tıp fakültesi masraflarımı karşılamak!"

O çikolatalı çöreği ve kahveli ekler pastayı paylaştığımızdan, onu kasanın gerisinde otururken gördüğümünden beri, Luc'ün doktor olmayacağını biliyordum. Luc küçük kasabamızda yaşamaya devam edecekti; ailesi, ona uzun bir öğrenim hayatı sağlayacak koşullara hiç sahip olamayacaktı.

Diğer yandan, bu iyi bir haber de sayılabilirdi; fırının markete direndiği anlamına geliyordu, ne var ki Luc asla doktor olamayacaktı. Bunu ona söylemek istemiyordum, üzüleceğini tahmin ediyordum, hatta umudunu bile yitirmesine neden olabilirdi; halbuki doğabilimleri dersinde sınıfın en iyisiydi. Bu yüzden susup bu sırrı kendime saklamayı tercih ettim. Adımımı attığım yere dikkat etmem gerekiyordu. Hava kapalı bile olsa, küçük bir güneş ışını

gelip beni bulabilirdi. Sevdiklerinin başına gelecekleri önceden bilmek, insanı her zaman mutlu etmiyor.

"Sınıf temsilciliği seçimi için ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu Luc.

Oysa benim aklım başka yerdeydi.

"İnsanların ne düşündüklerini ya da onları nelerin mutsuz ettiğini bilme gücün olsaydı ne yapardın, Luc?"

"Böyle şeyler nereden geliyor aklına? O bahsettiğin gibi bir güç yok."

"Biliyorum ama olsaydı, o gücü nasıl kullanırdın?"

"Bilmiyorum, pek eğlenceli bir şey değil bu bahsettiğin, başkalarının mutsuzluklarının bana bulaşmasından korkardım sanırım."

"Tek yapacağın bu mu olurdu? Korkmak yani?"

"Her ayın sonunda, annemle babamın fırının hesaplarını gözden geçirirken endişeye kapıldıklarını görüyorum ama elimden bir şey gelmiyor ve bu beni çok üzüyor. Bütün insanların mutsuzluklarını hissettiğimi düşünemiyorum bile, bu korkunç olurdu."

"Peki ya olayların akışını değiştirebilseydin?"

"Bak işte onu yapardım sanırım. Neyse, bu güç konusu içimi karattı, şu seçim konusuna geri dönelim ve birlikte düşünelim."

"Büyüdüğünde, kasabanın belediye başkanı olmak hoşuna gider miydi Luc?"

Luc biraz soluklanmak için okulun duvarına dayandı. Bana uzun uzun baktı, yüzündeki karanlık ifade yerini aydınlık bir gülümsemeye bıraktı.

"Güzel olurdu, annemle babam buna çok sevinirdi; ayrıca marketlerin içinde fırın açılmasını yasaklayan bir yasa da çıkartırdım. Balıkçılık malzemeleri satmalarını da yasaklardım sanırım, çünkü babamın en iyi arkadaşının çarşıda bunları sattığı bir dükkânı var ve marketle rekabet ettiğinden bu yana onun da işleri kötü gidiyor."

"Marketleri toptan yasaklayacak bir yasa teklifi bile verebilirsin."

"Belediye başkanı olduğumda," dedi Luc omzuma vurarak, "seni de ticaret bakanı yapacağım."

Eve döndüğümde, anneme, "Belediye başkanlarının bakanları olur mu?" diye sordum, Luc'ün bakanı olmak çok hoşuma giderdi ama yine de içimde küçük bir şüphe vardı.

Sınıfa uzanan koridorda, teneffüs sırasında beliren güneş ışığının her şeyi eski haline getirmiş, Marques'in gölgesinin sahibine geri dönmüş olmasını umut ettim; ışık bir daha belirdiğinde ayaklarımın dibinde kendimi gölgemi görmek için dua ettim; diğer yandan da, her ne kadar tuhaf görünse de, böyle düşünmenin biraz ödleğe olduğunu hissettim.

^P' ^P' ^P'

Matematik dersi yeni başlamıştı ki, avludan, kulakları sağır eden bir gürültü yayıldı. Cam parçaları havada uçuşuyordu, öğretmen, "Yere yatın!" diye haykırdı. Dediğini hemen yaptık.

Sonra, bir ölüm sessizliği çöktü etrafa. Ayağa ilk kalkan Bay Gibier oldu, "Yaralanan var mı?" diye sordu, çok korkmuş gibiydi. Saçlarımızın arasındaki birkaç cam parçasını ve neden ağladıkları belli olmayan iki kızı saymazsak her şey yolunda gibiydi; ama pencerelerin camları tuzla buz olmuş, sıralar oraya buraya savrulmuştu. Öğretmen bize çabucak sınıftan dışarı çıkıp sıraya girmemizi söyledi. Sınıfı en son o terk etti, koşa koşa gelip sıranın önüne geçti. Öğretmenler daha önce tatbikat yapmışlar mıydı bilmiyorum ama diğer bütün sınıflar da bizim gibi koridora çıkmışlardı; ortalık mahşer yerine dönmüştü; teneffüs zili durmadan çalıyordu. Avludaki manzara tüyler ürperticiydi. Okulun neredeyse bütün pencerelerinin camları aşağı inmişti ve hademenin malzemelerini koyduğu depodan dumanlar çıkıyordu.

"Aman Tanrım, yakıt tankı!" diye bağırdı Bay Gibier.

Tanrı'nın bu işle ne ilgisi vardı anlayamamıştım; devasa bir çakmakla oynarken, tam onu yakacağı sırada işler sarpa sardıysa başka tabii. Diğer yandan, sigara hakkında bize anlatılan onca şeyden sonra, Tanrı'yı bir tane tüttürürken gözümün önüne getiremiyordum; ama her şey mümkün elbette, belki de onun ciğerleri için kaygılanmasını gerektirecek bir durum yoktur, ne de olsa gökyüzünde zaten. Buna rağmen, duman ona kadar yükselmişti, tesadüf olsa gerek.

Müdire hanımın eli ayağına dolaşmıştı, öğretmenlere üçüncü kez öğrencileri saymalarını buyuruyordu, "Hepsinin burada olduğuna emin misiniz!" diye tekrarlayarak etrafta dört dönüyordu. Sonra, aklına bir isim geliyor, "Mathieu, küçük Mathieu nerede? Ah, buradaymış!" diye bağıırıyordu, ardından sıra başka bir isme geliyordu. Neyse ki aklına benim ismim

gelmemişti, küçük olduğumun anım- satılmasına hiç gerek yoktu, hele tam seçim arifesinde.

Patlamanın olduğu yerde tam bir karmaşa yaşanıyordu. Çıtırtıları duyulan alevler gittikçe yükseliyordu, öyle ki çatıda dans eden gölgeleri bile görölüyordu. Hemen önümde Yves'in gölgesini gördüm, beni bulmaya gelmişti sanki. Yürüdüğünü gördüm, aradığının ben olduğunu biliyordum, bunu bütün kalbimle hissediyordum. Müdire hanım ve öğretmenler öğrencileri saymaya kendilerini öyle kaptırmışlardı ki, beni fark etmediler bile, gölgenin beni sürüklediği depoya doğru yürümeye başladım.

Sirenlerin sesi duyuluyordu ama daha uzaktaydılar. Yves'in gölgesi bana rehberlik etmeye devam ediyordu, dumanın çıktığı yere doğru yöneldim, sıcaklık arttıkça artıyordu, yürümekte giderek zorlanmaya başlamıştım. Yürümeye devam etmem gerekiyordu, gölgenin neden bana geldiğini anlamıştım sanırım.

Alevler çatıyı yalamaya başladığında, hademenin deposuna ulaşmak üzereydim. Korkuyordum ama ilerlemeye de devam ediyordum. Bayan Schaeffer'ın adımı seslendiğini duydum ansızın. Peşimden koşuyordu. Ama hızlı değildi. "Hemen geri dön!" diye haykırıyordu. Söylediğini yapmayı çok isterdim ama yapamıyordum, gölgenin gitmemi söylediği yere doğru ilerliyordum.

Deponun önüne vardığımda ısı dayanılmaz olmuştu, tam kapının tokmağını çeviriyordum ki, Bayan Schaeffer'm eli beni omzumdan yakalayıp geriye çekti. Bayan Schaeffer ateş saçan gözlerle bana baktı, durum da bunu gerektiriyordu zaten ama ben öylece dikilip durdum, geri gitmeyi reddettim. Kapıya kilitlenmiştim, gözlerimi bir an olsun ondan ayıramıyordum. Bayan Schaeffer kolumdan tutup beni bir güzel fırçalamaya başladı; elinden kurtulmayı başarıp hemen depoya doğru gittim. Arkamdan geldiğini hissedince içimden geçeni söyleyiverdim:

"Hademeyi kurtarmamız lazım! Avluda yok, depoda boğuluyor."

Bunu söylediğimi duyduğunda Bayan Schaeffer az kalsın boğuluyordu. Bana geriye çekilmemi emretti, işte o an yaptığı şey, beni olduğum yere mıhladı. Bayan Schaeffer daha çok ufak tefek dediğimiz türden bir kadındı, Luc'ün annesine hiç benzemiyordu, buna rağmen kapıya öyle bir tekme attı ki, kilit kaval kemiğine karşı koyamadı. Depoya tek başına giren Bayan Schaeffer, iki saniye sonra omuzlarından sürüklediği Yves'le beraber dışarı çıktı. Beden eğitimi öğretmeni gelip olaya el koyana ve müdire hanım külotumun arkasından tutup beni saçağın altına sürükleyene kadar Bayan Schaeffer'a yardım ettim.

İtfaiyeciler geldi. Yangını söndürdüler, bizi iyi olduğuna ikna ettikten sonra Yves'i hastaneye götürdüler.

Şu müdire hanım tuhaf kadındı doğrusu; beni hiç durmadan azarlamaya devam ederken bir yandan da sarılıp sarılıp Yves'i benim kurtardığımı, benim dışımda kimsenin aklına bile gelmediğini, bunun için kendini asla affetmeyeceğini söyleyerek ağlıyordu. Kısacası, anlaşılması güç bir ruh hali içindeydi.

İtfaiyecilerin şefi beni görmeye geldi. Sadece beni. Öksürmemi söyledi, gözkapaklarıma, ağzımın içine baktı ve beni tepeden tırnağa muayene etti. Sonra da sırtıma dostça vurup büyüyünce ekibine katılmak istersem beni aralarında görmekten mutluluk duyacağını söyledi.

Annemle birlikte, panik halindeki bir sürü ailenin avluya doluştuğunu görünce, müdire hanımla telsiz bağlantısı kuranın yalnızca annem olmadığını fark ettim.

O gün okulu tatil ettiler, herkes evine döndü.

Sonraki cuma günü, bir oy hariç, oybirliğiyle sınıf temsilciliği seçimini kazandım. O salak Marques kendine oy atmıştı. Ordaki ateli çıkarmışlardı, bana iyileşen bacağını gösterdi, diğerine oranla çok daha inceydi.

Λ' Λ' Λ'

Yakıt tankının patlamasından sekiz gün sonra Yves okula geri döndü. Ona bir korsan havası veren başındaki sargı dışında, normal gözüküyordu. Sargı ona yakışmıştı; o kadar ki, sanki o zamana dek kişiliğinin bir parçası eksik kalmıştı. Bunu ona söylemeli miyim bilmiyordum, günün birinde fırsat olur da korsanlardan konuşursak kararımı o zaman verecektim.

Yemek saatinde, kantinden herkesten önce ben çıktım, pek aç değildim. Yves avlunun gerisinde durmuş, deposundan artakalanlara bakıyordu, geriye pek bir şey kalmamıştı doğrusu. Enkazın üzerine eğilmiş, yanmış tahta parçası yığınının dikkatlice kaldırıyordu. Ona doğru ilerledim, hiç arkasına bakmadan, "Yaklaşma, burası tehlikeli, yaralanabilirsin," dedi.

Bana o kadar tehlikeli görünmemişti ama ona itaatsizlik etmek istemedim. Biraz geride durdum, hâlâ orada olduğumu biliyordu ama başlangıçta farkında değilmiş gibi yaptı. "Aradığı ne acaba?" diye sordum kendi kendime çünkü bu yıkıntının arasından kurtarabileceği hiçbir şey kalmamıştı. Tamamen yanmış dikdörtgen bir şey aldı eline ve onu dizlerinin üzerine koydu, ardından bütün

vücudu titremeye başladı. Ağladığını sandım, deponun yanan tahtaları kadar karardı içim.

"Sana orada durmanı söylemiştim!" dedi.

Öylece durdum. Çok kederli gözüküyordu, bana git diye bağırırken samimi değildi. Onu yalnız bırakmamam gerektiğini hissettim. Arkadaş olmak bu demek değil midir? Arkadaşınız tersini söylese de, aslında yüreğinin derinliklerinden neler geçtiğini tahmin etmek değil midir?

Yves bana döndü, gözleri kıpkırmızı olmuştu. Tıpkı ıslanmış bir kâğıdın üzerinden akan mürekkep gibi, yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Elinde eski, yanmış bir defter tutuyordu.

"Bütün hayatım bu defterin içindeydi. Fotoğraflar, annemin bana yazdığı tek mektup ve sayfalara yapışmış, ondan kalan bir sürü hatıra. Geriye sadece küller kaldı."

Yves'in açmaya çalıştığı defterin kapağı parmaklarının arasında un ufak oldu. "Yanında kalmakla iyi etmişim," diye geçirdim içimden.

"Kafanız yanmadı ki, anılarınız kaybolmadı, istediğiniz zaman anımsayabilirsiniz onları. Annenizin mektubu tekrar yazılabilir, hatta fotoğraflardakiler bile yeniden çizilebilir."

Yves gülümsedi, komik olan neydi anlamamıştım ama olsun, onu biraz daha mutlu görmek beni memnun etmişti.

"İnsanları senin harekete geçirdiğini biliyorum," dedi doğrulurken. "Yakıt tankı patladığında, geriye ne kaldıysa kurtarabilmek için depoya koşuyordum. Alevler henüz ortalığı sarmamıştı ama yoğun duman her yanı kaplamıştı. O cehenneme beş dakika bile dayanamadım. Gözlerim o kadar yanıyordu ki, onları aralayamadım bile, kapının kolunu bulamadım. Havasız kaldım, panikledim, artık nefesimi tutamıyordum, sonra bayılmışım."

Yangını, ilk kez ortasında kalmış birinden dinliyordum.

"Orada olduğumu nereden bildin?" diye sordu Yves.

Bakışı o kadar hüzünlüydü ki, ona yalan söylemek istemedim.

"Defter o kadar değerli miydi?"

"Neredeyse hayatıma mal olacağına göre, inan bana öyleydi. Sana hem minnet hem de özür borçluyum. Geçen gün bankta otururken bana babamdan

bahsettiğinde, gizlice depoya girip eşyalarımı karıştırdığını sanmışım. Çocukluğumdan kimseye bahsetmedim."

"Bir defteriniz olduğunu bile bilmiyordum."

"Soruma yanıt vermedin, depoda boğulmakta olduğumu nereden bildin?"

Ona ne yanıt verebilirdim ki? Gölgesinin gelip beni bulduğunu mu söyleyecektim? Karmaşanın ortasında, avlunun zemininde, diğer gölgelerin arasından usulca sıyrılıp bana doğru geldiğini mi söyleyecektim? Alevlerin ışığının arasından bana işaret edip onu izlemem için yalvardığını mı söyleyecektim yoksa? Hangi yetişkin inanırdı buna?

Eski okulumdaki bir arkadaşım, sırf doğruyu söylediği için bir sene boyunca psikoloğa gitme cezasına çarptırılmıştı. Çarşamba günleri öğleden sonraları, biz voleybol oynarken ya da havuzdayken, o, yüzünde bir gülümsemeyle sürekli "hı, hı" diyen bir kadına bir saat boyunca hayatını anlatıyordu. Bütün bunlar, bir cumartesi günü öğlen vakti, dedesi karşısında aniden uykuya daldığı ve bir daha uyanmadığı için olmuştu. Arkadaşımın dedesi kendisini affettirmek için gece onu ziyaret etmiş ve mutfakta aniden uykuya dalmasıyla yarım bıraktığı sohbetine kaldığı yerden devam etmeye başlamış. Sabah, dedesini gördüğünü anlattığında kimse ona inanmak istememiş, yetişkinlerin hepsi şaşkın gözlerle ona bakmışlar. Gölgelerle ilgili sorunumu anlatsam, kim bilir benim başıma neler gelirdi. İtiraf edip de psikoloğa gitmeye mahkûm edilmektense, suçlu olduğumu kabul etmek pahasına, Yves'e defterini okuduğumu, hatta bazı bölümlerini ezberlediğimi anlatmayı göze alırdım.

Yves bakışlarını benden ayırmıyordu, göz ucuyla okul duvarındaki saate baktım, zilin çalmasına nereden baksan daha yirmi dakika vardı.

"Avluda olmadığınızı fark edince sizin için endişelendim."

Yves hiçbir şey söylemeden bana bakmaya devam etti. Tutulduğu öksürük nöbetini atlattıktan sonra bana doğru yaklaşıp kulağıma, "Sana bir sır vereyim mi?" diye fısıldadı.

Başımı salladım.

"Eğer günün birinde, kimselere söyleyemediğin, anlatmaya cesaret edemediğin bir sıkıntın olursa, bil ki bana açılabilirsin, sana ihanet etmem. Şimdi, gidip arkadaşlarınla oynayabilirsin."

Az kalsın baklayı ağzımdan çıkaracaktım, yetişkin biriyle konuşmak beni rahatlatıyordu sanırım, üstelik Yves güvenilir biriydi. Teklifini, akşam yatağa

girdiğimde düşüncektim, sabah uyandığımdaya hâlâ iyi bir fikir olduğu kanaatindeysem, belki ona gerçeğı söyleyebilirdim.

Luc'ün yanma gittim. Ayağını yeniden kullanabildiğinden beri ilk kez basketbol oynuyordu ancak tekniğı hiç de geri gelmiş gibi görünmüyordu, bir takım arkadaşına ihtiyacı vardı.

Patlamadan beri hava hep kapalıydı. Okul pencerelerinin camları takılmış olmasına karşın sınıflar çok soğuktu, içeride paltoyla oturuyorduk. Bayan Schaeffer dersi başında bereyle yapıyordu, ağzını her açışında sağa sola sallanan berenin ponponu yüzünden ders daha ilginç bir hal almıştı. Luc ile birlikte gülmemek için dilimizi ısıırıyorduk. Sigortacılar yangının neden çıktığını anlayıp yeni bir yakıt tankı alması için müdire hanıma para verene kadar kış çoktan bitmiş olurdu. Bayan Schaeffer ponponlu beresini takmaya devam ettiğı sürece bunun bir önemi yoktu.

Marques'le aramız da soğuktu. Ne zaman bir öğretmen, bazı belgeleri almam için beni okulun sekreteryasına gönderse -çünkü bu tür işleri yapmak sınıf temsilcisinin göreviydi- arkamdan vızıldayarak uçuşan kâğıt uçakları hissediyordum. Rüyamda evini ziyaret ettiğimden beri yaptığı hiçbir şeye kızmıyordum artık, bana verdiği eziyetlere aldırış etmiyordum. Annem, o cumartesi sabahı babamın beni almaya geleceğini ve bütün günü birlikte geçireceğimizi haber vermişti, aklımda sadece bu düşünce vardı. Mutluydum ama annem için endişeleniyordum. Yapayalnız kalınca sıkılmayacak mı," diye düşünüp duruyordum, onu bırakacağım için kendimi biraz suçlu hissediyordum.

Sanırım annem de insanı üzen düşünceleri okuyabiliyor, en azından benimkileri okuyabiliyor; o akşam, tam ışığı söndürmeye hazırlandığım sırada odama geldi, yatağımın ucuna oturup ben babamlayken kendisinin neler yapacağını ayrıntılarıyla bir bir anlattı. Hazır ben yokken kuaföre gidecekmiş. Bunu söylerken çok mutlu görünmesini ilginç bulmuştum, çünkü benim için berbere gitmek daha çok bir ıstıraptı.

Annem konusunda içime su serpildiğı için, hafta sonu yaklaştıkça, ödevlerime odaklanmakta zorlanmaya başlamıştım. Hiç durmadan babamla buluştuğumuzda neler yapacağımızı düşünüyordum. Birlikte yaşarken zaman zaman yaptığı gibi, beni pizza yemeye götürürdü belki. Kendimi toparlamam gerekiyordu, daha günlerden perşembeydi, kafayı buna takmanın âlemi yoktu.

Cuma günü, saatler geçmek bilmedi. Tıpkı yaz saati uygulamasına geçildiğinde olduğu gibi, gün bir saat uzamış gibiydi. O cuma günü, her altmış dakikada bir yaz saati uygulamasına geçiyorduk sanki. Kara tahtanın üzerindeki duvar saatinin akrebi çok yavaş ilerliyordu, öyle ki Tanrı'nın bize bir

oyun oynadığından ve sabah teneffüsünün aslında ikinci teneffüsü olduğundan emindim.

Λ' Λ' Λ'

Ödevlerimi bitirmiştim, annem şahitti, dişlerimi fırçalayıp yatağa her zamankinden bir saat önce girmiştim. Ertesi gün formda olmak istiyordum, uyku tutmayacağını biliyordum. Yine de uyumayı başardım ve her zamankinden erken uyandım.

Çıt çıkarmadan kalkıp elimi yüzümü yıkadım, gizlice aşağıya indim ve onu bütün gün yalnız bırakacağım için kendimi affettirmek amacıyla anneme kahvaltı hazırladım. Arkadaşımın dedesini, uykusuna, rahatsız edilmeden sükûnet içinde devam edebilsin diye mezarlığa götürdüğümüz gün giydiğim flanel pantolonumu ve beyaz gömleğimi giydim. Mezarlıklar çok dingin oluyor.

Geçen yıldan bu yana boyum birkaç santimetre atmıştı, çok uzamamıştı ama pantolonumun paçası çorabımın yukarısına geliyordu. Babamın aldığı kravatı takmaya çalıştım, ilk kravatımdı, aldığı gün öyle söylemişti babam . Kravatı bağlayamayınca bir fular gibi boynuma doladım. Önemli olan niyetti ne de olsa, üstelik bir şair gibi görünüyordum. Fransızca kitabımızda Baudelaire'in bir fotoğrafını görmüştüm, onun da kravatını bağlamayı bildiği pek söylenemezdi doğrusu ama kızlar ona hayrandı. Blazer ceketim biraz dar gelmekle beraber çok şıktı. Çarşı meydanında babamla birlikte gezinmeyi çok isterdim. Şansımız yaver giderse, annesiyle alışverişe çıkan Elisabeth'le karşılaşabilirdik.

Annemlerin odasındaki banyonun aynasında kendime şöyle bir baktıktan sonra, beklemek üzere aşağıya, salona indim.

Çarşı meydanına gitmedik, babam gelmedi. Öğlen arayıp özür diledi. Özürlerini anneme iletti, çünkü ben onunla konuşmak istemedim. Annem benden de üzgün görünüyordu. Baş başa yemeğe gitmeyi teklif etti ama ben aç değildim. Üzerimi değiştirdim, kravatı çekmeceye kaldırdım. Önümüzdeki aylar içinde fazla büyümem umarım, böylece, babam beni almaya gelirse güzel kıyafetlerim üzerime olur.

Pazar günü yağmur hiç dinmedi; annemle evde oturup oyunlar oynadık ama benim hiç keyfim yoktu, durmadan kaybettim.

Pazartesi günü kantinden kaçtım, dana etinden ve bezelyeden nefret ederim, pazartesiileri de dana eti ve bezelye olur. Evden çıkmadan önce, gizlice Nutella'lı bir sandviç hazırlamıştım kendime, kestane ağacının altına gidip onu yedim. Yves, eski deposunun kalıntılarını el arabasına yüklemekle meşguldü. Avlunun en arkasındaki büyük çöp kutularına kadar gidiyor, anılarından geriye kalanları oraya yığıyordu. Bankta oturduğumu gördüğünde yanıma gelip selam verdi. Buna hiç itirazım yoktu doğrusu, iki gündür kendimi yalnız hissediyordum ve onun arkadaşlığı bana hiç de fena gelmeyecekti. Sandviçimi ikiye bölüp küçük olan parçasını ona ikram ettim. Sandviçi almayacağından adım gibi emindim ama o afiyetle yedi.

"Pek havanda değil gibisin, hayrola, ne oldu?"

"Evdeki tavan arasında benim de bir sürü fotoğrafım var, onları getirsem bir albüm hazırlamama yardımcı olur musunuz?"

"Neden kendin yapmıyorsun?"

"Hazırladığım bitki koleksiyonundan yirmi üzerinden dört aldım, bir araya getirme işinde pek iyi değilim."

Gülümseyen Yves, fotoğraflardan oluşan bir anı albümü hazırlamak için belki biraz küçük olduğumu söyledi. Fotoğrafların çoğunlukla annemle babama ait olduklarını, ben doğmadan önce çekildiklerini söyledim ona. Dolayısıyla bir şey hatırlamam mümkün değildi. İşte bu yüzden, fotoğrafları bir albüme yerleştirmek istiyordum, annemle babamı, özellikle de babamı daha yakından tanımak için. Yves, tıpkı annemin ters giden bir şeyler olup olmadığını anlamaya çalıştığı zamanlarda yaptığı gibi, hiç sesini çıkarmadan bana baktı. Sonra da, önümde en güzel hatıralarımı yaşayacağım uzun bir ömür olduğunu ve bunun müthiş bir şans olduğunu söyledi.

Büyükler çocuk olmanın harika olduğunu söyler dururlar ama sizi temin ederim, çocukluğun gerçekten iğrenç olduğu günler vardır, aynı geçen cumartesi gibi.

Buralılar, kışlarımızın korkunç geçtiğini, üç ay boyunca her gün havanın gri ve soğuk olduğunu söyleyeceklerdir size. Bu düşüncelerini uzun süre ben de paylaştım; ama beliren ilk güneş ışığıyla birlikte insan kendini tehlikede hissettiğinde, işte ancak o zaman kışları sert geçen bu memleketi sevmeye başlıyor. Sorun, baharın dönüp dolaşıp hep geri gelmesinde.

Her sabah o saçlara saldırması belki de bu yüzdendi.

Gölgeme yeniden kavuşmuş olmam müthiş bir olaydı. Şimdi asıl mesele onu tekrar kaybetmemeye ve özellikle de, başka birinin gölgesini zapt etmemeye dikkat etmektir. Büyük olasılıkla Luc haklıydı, başkalarının mutsuzluğu bulaşıcı olmalıydı, bütün kışı mutsuz geçirdim.

"Ayaklarına bakıp durmaya devam mı edeceksin?" diye sordu Luc.

Geldiğini duymamıştım, omzuma hafifçe vurup beni sürükledi.

"Çabuk ol, yoksa geç kalacağız."

Baharın gelmesiyle birlikte garip bir şey oldu. Bazı kızlar saç biçimlerini değiştirdiler, bunu daha önce fark etmemiştim ama avlunun ortasında duran Elisabeth'e bakınca açıkça gördüm.

Atkuyruğunu açmıştı, saçları omuzlarına dökülüyordu. Böyle çok daha güzeldi; bense, nedendir bilinmez çok daha mutsuz olmuştum. Belki de, bana artık hiç bakmayacağını tahmin ettiğim içindir. Ben sınıf temsilciliği seçimini

kazanmış olabilirdim ama Marques, Elisabeth'in kalbini kazanmıştı ve bunu benim ruhum bile duymamıştı. Gölgelerle yaşadığım saçma sorunlarla öylesine meşguldüm ki, sınıftaki ilk sırada otururken, hemen arkamda kurulan dostluğu ne görmüş ne duymuştum. Her hafta, fırsatını bulur bulmaz bir arka sıraya kayan Elisabeth'in uyguladığı stratejiyi fark etmemiştim. Kimse oynadığı oyunu anlamadan, amacına ulaşana dek, önce Anne'la, sonra Zoe'yle yer değiştirmişti.

Baharın ilk günü, avlunun ortasında, omuzlarına dökülen saçlarını ve basketbol maçını kazanan Marques'e bakan mavi gözlerini gördüğümde anladım her şeyi. Daha sonra Marques'in onu elini tuttuğunu da gördüm, parmaklarımı öyle sıktım ki tırnaklarım avucumu deldi. Elisabeth'i böyle mutlu görmek beni bir tuhaf yapıyordu, göğsümde bir şey çırpıyordu sanki. Sanırım aşk, hem acı veriyor hem de harika bir şey.

Yves yanıma gelip banka oturdu.

"Diğerleriyle oynayacağına neden burada tek başına oturuyorsun?"

"Düşünüyorum."

"Ne düşünüyorsun?"

"Sevmenin neye yaradığını."

"Bu soruya yanıt verecek en donanımlı kişinin ben olduğuna emin değilim."

"Önemli değil, ben de soruyu soracak en donanımlı çocuk değilim zaten."

"Aşk mısın?"

"Bitti, hayatımın kadını başkasını seviyor."

Yves dudaklarını ısırды, buna çok sinirlendim. Ayağa kalkmak istedim ama beni kolumdan tutup tekrar yerime oturttu.

"Dur, konuşmamız daha bitmedi."

"Neymiş konuşacağımız?"

"O elbette, başka kim olabilir!"

"Daha başından kaybettim, bunu biliyordum ama onu sevmekten kendimi alıkoyamadım."

"Kim o kız?"

"Şu ilerde, basket potasının yanındaki çam yarmasının elini tutan."

Yves, Elisabeth'e bakıp kafasını salladı.

"Anlıyorum, güzel kız."

"Onun için çok kısayım."

"Bunun boyla hiç ilgisi yok. Onu Marques'le görmek canını mı yakıyor?"

"Sizce?"

"Hayatının kadınının seni mutlu eden biri olması belki daha iyidir, ne dersin?"

Ben meseleye bu açıdan hiç bakmamıştım. Böyle söylenince, elbette aklını kurcalıyordu insanın.

"Kim bilir, hayatının kadını o değildir belki de?"

"Belki de..." diye cevap verdim Yves'e, içimi çekerek.

"İsteyeceklerinin listesini yapmaya başladın mı?" diye sordu Yves.

Listeyi hazırlamaya uzun zaman önce başlamıştım. Noel Baba'ya inandığım zamanlarda, *T1* Aralık'ta postalardım listeyi. Babam sokağın diğer ucundaki posta kutusuna kadar bana eşlik eder, mektubu kutunun aralığından atabilmem için beni havaya kaldırırdı. Bunun bir kandırmaca olduğunu tahmin etmeliydim, zarfta ne pul vardı ne de adres. Günün birinde babamın bizi terk edeceği de aklıma gelmeliydi. Bir kez yalan söylemeyegörün, arkası çorap söküşü gibi gelir. Evet, o listeyi yapmaya altı yaşında başlamıştım ve her sene bir şeyler ekleyip bir şeyleri çıkarıyordum, itfaiyeci, veteriner, astronot, ticaret gemisi kaptanı olmak, Luc'ünki gibi mutlu bir aile kurmak için fırıncı olmak, bunların hepsini istiyordum. Elektrikli tren, güzel bir uçak maketi, bir pazar günü babamla pizza yemek, hayatta başarılı olmak ve annemi yaşadığımız şehirden uzaklara götürmek. Ona, çalışmasına gerek kalmadan yaşlılık günlerini geçireceği güzel bir ev hediye etmek, akşamları eve yorgun argın geldiğini görmemek ve kimi zaman gözlerinde okuduğum o hüznü silmek; gözlerindeki o hüznü gördüğümde Marques'in mideme yumruk attığı zamanlarda olduğu gibi iki büklüm oluyordum.

"Benim için," diye söze devam etti Yves, "bir şey yapmanı, gerçekten çok hoşuma gidecek bir şey yapmanı isterdim."

Bu denli hoşuna gidecek şeyin ne olduğunu söylemesini beklerken Yves'e bakıyordum.

"Benim için bir başka liste hazırlar mısın?"

"Ne tür bir liste?"

"Asla yapmak istemeyeceğin şeylerin listesi."

"Ne gibi?"

"Ben bilmem, sen düşüneceksin. Yetişkinlerin en çok nesinden nefret ediyorsun?"

"Benim yaşıma geldiğinde anlarsın!" demelerinden."

"O halde, listeye büyüdüğünde asla söylemek istemeyeceğin şeyleri yaz. 'Benim yaşıma geldiğinde anlarsın!' cümlesinden başlayabilirsin. Başka ne geliyor aklına?"

"Oğluna cumartesi günü birlikte pizza yiyeceğinizi söyleyip sözünü tutmamak."

"O zaman listeye, 'oğluma verdiğim sözü tutmamak' maddesini de ekle. Listeyi nasıl hazırlayacağını anladın mı?"

"Anladım sanırım."

"Listeyi tamamladığında, onu ezberle."

"Niçin?"

"Hep anımsamak için!"

Yves bunu söylerken koluma dirseğiyle dostça vurmuştu. Listeyi mümkün olduğunca çabuk yazacağıma ve üzerinde konuşmak için ona göstereceğime söz verdim.

Tam ayağa kalkacağım sırada Yves, "Biliyor musun," dedi, "Elisabeth konusunda her şey bitmiş sayılmaz. Yolların kesişmesi, bazen yalnızca bir zamân meselesidir. Kişilerin doğru zamanda karşılaşması gerekir."

O akşam, odamdan bir kâğıt alıp matematik defterimin arasına sıkıştırdım, annem mutfağı toparlamaya gider gitmez yeni listemi hazırlamaya başladım. Uykuya dalarken, Yves'le yaptığımız sohbeti düşündüm yeniden; Elisabeth'le benim için, bu sene doğru zaman değildi sanırım.

Okul açıldığından bu yana, kendimi durmadan sorgular olmuştum. İnsan büyüdükçe, kendine bir sürü şey sormaya başlıyor. Elisabeth konusunda, tatminkâr yanıtlar bulmuştum; ne var ki, gölgelerle yaşadığım sorun bir muamma olarak öylece duruyordu. Bu neden benim başıma gelmişti? Gölgelerle konuşabilen bir tek ben miydim? Peki, ya biriyle karşılaştığımda her şey yeniden başlarsa ne yapacaktım?

Her sabah okula gitmeden önce hava durumuna bakıyordum. Annemi atlatmak için doğabilimleri öğretmenimize küresel ısınmayla ilgili bir ödev hazırlamayı teklif etmiştim, o da hemen kabul etmişti. Üstelik annem, bana yardım etmeye karar vermişti. Gazetede ekoloji konusunda yayımlanan her makaleyi kesiyordu. Akşam da bana okuyordu, sonra beraberce spiralli deftere yapıştırıyorduk; ben kilise meydanındaki kırtasiyeye gitmeye zorlamasam annem defteri az kalsın marketten satın alacaktı. Hava durumunu sunan kadın, hafta sonunda, cumartesiye pazara bağlayan gece dolunay olacağını söylemişti.

Bu haber derin düşüncelere dalmama sebep oldu. Luc olsa, Hamlet'in babasıyla bir akrabalığı varmış gibi, "Harekete geçmek ya da geçmemek, işte bütün mesele bu," derdi.

Güzel havaların geri dönmesiyle birlikte, avlunun güneşli olduğu zamanlarda, arkadaşlarımın yanında pek fazla kalmamaya çok dikkat eder olmuştum.

Bir yandan da, önemli bir şeyleri kaçırdığım izlenimine kapılıyordum. Tanrı, okulumdaki yakıt tankını bana bir işaret yollamak amacıyla patlatmıştı belki de; şu tür bir şey demek istemiş olabilirdi mesela: "Eğer bu küçük yeteneği, sana, hiçbir şey olmamış gibi davranman için verdiğimi sanıyorsan, gözüm üzerinde, haberin olsun!"

O perşembe, düşünürken oturmayı sevdiğim bankta bütün bunları tekrar aklımdan geçirirken yanıma Yves geldi.

"Şu liste işi ne oldu, ilerledin mi?"

"Şu sıralar vaktim olmuyor, bir ödev hazırlıyorum."

Yves'in gölgesi benimkinin hemen yanındaydı.

"Geçen gün bana söylediğini yaptım."

Yves'e geçen gün ne söylediğimi anımsamıyordum.

"Annemin mektubunu aklımda kaldığı kadarıyla yeniden yazdım, kelimesi kelimesine aynı olmadı ama özünü aktarabildim sanırım. Aslına bakarsan, iyi bir fikir verdin bana. Onun el yazısı değil gerçi ama yine de okuduğumda neredeyse aynı heyecanı hissediyorum."

"Anneniz mektubunda size ne diyordu, özel değilse sorabilir miyim?"

Yves yanıtlamadan önce birkaç saniye bekledi ve "Beni sevdiğini" diye mırıldandı.

"Ah, evet, bunu yeniden yazmanız çok uzun sürmemiştir."

Çok kısık sesle konuştuğu için Yves'e iyice yaklaştığım sırada, ben farkına varmadan gölgelerimiz birbirine karıştı. Gördüklerim kanımı dondurdu.

Sözünü ettiği mektup asla var olmamıştı. Depoda kül olan o albümün sayfalarında, Yves'in hayatı boyunca annesine yazdığı mektuplar vardı yalnızca. Annesi, o daha okumayı öğrenmeden çok daha önce, Yves'i dünyaya getirirken ölmüştü.

Gözlerim doldu. Annesinin vakitsiz ölümü yüzünden değil, söylediği yalan yüzünden yaşarmıştı gözlerim.

Hiç tanımadığı annesinden mektup aldığını uydurduğuna göre içinde nasıl bir acı büyütmüş olmalı, bir düşünün. Yves'in hayatı dipsiz bir kuyu gibiydi, üzerini ancak hayalî mektuplardan oluşturduğu bir kapakla örtebildiği, kapatılması olanaksız bir hüznün kuyusu.

Bütün bunları, gölgesi fısıldadı kulağıma.

Geciktirdiğim bir ödevim olduğunu söyleyip sonraki teneffüste tekrar geleceğime söz verdim ve yanından koşarak uzaklaştım. Saçağın altına vardığımda, kendimi kötü hissettim. Bayan Schaeffer'ın dersi boyunca kendimden utanıp durdum ama söz verdiğim halde, hademe arkadaşımın yanma gidecek gücü bulamadım kendimde.

^P' ^P' ^P'

Eve döndüğümde, annem akşam televizyonda Amazonlar'daki ağaçların yok edilmesiyle ilgili bir belgesel yayımlanacağını haber verdi. Salondaki kanepeye oturup tepsi içinde getirdiği yemeği paylaştık. Beni televizyonun karşına oturtup elime bir kâğıtla kalem tutuşturduktan sonra, o da yanıma ilişti. Akıllarını yitirecek kadar paraya düşkün olan insanlar yüzünden, toplu göçe ve yok olmaya mahkûm olan hayvanların sayısı dehşet vericiydi!

Biz, elimizden bir şey gelmeden, Brezilya'da yaşayan, kendime çok yakın hissettiğim tembel hayvanların ölümüne mahkûm edilmelerine tanık olurken, annem tavuğu parçalara ayırıyordu. Belgeselin ortasında, kümes hayvanına gözümün ucuyla şöyle bir baktıktan sonra, en kısa zamanda vejetaryen olmayı diledim.

Sunucunun anlattığı suyun buharlaşma ilkesi son derece basitti. Ağaçların altındaki toprak terler, aynı tüylerimizin altındaki derimiz gibi. Gezegenin teri buharlaşıp yükselir ve bulutları oluşturur. Bulutlar yeterince büyüdüğünde ise yağmur yağar, bu da ağaçların yetişip sağlıklı biçimde büyümesini sağlar. Bütün olarak bakıldığında sistemin oldukça iyi planlanmış olduğunu kabul etmek lazım. Toprağa bu kadar hoyratça davranmaya devam edersek, bundan böyle terleme olmayacak, dolayısıyla bulutlar da yok olacak. Bulutsuz bir dünyanın doğuracağı sonuçları bir düşünün, hele benim için! Hayat bazen kötü oyunlar oynuyor insana. Küresel ısınma hakkındaki bu ödevi, hava durumuyla yakından ilgilenmemi açıklayabilmek için uydurmuştum, konunun beni bu kadar derinden etkileyeceğini hiç tahmin etmemiştim.

Annem uykuya dalmıştı, uykusu derin mi diye kontrol etmek amacıyla televizyonun sesini biraz yükselttim, mışıl mışıl uyumaya devam etti. Yine yorucu bir gün geçirmişti. Annemi böyle görmek beni çok üzüyordu. Onu uyandırmamalıydım. Televizyonun sesini kısıtım ve sessizce tavan arasına çıktım. Ay birazdan çatı penceresinden görünecekti.

Yaşadığım son deneyimden öğrendiğimi uyguladım, sırtım cama dönük dimdik duruyordum, yumruklarımı sıkımsıttım. Korkudan ödüm patladığı için kalbim dakikada yüz on atıyordu.

Saat tam onda gölge göründü, tavan arasının zeminine ilk yansıdığı anda incecik bir kalem gibiydi, sonra yayılarak büyüdü. Korkudan taş kesilmiştim, bir şey yapmak istiyordum ama parmaklarımı bile kıpırdatamıyordum.

Gölgemin de benim gibi hareketsiz duruyor olması gerekirdi, oysa benim kollarım bedenime yapışmış gibi dururken, o kollarını havaya kaldırdı. Gölge başını önce sağa, sonra sola eğdi, sonra profilini çevirdi ve çok şaşırtıcı geleceğini biliyorum ama, bana dil çıkardı.

Evet! İnsan aynı anda hem korkabilir hem de gülebilir, bu yadırganacak bir şey değildir. Gölge ayaklarımın ucunda uzadıktan sonra kolilerin üzerine yansıdı ve şekli bozuldu. Sandıkların arasına sızıyıp yaslanırmış gibi elini bir kutunun üzerine koydu.

"Sen kimin gölgesisin?" diye geveledim ağzımın içinde.

"Sence kimin olabilirim? Seninim, senin gölgenim."

"Kanıtla!"

"Şu kutuyu aç da, kendin gör. Sana bir hediye getirdim."

Uç adım attım, gölge geri çekildi.

"Usttekini değil, onu daha önce açtın, alttakini aç."

Söylediği gibi yaptım. Üstteki kutuyu yere koyup ikinci kutunun kapağını kaldırdım. Kutunun içi fotoğraflarla doluydu, bunları daha önce hiç görmemiştim; benim fotoğraflarımdı, doğduğum gün çekilmişlerdi. Kocaman, pörsümüş bir salatalık turşusuna benziyordum, sadece rengim daha açık yeşildi ve gözlerim vardı. Hiç de hoş görünmüyordum, ayrıca bu hediyeği hiç de ilginç bulmamıştım.

"Bir sonraki fotoğrafa bak!" diye ısrar etti gölge.

Babamın kucağındaydım, bana bakıyordu ve daha önce hiç görmediğim gibi gülümsüyordu bana. Babamın yüzüne daha yakından bakmak için çatı penceresine yaklaştım. Gözleri, aynı evlendiği gün olduğu gibi ısl ısl parlıyordu.

"Gördün mü?" dedi gölge. "Dünyaya geldiğin andan itibaren sevdi seni. Bunu sana ifade edecek sözcükleri hiç bulamadı belki; ama bu fotoğraf, duymak istediğin tüm o güzel cümlelerden çok daha değerli."

Fotoğrafa bakmaya devam ediyordum, kendimi baba- mm kollarında görmek komiğime gitmişti. Fotoğrafı pijamamın cebine yerleştirdim, onu yanımda taşımak istiyordum.

"Şimdi otur bakalım, konuşmamız lazım," dedi gölge.

Bağdaş kurup yere oturdum. Gölge de aynı şekilde karşıma oturdu, bana sırtını döneceğini sanmıştım, meğer ay ışığı yüzünden öyle sanmışım.

"Çok ender rastlanan bir güce sahipsin, seni korkutsa da, bunu kullanmayı kabullenmen gerek."

"Ne için kullanacağım?"

"O fotoğrafı görmek seni mutlu etti, öyle değil mi?"

"Mutlu" doğru kelime miydi bilemiyordum ama babamın beni kollarında tuttuğu o fotoğraf içimi ferahlatmıştı. Omzumu silktim. "Gittiğinden beri beni

hiç aramamasının nedeni başka seçeneğinin olmamasıdır," dedim kendi kendime. "Bunca sevgi birkaç ay içinde yok olup gitmemiştir. İçinde hâlâ taşıyordur o sevgiyi."

"Kesinlikle öyle," dedi gölge, düşüncelerimi okumuş gibi. "Gölgesini çaldığın her insanın, hayatını aydınlatacak o ışığı, gizli belleklerinin o parçasını bul, biz senden yalnız bunu istiyoruz."

"Biz?"

"Biz, gölgeler."

"Sen sahiden benim gölgem misin?" diye sordum.

"Senin, Yves'in, Luc'ün, Marques'in, ne fark eder, sınıf temsilcisiyim diyelim."

Gülümsedim, ne demek istediğini gayet iyi anlamıştım.

Omzuma bir elin dokumasıyla çılgılığı basmam bir oldu. Arkama döndüğümde annemin yüzünü gördüm.

"Gölgenle mi konuşuyorsun hayatım?"

Kısacık bir an, annemin her şeyi anlamış, başıma geleni görmüş olmasını diledim ama acılı ve üzgün bir ifadeyle bakıyordu bana. Annemin olağandışı hiçbir gücü olmadığı sonucuna vardım. Tavan arasında yalnızca benim sesimi duymuştu; bu kez de psikologdan kaçış yoktu.

Annem beni kollarına alıp sıkı sıkı sarıldı.

"Kendini yalnız mı hissediyorsun?" diye sordu bana.

Onu rahatlatmak için, "Hayır, yemin ederim hissetmiyorum," dedim. "Bu sadece bir oyun."

Annem, dizlerinin üzerinde çatı penceresine doğru ilerledi, yüzünü cama yaklaştırdı.

"Buradan bakınca manzara ne kadar güzel. Tavan arasına çıkmayalı öyle uzun zaman oldu ki. Gel, yanıma otur, gölgenle neler konuştunuz, anlat bakalım."

Arkama döndüğümde annemin gölgesini gördüm, benimkinin yanında tek başına duruyordu. Bu kez, ben annemi kollarımın arasına aldım ve sahip olduğum bütün sevgiyi verdim ona.

"Baban senin yüzünden gitmedi hayatım. Başka bir kadına âşık oldu... Ben de neye uğradığımı şaşırdım."

Hiçbir çocuk, annesinden böyle bir itiraf duymak istemez. Bu cümleyi annem söylememişti, gölgesi fısıldamıştı kulağıma. Annemin gölgesinin bana bu sırrı, babamın gidişiyle ilgili kendimi suçlamayayım diye verdiğini düşünüyorum.

Gölgelerin ilettiği mesajı ve benden ne beklediklerini anlamıştım; şimdi bütün iş hayal gücümü kullanmaya kalmıştı, ki annem bu konuda eksikim değil fazlam olduğunu hiç usanmadan tekrarlardı. Anneme doğru eğildim ve ondan bana küçük bir iyilik yapmasını istedim.

"Bana bir mektup yazar mısın?"

"Mektup mu? Nasıl bir mektup?" diye yanıtladı annem.

"Karnındayken, beni sevdiğini söylemek istediğini hayal et, o zamanlar konuşmadığımıza göre bunu nasıl yapardın?"

"Gelmeni beklerken, seni sevdiğimi hiç durmadan söyledim zaten."

"Evet ama ben seni duyamıyordum."

"Bebeklerin annelerinin karnındayken her şeyi duyduklarını söylerler."

"Bunu sana kim anlattı bilmiyorum ama her halükârda ben hiçbir şey hatırlamıyorum."

Annem bana tuhaf tuhaf baktı.

"Nereye varmak istiyorsun?"

"O zamanlar ne hissettiğini anlatmak ve benim de bunları anımsamamı sağlamak için, aklına bana bir mektup yazmak fikri gelmiş diyelim. Dünyaya geldikten çok daha sonra okuyacağım bir mektup yazmışsın, mesela, benim için bir sürü güzel şey dilediğin, büyüdüğümde mutlu olayım diye iki üç öğütte bulunduğun bir mektup olsun."

"Şimdi yazmamı istiyorsun, öyle mi?"

"Evet, aynen öyle ama kendini bana hamileyken olduğun gibi hissedeceksin. Karnındayken, bana isim ne koyacağını biliyor muydun?"

"Hayır, erkek misin kız mısın bilmiyorduk. İsmine dünyaya geldiğin gün karar verdik."

"O halde, mektupta isim kullanma, böylece gerçeğe daha yakın olur."

"Bu fikirler aklına nereden geliyor bir anlasam," dedi annem bana sarılarak.

"Hayal gücünden! Yazacak mısın peki?"

"Evet, sana o mektubu yazacağım, hatta yazmaya bu akşamdan başlayacağım. Hadi bakalım, doğru yatağa, uyku vaktin geldi de geçti bile."

Planımın sonuna kadar işleyeceği umuduyla doğruca yatağa koştum. Annem sözünü tutarsa, ilk raundu kazandım demekti.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte gözlerimi açtığımda, komodinin üzerinde annemin mektubunu buldum, babamın fotoğrafı da gece lambasına yaslanmış duruyordu. Altı aydır ilk kez, üçümüz benim odamda toplanmıştık.

Annem dünyanın en güzel mektubunu yazmıştı. Benimdi ve hep benim olarak kalacaktı. Ne var ki, tamamlamam gereken bir görevim vardı, işte bu yüzden o mektubu paylaşmam gerekiyordu. Sırrımı ona açsaydım, eminin annem de durumu anlayışla karşılardı.

Mektubu okul çantama yerleştirdim, okula giderken kitapçının önünde durdum. Haftalık cep harçlığının hepsini, çok güzel bir kâğıttan bir tek yaprak satın almak için harcadım. Annemin mektubunu kitapçıya verdim, yepyeni makinede fotokopisini çektik. Mektubun aslı ile fotokopisi ayırt edilemiyordu. Sahte mektup neredeyse mükemmeldi, annemin mektubunu ve onun gölgesini tutuyordum sanki elimde. Yine de, mektubun aslını kendime sakladım.

Öğle teneffüsünde, büyük çöp bidonlarının civarında dolanmaya başladım. Depodan geriye kalan yanmış bir parça tahta arıyordum, aradığımı da buldum. Tahtanın üzerinde hâlâ, planımın ikinci bölümünü uygulamamı sağlamaya yetecek kadar kurum vardı.

Tahtayı, kantinden aşırıldığım bir peçeteye sarıp çantama sakladım.

Bayan Henry'nin tarih dersi sırasında, Kleopatra, Julius Caesar'ın anasından emdiği sütü burnundan getirirken, kararmış küçük tahta parçasını ve mektubun fotokopisini çantamdan gizlice çıkardım, ikisini de sıramın üzerine koydum ve kâğıdı, üzerine biraz kurum sürerek kirletmeye başladım. Mektubun orasını burasını rastgele karartıyordum. Bayan Henry çevirdiğim dümeni görmüş olacak ki, Kleopatra'yı uzun bir söylevin ortasında öylece bırakıp birden sustu ve bana doğru yürümeye başladı. Kâğıdı avucumun içinde dertop ediverdim ve kalem kutumdan hemen bir kalem çıkardım.

"Avucunda ne olduğunu öğrenebilir miyim?" diye sordu Bayan Henry.

"Tükenmezkalemim," diye yanıtladım hiç tereddüt etmeden.

"Mavi tükenmezin her yeri siyaha boyaması çok tuhaf. Doğru dürüst bir kalem edinir edinmez, yüz kere Tarih dersinde resim çizilmez' yazacaksın. Şimdi git ellerini yıka ve hemen geri dön."

Ben kapıya doğru ilerlerken sınıf arkadaşlarım kahkahalarla gülüyorlardı. Ah, ne güzel şey şu arkadaşlık!

Kendimi nasıl ele verdiğimi, tuvaletteki aynanın önünde dikildiğimde anladım. Elimi alnıma hiç sürmemeliydim, kömürcü çırağına benzemiştim.

Sırama oturunca, bütün emeğimin boşa gittiğinden endişelenerek buruş buruş olmuş kâğıdı tekrar elime aldım. Oysa tersine, mektup tam da ona vermek istediğim görüntüyü almıştı. Dersin bittiğini haber veren zil çaldığında, planımın üçüncü ve son evresine geçebilecektim.

Planımın işleyeceğini umuyordum. Ertesi gün, mektup, onu kasten yarı görünür biçimde sakladığım yanmış tahtanın altından yok olmuştu.

Ama emin olmak için bir hafta sabretmem gerekecekti.

Ertesi salı, Yves yanımıza yaklaşıp arkadaşına bizi yalnız bırakıp bırakamayacağını sorduğu sırada, en sevdiğim banka oturmuş Luc'le sohbet ediyordum. Yves oturduktan sonra birkaç saniye sessizliğini korudu.

"Müdire hanıma istifamı verdim, hafta sonunda gidiyorum. Haberi sana bizzat ben vermek istedim."

"Siz de gidiyorsunuz desenize, peki neden?"

"Uzun hikâye. Yaşım ilerledi, artık okuldan ayrılmanın vaktidir, öyle değil mi? Burada geçirdiğim yıllar boyunca, çocukluğumun esiri olarak hep geçmişte yaşadım. Artık kendimi özgür hissediyorum. Geçen zamanı telafi etmeliyim, kendime gerçek bir hayat kurmalıyım, mutlu olmalıyım."

"Anlıyorum," diye homurdandım, "sizi özleyeceğim, arkadaşım olmanız çok hoşuma gidiyordu."

"Ben de seni özleyeceğim, günün birinde yeniden görüşürüz belki."

"Belki. Ne yapacaksınız?"

"Şansımı başka yerde deneyeceğim, gerçekleştirmek istediğim eski bir hayalim ve yerine getirmem gereken bir sözüm var. Ne olduğu söylersem, ağzını sıkı tutabilir misin? Buna yemin eder misin?"

Yere tükürdüm.

Yves sırrını kulağıma fısıldadı ama bu bir sır olduğu için dudaklarım mühürlü. Sözünün eriyim ben.

El sıkıştık, hemen vedalaşmanın daha iyi olacağına karar vermiştik. Bunu cuma günü yapmak fazlasıyla hüzünlü olacaktı. Bir daha görüşemeyeceğimiz düşüncesine alışmak için birkaç gün kazanmıştık hiç değilse.

Eve döndüğümde, tavan arasına çıkıp annemin yazdığı mektubu bir kez daha okudum. Yves'in bu kararı almasını sağlayan, annemin, en büyük arzusunun benim daha sonra kendimi bulmam olduğunu yazdığı cümleydi belki de; beni mutlu edecek bir meslek edinmemi ve hayatta yapacağım seçimler ne olursa olsun, sevdiğim ve sevildiğim sürece, benimle ilgili tüm umutlarını gerçekleştirmiş olacağıyı söylüyordu o cümlede.

Evet, Yves'i, kendisini çocukluğuna sıkı sıkıya bağlayan zincirlerden kurtaran bu satırlardı belki de.

Kısa bir süre, annemin mektubunu onunla paylaştığım için pişmanlık duydum. Mektup, bir arkadaşıma mal olmuştu.

Müdire hanım ve öğretmenler bir veda partisi düzenlediler. Kutlama kantinde oldu. Yves tahmininden çok daha fazla seviliyordu; bütün öğrencilerin aileleri geldi; bu onu çok heyecanlandırdı sanırım. Anneme oradan ayrılmak istediğimi söyledim. Yves'in gidişini kimseyle birlikte yaşamak istemiyordum.

O gece ay görünmüyordu, tavan arasına çıkmanın da bir manası kalmamıştı. Ama uyurken, odamdaki perdelerin katları arasından, Yves'in bana teşekkür eden gölgesinin sesini duydum.

Yves gittiğinden beri, eski deponun civarında gezinmez oldum. Mekânların da gölgeleri olduğunu anladım. Onlara fazla yaklaştığınızda, hatıralar başınıza üşüşüp özlem duymanıza sebep oluyor. Bir arkadaş kaybetmek hiç kolay değil. Aslında, okul değiştirdikten sonra buna alışmış olmam gerekirdi ama hayır, hiç faydası olmadı; insan her seferinde aynı şeyi hissediyor, bir parçası gidende kalıyor, aynı aşk acısı gibi, bu da dost acısı. İnsan başkalarına bağlanmamalı, çok tehlikeli.

Luc canımın çok sıkkın olduğunu hissediyordu. Her akşam okuldan dönerken, beni evine davet ediyordu. Ödevlerimizi, matematik alıştırmalarıyla

tarih dersi tekrarının arasında mükâfat olarak yediğimiz kahveli ekler pasta eşliğinde beraber yapıyorduk.

Yarıyıl nihayet sona erdi, adımlarımı attığım yere çok dikkat ediyordum, yeteneğimi tekrar kullanmadan önce gücümü toplamam gerekiyordu. Kendimden yararlanmayı iyice öğrenmek istiyordum.

Haziran ayı bitmek üzereydi, tatil yaklaşıyordu ve bütün kış boyunca gölgemi saklamayı başarmıştım.

Annem ödül törenine katılamadı, o gün nöbetçiydi ve meslektaşlarından hiçbirini yerine bakamamıştı. Bu onu çok üzdü; anneme bunun önemli olmadığını söyledim. Gelecek sene bir tören daha olacaktı, bu kez, o gün çalışmaması için önceden ayarlama yapacaktık.

Sahnedeki basamağa çıktığımda, babamı görmek umuduyla velilerin oturduğu sıralara baktım, bana sürpriz yapmak için diğer babaların arasına karışmış olabilirdi. O da nöbetçiydi sanırım, annemle babam çok şanssızlar, bunun için onlara sitem edemem, onların hatası değil.

Yılsonu başarı ödüllерinin insanı mutlu etmesinin nedeni, öğretim yılının gerçekten son bulması. Bu da, Marques'le Elisabeth'in avludaki kestane ağacının altında kumrular gibi koklaştığını görmemek demek, yaz buna deniyor ve mevsimlerin en güzeli.

Bu küçük kentte yaşamanın iyi yanı, tatile çıkmak için fazla uzağa gitmenize gerek olmaması. Yüzmek için göle, piknik içinse ormana gidebiliyorsunuz, ihtiyacınız olan her şey elinizin altında. Luc de burada kalıyordu, annesiyle babası fırını kap atamıyordu. Kapatırlarsa, kasabalılar ekmeği marketten almak zorunda kalacaklardı; Luc'ün annesi, "İnsan kötü alışkanlık edinmeyegörsün, kurtulması çok zordur," der.

Temmuz sonunda, harika bir şey oldu. Luc'ün kız kardeşi dünyaya geldi. Küçük kızın beşikte hiç durmadan kımıldanıp durmasını seyretmek bayağı komikti. Kardeşinin doğumuyla birlikte Luc değişmiş, daha kaygılı olmuştu, ağabey olarak görevleri olduğunu düşünüyordu, bana sık sık ileride yapacaklarından bahsediyordu. Kız ya da erkek, ben de bir kardeşimin olmasını çok isterdim.

Ağustosta annem on gün izin aldı. Arkadaşlarından birinin arabasını ödünç alıp deniz kenarına kadar sürdük. Bu, denize hayatımda ikinci gidişimdi.

Deniz yaşlanmıyor, kumsal da aynı geçen sefer gördüğüm gibiydi.

Clea'yla, suyun kıyısındaki bu küçük kasabada tanıştım işte. Elisabeth'ten çok daha güzeldi. Clea, doğuştan sağır ve dilsizdi, benim için mükemmel bir arkadaştı, hemen kaynaştık.

Tanrı, sağırlığını telafi etmek için kocaman gözler vermişti Clea'ya, yüzünün güzelliğini bu gözlere borçluymuştu. Duyamıyordu ama her şeyi görüyordu, gözünden hiçbir şey kaçmıyordu. Aslında, Clea gerçekten dilsiz değildi, ses telleri yerli yerindeydi ama sözcükleri duyamadığı için onları nasıl telaffuz edeceğini bilemiyordu. Bu oldukça mantıklı görünüyor. Konuşmaya çalıştığında, boğazından çıkan boğuk sesler başlangıçta insana biraz ürkütücü geliyor ama gülmeye başladığında sesi viyolonselden yayılan müziği andırıyor; ben viyolonseli çok severim. Clea'nın konuşamaması, yaşıtı kızlardan daha az akıllı olduğu anlamına gelmiyor. Hatta tam tersine, elleriyle okuduğu şiirleri ezbere biliyor. Clea kendini el kol hareketleriyle ifade ediyor. Sağır ve dilsiz ilk arkadaşım olan Clea'nın çok güçlü bir kişiliği var. Örneğin bir Coca- Cola istediğini anlatırken parmaklarıyla inanılmaz şeyler yapıyor ve annesiyle babası ne istediğini hemen anlıyor. İşaret dilinde nasıl "hayır" dendiğini, ikinci dondurmayı yiyebilir miyiz diye sorduğunda hemen öğrendim.

Kumsaldaki pazaryerinden babama yazmak için bir kartpostal aldım. Kartın üzerinde fazla yer olmadığından, soldaki bölümü küçük yazmaya özen göstererek doldurdum; ama iş sağdaki bölümü doldurmaya gelince kalemim de, ben de havada öylece asılı kaldık. Kartpostalı nereye yollayacağımı bilmiyordum. Babamın nerede yaşadığını bilmemek, beni kahretti... Avludaki bankta Yves'in söylediği o kısa cümle geldi aklıma, "Önünde uzun bir gelecek var," demişti. Kuma oturdum, balık yakalamak için suya dalan martılardan başka bir şey görmüyordum önümde, bu da babamla çıktığımız balık avlarını anımsatıyordu bana.

Hayat inanılmaz bir hızla değişebiliyor. Her şey çok kötü giderken, aniden, hiç beklenmedik bir şey olayların akışını değiştiriveriyor. Başka bir yaşam istiyordum; ne kız ne de erkek kardeşim vardı ama Luc gibi, ben de geleceği düşünüyordum. Annemle deniz kıyısına tatile gittiğimiz o yaz, hayatım altüst oldu.

Clea'yla karşılaştığımız ilk andan itibaren, hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını biliyordum. Okulların açıldığı gün, arkadaşlar, sağır ve dilsiz bir arkadaşım olduğunu öğrendiklerinde kıskançlıktan çatlayacaklardı, Elisabeth'in yüzünün alacağı hali görmek için sabırsızlanıyordum.

Clea havaya sözcükler, şiirler çiziyor. Elisabeth onunla boy ölçüşemez. Babam, insanları birbirleriyle karşılaştırmamak gerektiğini, her insanın farklı olduğunu, önemli olanın bize en uygun gelen farklılığı bulmak olduğunu söylerdi. Clea benim farkımdı.

Güneşli bir sabahın sonuna doğru, tatile geldiğimizden bu yana ilk kez, limanda gezindiğimiz sırada Clea bana sokuldu. Hiç bu kadar yaklaşmamıştık birbirimize. Dalgakıranın üzerindeki gölgelerimiz birbirine değiyordu;

korktum, bir adım geriledim. Clea tepkime anlam veremedi. Bana uzun uzun baktı, gözlerindeki hüznü gördüm, sonra da koşarak gitti. Bütün gücümle bağırdım ama nafiye, geri dönmedi. Beni duyamazdı ki, ne sersemim! Tanıştığımız ilk andan itibaren onun elini tutmanın hayalini kuruyordum. Denizin karşısında, Elisabeth'le Marques'in, okulun avlusundaki zavallı kestane ağacının altında görüldüğünden daha güzel görünecektik. Geriye doğru bir adım atmamın sebebi, gölgesini çalmak istemememdi. Onun hakkında, kendisinin elleriyle anlattıklarından başka hiçbir şey bilmek istemiyordum. Clea bunu bilemezdi elbette, kaçmam onu incitmişti.

Bütün akşam, kendimi ona nasıl affettireceğimi düşünüp durdum.

İyice düşünüp taşındıktan sonra, ona yaptığım kötülüğü telafi etmenin bir tek yolu olduğuna karar verdim: gerçeği söylemek. Sırrımı Clea'yla paylaşmak, benim gözümde, eğer birbirimizi tanımayı öğrenmeyi gerçekten istiyorsak tek çözümdü. Birine bağlanmayı istemek, ona güvenme riskini almıyorsak neye yarar?

Geriye bir tek, bunu ona nasıl açıklayacağımı bulmak kalıyordu. İşaret dilini kullanma becerim henüz çok kısıtlıydı, böylesi bir hikâyeyi anlatmaya yetecek kadar gelişmemiştir.

Ertesi gün, hava kapalıydı. Clea dalgakıranın ucundaki bir kayaya diz çökmüş suda taş kaydırmaca oynuyordu. Bir arkadaş edinmesinden son derece mutlu olan annesi, her sabah geldiği bu yerin onun sığmağı olduğunu söylemişti bana. Yanma gidip oturdum. Uzunca bir süre kıyıya vuran dalgaları seyrettik birlikte. Clea, orada değilmişim gibi davranıyor, beni görmezden geliyordu. Bütün gücümü toplayıp elimi onunkine doğru yaklaştırdım; ellerimizin birbirine değmesini umuyordum ama Clea ayağa kalktı ve kayadan kayaya zıplayarak yanımdan uzaklaştı. Onu takip edip karşısına dikiliverdim ve parmağımla dalgakıranın üzerine vuran gölgelerimizi gösterdim. Ona hareket etmemesini söyledim ve bir adım yana kaydım, gölgem onunkinin üstünde vurdu. Geri çekildiğimde, Clea'nın gözleri daha da büyümüştü. Neler olduğunu hemen anladı. Dikkatsiz birinin bile görmesi hiç zor olmazdı; benim önümdeki gölgenin saçları uzun, Clea'nın önündekinin ise kısaydı. Gölgesinin de onun gibi dilsiz olmasını umarak kulaklarımı tıkadığım halde gölgenin, "İmdat, bana yardım et!" dediğini duydum. Dizlerimin üzerine çöküp, "Sus, yalvarırım, sus!" diye bağırdım ve her şeyin eski haline dönmesi için gölgelerimizin yeniden üst üste binmesini sağladım.

Clea, havaya kocaman bir soru işareti çizdi. Omzumu silktim ve bu kez ben orayı terk ettim. Clea arkamdan koşuyordu, kayaların üzerinde koşarken ayağının kaymasından korktuğu için yavaşladım. Elim tuttu; o da benimle bir sırrını paylaşmak istiyordu. Ödeşelim diye.

Dalgakıranın ucunda ufacak bir fener yükseliyordu. Orada, öylece yapayalnız durduğunu gören, ailesi tarafından terk edilince güdük kaldığını düşünürdü. Işığı da yanmıyordu, uzun zamandır denizi aydınlatmıyordu.

Clea'nın gerçek gizli sığınağı, dalgakıranın ucundaki bu terk edilmiş eski fener aslında. Feneri gösterdiğinden beri, buluşur buluşmaz beni oraya götürüyor. Ucunda "Girmek Yasaktır" yazan paslı bir tabelanın sallandığı zincirin altından geçiyoruz, tuzun kilidini erittiği demir kapıyı itip seyir balkonuna tırmanıyoruz. Clea önden çıkıyor, saatlerce orada durup geçen gemilere bakıyoruz, ufku seyreliyoruz. Clea sol eliyle dalgaları çiziyor zarıfçe, sağ eli de, açık denizde gezen yelkenlileri tasvir etmek için havada süzülüyor. Güneş alçaldığında, iki elinin baş ve işaretparmaklarını birleştirip bir daire yapıyor, elleriyle yarattığı güneşi sırtımın arkasından batırıyor, viyolonsel sesini andıran kahkahası kaplıyor her yeri.

Akşam, annem günümü nerede geçirdiğimi sorduğunda, plajdaki o yerden, sadece Clea'ya ve bana ait olan fenerden, ikimizin evlat edindiği o terk edilmiş küçük fenerden bahsettim ona.

Tatilin üçüncü günü, Clea seyir balkonuna çıkmak istemedi, fenerin altında oturdu, somurttuğunu görünce benden bir şey beklediğini tahmin ettim. Cebinden küçük bir not defteri çıkardı, bir şeyler karaladıktan sonra bana uzattığı kâğıtta, "Bunu nasıl yapıyorsun?" yazıyordu.

Sorusunu yanıtlamak için, not defterini bu kez ben aldım.

"Neyi nasıl yapıyorum?"

"Şu gölgelerle yaptığın şeyi," diye yazdı Clea.

"En ufak bir fikrim yok, kendiliğinden oluverdi ve hiç olmamasını yeğlerdim."

Kalemin kâğıdın üzerinde gıcırdadığını duydum, Clea fikrini değiştirmişti, yazdıklarının üzerini karaladı. Karaladığı satırda, "Sen delisin," yazdığını okuyabildim yine de, Clea başka bir yere bu kez, "Çok şanslısın, peki gölgeler seninle konuşuyor mu?" diye yazmayı tercih etti.

Nasıl tahmin edebilmişti? Ona yalan söylemek elimden gelmezdi.

"Evet," dedim.

"Benimki dilsiz mi?"

"Hayır, sanmıyorum."

"Sanmıyor musun, emin değil misin?"

"Dilsiz değil."

"Normal, kafamın içinde, bana göre ben de dilsiz değilim. Glgekle konuşmak hoşuna gitti mi?"

"Hayır, seninle konuşmayı tercih ederim."

"Sana ne dedi?"

"nemsiz şeyler söyledi, çok az konuştuk."

"Gölgemin sesi güzel mi?"

Sorduğu sorunun, Clea için ne denli önemli olduğunu tam olarak kavrayamamıştım. Oysa, tıpkı kr birinin, aynadaki görüntüsünün neye benzediğini sorması gibiydi. Clea'nın farklılığı sessizliğinde gizliydi; bu, onu benim gözümde eşsiz kılıyordu; halbuki Clea, yaşıtı herhangi bir kıza, kendisini işaret dili dışında, başka bir biçimde ifade eden bir kıza benzemeyi hayal ediyordu. Farklılığının ne kadar güzel olduğunu bilseydi keşke.

Kalemi elime aldım.

"Evet Clea, gölgenin duru, büyüleyici ve ahenkli bir sesi var. Sana mkemmeden uyan bir ses."

Bu satırları yazarken utanmıştım, Clea da okurken utandı.

"Niye hznlendin?" diye sordu bana.

"nk tatil eninde sonunda bitecek ve ben seni özleyeceğim."

"Daha bir haftamız var, ayrıca önümüzdeki yıl yine gelersen, beni nerede bulacağını biliyorsun."

"Evet, fenerin altında."

"Seni orada bekliyor olacağım, tatilin ilk gnden itibaren."

"Söz m?"

Clea elleriyle söz verdiğini yazdı. Kelimelerle dile getirildiğinden çok daha güzel olmuştu bu.

Bulutların arasından bir güneş ışını süzüldü, Clea başını gökyüzüne doğru kaldırdı ve not defterine, "Gölgeme tekrar basıp sana ne dediğini bana söylemeni isterdim," diye yazdı.

Bir süre tereddüt ettim ama onu mutlu etmeyi istiyordum; ona doğru ilerledim. Clea ellerini omzuma koyup bana iyice yaklaştı. Kalbim deli gibi çarpıyordu, gölgelerimiz hiç umurumda değildi, Clea'nın yüzüne doğru yaklaşan kocaman gözlerine odaklanmıştım. Burunlarımız birbirine sürtündü, Clea çıkletini yere attı, bacaklarım tir tir titriyordu, bayılacak gibi oldum.

Bir filmde, öpücüğün bal gibi tatlı olduğunu söylediklerini duymuştum ama Clea beni öptüğünde az önce attığı çilekli sakızın tadını aldım. Küt küt atan kalbimin sesini duyduğumda, bir öpücüğün insanı öldürebileceğini düşündüm. Buna rağmen beni tekrar öpmesini istiyordum ama Clea geri çekildi. Uzun uzun yüzüme baktı. Gülümsedi ve koşarak uzaklaşmadan önce kâğıda şunları yazdı:

"Sen benim gölge hırsızımsın, nerede olursa ol, seni hep düşüneceğim."

Bir ağustos ayında, hayatım, işte böyle değişiverdi. Sabahların, hatta artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmaması, yalnızlığın bir anda kaybolması için bir Clea'yla karşılaşmak yeter insana.

Bu ilk öpüşmemin akşamında, yaşadığım şeyi Luc'e yazmak geldi içimden. Belki de, o anı uzatmak için istedim bunu. Clea'dan bahsetmek, onu biraz daha yanımda tutabilmem anlamına geliyordu. Ama sonra mektubu parçalara ayırdım.

Ertesi gün, Clea fenerin altında gelmedi. Onu beklerken, dalgakıranda bir aşağı bir yukarı yürüyüp durdum. Suyu düşmüş olmasından korktum. Birine bağlanmak son derece tehlikeli. İnsanı inanılmaz incitiriyor. Onu kaybetmenin korkusu bile acı veriyor. Bunun olabileceği daha önce aklımın ucundan geçmezdi. Babam konusunda seçim yapamazdım, insan babasını seçemez, hele bir gün sizi terk etmesi gerçeğine karşı yapabileceğiniz hiçbir şey yoktur; ama Clea farklıydı. Onunla her şey farklıydı. Uzaklardan gelen viyolonsel sesini duyduğumda kara kara düşünüyordum. Clea ailesiyle birlikte limanda, dondurmacının kulübesinin önünde duruyordu. Babası, koca bir külâh dondurmayı gömleğine düşürmüştü, Clea da kahkahalarla gülüyordu. Ne yapacağımı bilemiyordum, olduğum yerde durmalı mıydım, yoksa yanlarına koşup onlara mı katılmalıydım? Clea'nın annesi beni eliyle selamladı. Selamını alıp ters yöne ilerlemeye başladım.

Bütün bir günü Clea'yı bekleyerek geçirdim, içimin neden bu kadar sıkıldığını anlamıyordum. Dalgalar, daha dün üzerinde yürüdüğümüz

mendireği dövüyordu. Burada, bir başıma, yapayalnız gezinmek beni ölesiye üzüyordu. Gölgelelerin en kötüsüyle, yalnızlığın gölgesiyle karşılaşmış olmalıydım; bu gölgenin arkadaşlığı korkunçtu. Clea'ya güvenmemeliydim, sırrımı onunla paylaşmakla hata etmişim. Onunla hiç tanışmamalıydım. Birkaç gün öncesine kadar ona ihtiyacım yoktu, iyi kötü bir hayatım vardı ve devam ediyordu. Şimdiyse, Clea'dan haber alamamak hayatımı bir yıkıntıya çevirmişti. İnsanın mutlu olduğunu hissetmesi için birinden bir işaret beklemesi çok ürkütücü. Dalgakırandan ayrılıp kumsaldaki çarşıda dolaşmaya gittim. Babama yazmak istiyordum, kartpostalların durduğu yerden büyük bir kart yürütüp büfedeki masalardan birine iliştim. O saatte تنها olduğu için garson sesini çıkarmadı.

Baba,

Annemle birlikte birkaç günlüğüne tatile geldiğimiz deniz kenarından yazıyorum sana. Senin de bizimle olmanı çok isterdim ama yaşananları değiştiremeyiz. Senden haber alabilmeyi, mutlu olduğunu bilmeyi çok isterdim. Mutlu musun dersen, bir öyleyim bir böyle. Burada olsaydın başıma geleni anlatırdım sana ve sanırım, bu bana çok iyi gelirdi. Bana öğütler verirdin. Luc, babasının nasihatlerinden bıktığını söylüyor, bense onlardan yoksunum.

"Sabırsızlık çocukluğu öldürür," diyor annem, büyümeyi çok öyle istiyorum ki baba, özgürce seyahat edebilmeyi, kendimi iyi hissetmediğim yerlerden kaçabilmeyi öyle çok istiyorum ki.Yetişkin olsaydım, nerede olursan ol, gelir bulurdum seni.

O zamana dek görüşemezsek, birbirimize anlatacaklarımız öyle birikecek ki, hepsini konuşabilmemiz için yüz öğle yemeği yememiz ya da en az bir haftalığına baş başa tatile çıkmamız gerekecek. Birlikte bu kadar çok zaman geçirebilsek ne müthiş olurdu. Bunun, senin için çok zor olduğunu tahmin ediyorum ama neden diye sormadan da duramıyorum kendime. Bunu her düşündüğümde, bana neden yazmadığını da soruyorum kendime. Sen, benim nerede yaşadığımı biliyorsun. Belki bu karta cevap yazarsın, eve döndüğümde senden gelen bir mektup bulurum belki de, kim bilir, belki beni görmeye gelirsin?

Belkilerden bıktım sanırım.

Her şeye rağmen seni seven oğlun.

Ayaklarımı sürüye sürüye posta kutusuna kadar yürüdüm. Babamın nerede yaşadığını bilmiyor olmam bir şey değiştirmezdi. Noel Baba gibi yapıp kartı ona postaladım, ne pul yapıştırdım ne de adres yazdım üzerine süzülüyordu havada. Gölgesi kumun üzerinde dolanıyordu, uçurtmaların

gölgeleri ölüdür, lekeden ibarettirler. Uçurtma uçurmaktan da sıkılınca, kuşumu topladım, kanatlarını kıvırdım ve beraberce eve döndük. Kaldığımız otele geldiğimde, önce onu saklayabileceğim bir yer aradım, sonra fikrimi değiştirdim.

Anneme, bana hediye ettiği uçurtmayı gösterdiğimde sıkı bir fırça yedim. Beni uçurtmayı çöpe atmakla tehdit etti; sonra aklına daha acımasız bir fikir geldi: Uçurtmayı satıcıya geri götürüp doğru cümleleri kurarak, bu bağışlanmaz davranışından dolayı özür dilemeye zorladı beni. İnsanın içine işleyen o pişmanlık ifademi takındım hemen; ama bu annemi hiç etkilememiş olmalı ki yemek yemeden yatmam gerekti, bunun da hiç önemi yoktu çünkü canım sıkkın olduğunda hiç acıkmam.

^P' ^P' ^P'

Ertesi sabah, saat on buçukta, arabayı plajdaki çarşının önüne park eden annem, kapıyı açıp tehditkâr bir edayla, "Hadi, in arabadan, çabuk ol, ne yapman gerektiğini biliyorsun!" dedi.

İşkence kahvaltıdan hemen sonra başlamıştı. Makaranın kusursuz görünmesi için ipi geri sarmam, kartalımın kanatlarını katlamam ve annemin verdiği bir kurdeleyle onları bağlamam gerekmişti. Yol boyunca ağırbaşlı bir sessizlik hüküm sürmüştü. Testin devamında ise çarşıya kadar uzanan gezinti yolunu geçip satıcıdan, güvenini kötüye kullandığım için özür dilemem ve uçurtmayı ona geri vermem gerekiyordu. Uçurtmamı kolumun altında alıp arabadan uzaklaştım, omuzlarım çökmüştü.

Annem olup biteni arabadan görebiliyordu ama konuşulanları duyamıyordu. Bir kurban edasıyla satıcıya yaklaştım ve ona, annemin bana doğum günü hediyesi alacak parasının kalmadığını, kartalım için ödeme yapamayacağını söyledim. Satıcı, "Hediye çok da pahalı sayılmaz," diye yanıt verdi. Ben de ona, "Annem o kadar cimridir ki 'ucuz' kelimesi sözlüğünde yer almaz," diye cevap verdim. Gerçekten üzgün olduğumu da eklemeyi ihmal etmedim, uçurtmanın yenisinden hiç farkı yoktu, sadece bir kez uçurmuştum, üstelik çok da yükselmemişti. Zararını karşılamak için tezgâhını yerleştirmesine yardım etmeyi teklif ettim. Merhamet etmesi için ona yalvardım, sorunu çözmeden yanından ayrılırsam Noel hediyesi de alamayacaktım. Savunmam işe yaramış olsa gerekti, satıcı oldukça sarsılmışa benziyordu. Anneme doğru kötü kötü baktıktan sonra bana göz kırparak uçurtmayı hediye etmenin kendisi için bir zevk olacağını söyledi. Hatta annemin yanma gitmek istedi, ona iki çift lafı varmış ama onu, bunun iyi bir fikir olmadığına ikna ettim. Satıcıya defalarca teşekkür edip hediyesi saklamasını istedim, daha sonra uğrayıp alacaktım.

Arabaya döndüm ve görevimi yerine getirdiğime anneme dair yemin ettim. Annem kumsalda oynamama izin verdi ve gitti.

Onun hakkında korkunç şeyler söylemiş olmaktan gurur duymuyordum, ne var ki, intikamımı almış olmak da hoşuma gidiyordu.

Araba gözden kaybolur olmaz kartalımı geri almaya gittim ve hemen deniz suyunun çekildiği plaja indim. Ayağının altında ezilen deniz kabuklarının çıkırtısını dinleyerek bir kartalı uçurtmak olağanüstü.

Rüzgâr bir önceki günden daha şiddetli esiyordu, makara son hızla boşalıyordu. İpi aniden çekerek ilk figürümü gerçekleştirmiş oldum, "8 "i tam çizemesem de çeyrek tur attırdım. Uçurtmanın gölgesi, uzaklarda kumun üzerinde kayıyordu. Birden, yanımda tanıdık bir gölge fark ettim. Kartalımı neredeyse elimden kaçıırıyordum. Clea hemen sağımda duruyordu.

Elini benimkinin üzerine koydu, elimi tutmak için değil, uçurtmanın kontrolünü almak için yaptı bunu. Uçurtmayı ona bıraktım, Clea öyle güzel gülüyordu ki ne isterse istesin reddetmeye gücüm yetmezdi.

İlk kez uçurtma uçurmadığı belli oluyordu. Clea uçurtmayı müthiş bir maharetle kontrol ediyordu. Birbiri ardına "8"ler, kusursuz "s"ler çiziyordu. Clea'nın havada harikalar yaratmak gibi bir becerisi vardı, göğе harfler çizabiliyordu. Ne yaptığını anladığımda, havaya "seni özledim" yazdığını gördüm. Uçurtmayla "seni özledim" yazabilen bir kızı unutmanız asla mümkün değildir.

Kartalı kuma bırakan Clea bana döndü ve ıslak kuma oturuverdi. Gölgelerimiz yakınlaşmıştı. Clea'nınki benimkine doğru eğilmişti.

"Hangisi daha kötü bilemiyorum, arkamdan alay edilmesi mi yoksa yüzüme acıyan gözlerle bakılması mı? Konuşamayan, güldüğünde tuhaf çığlıklar atan bir kıza kim bağlanmak ister ki? Korktuğumda kim teselli eder beni? Şimdiden, öyle korkuyorum ki kafamın içindeki sesi bile duyamaz oldum. Büyümekten korkuyorum, yalnızım, günlerim, robot gibi geçirdiğim bitmek bilmeyen uzun gecelere benziyor."

Dünya yüzündeki hiçbir kız, daha yeni tanıdığı bir erkek çocuğuna böyle şeyler söylemeye cesaret edemez. Bu cümleyi söyleyen de Clea değildi zaten, gölgesi sahilde kulağıma fısıldamıştı, neden yardım istediğini nihayet anlamıştım.

"Benim gözümde dünyanın en güzel kızı olduğunu, attığın çığlıkların gökyüzündeki gri bulutları dağıttığını, sesinin viyolonsel gibi tınladığını keşke

bilseydin Clea. Yeryüzünde hiçbir kızın senin gibi uçurtma uçuramayacağını da bilseydin keşke.

Anlamayasın diye arkandan fısıldadım bu cümleleri, çünkü karşında dili tutulan ben oluyorum."

Her sabah dalgakıranda buluşuyorduk, Clea uçurtmayı almak için sahildeki çarşıya gidiyordu, günün geri kalanını geçirdiğimiz terk edilmiş fenere gidiyorduk birlikte.

Ben korsan hikâyeleri uyduruyordum. Clea da bana ellerimle konuşmayı öğretiyordu; az sayıda insanın anladığı şiirsel bir dili keşfediyordum. Küçük fenerin korkuluğuna bağladığımız kartal, rüzgârda salına salma hep daha yükseklerle çıkıyordu.

Öğlen olduğunda, Clea ve ben fenere yaslanıp annemin hazırladığı atıştırmalıkları yiyorduk. Annem biliyordu; akşamları hakkında hiç konuşmamamıza rağmen Clea'yla, kasabalıların deyişiyle konuşmayan kızla, yakın olduğumuzu tahmin ediyordu. Yetişkinlerin sözcüklerden korkmaları ne aptalca. Bana göre "dilsiz" çok daha güzel bir kelime.

Bazen öğle yemeğinden sonra, Clea başını omzuma dayayıp uyuyordu. Günümün en güzel anları, Clea'nın kendini bıraktığı bu zamanlar oluyordu. Bir insanın kendini bıraktığını görmek çok sarsıcı. Uykusunda onu seyrederken, bir yandan da, "Acaba rüyasında konuşuyor mu, sesinin tınısını duyuyor mu?" diye soruyordum kendime. Her akşamüzeri, gün sona ermeden önce, birbirimizi öperek vedalaşıyorduk. Unutulmaz bir altı gün geçirdim.

^P' ^P' ^P'

Kısa tatilim sonuna yaklaşıyordu; ben kahvaltımı ederken annem bavulları hazırlamaya başlamıştı, çok yakında bu otel odasından ayrılacaktık. Tatili biraz daha uzatmak için anneme yalvardım ama işinden olmak istemiyorsa hemen yola koyulmamız gerekiyordu. Seneye yine geleceğimize söz verdi annem. Oysa, bir senede ne çok şey değişebilir.

Clea'yla vedalaşmaya gittim. Fenerin yanı başında beni bekliyordu, suratımın neden asık olduğunu hemen anladı, fenere çıkmamızı istemedi. Gitmek istediğini anlatan bir işaret yaptıktan sonra bana arkasını döndü. Önceki gece gizlice yazdığım ve onun için hissettiklerimi itiraf ettiğim küçük notu çıkardım cebimden. Uzattığım kâğıdı almak istemedi. Onu elinden yakalayıp plaja doğru sürüklemeye başladım.

Ayak parmaklarımın ucuyla yarım bir kalp çizdim kuma, notumu yazdığım kâğıdı da koni şeklinde kıvrıp çizdiğim desenin ortasına sapladım ve oradan uzaklaştım.

Clea fikrini değiştirdi mi, kuma çizdiğim deseni tamamladı mı bilmiyorum. Yazdığım notu okudu mu onu da bilmiyorum.

Λf' Λf' Λf'

Dönüş yolunda, mektubuma hiç dokunmamış olmasını, küçük kâğıt parçasının denizde kaybolup gitmiş olmasını diledim. Utanmıştım belki de. Sabahları gözümü açar açmaz ilk onu düşünceğimi yazmıştım, akşamları gözlerimi yumduğumda, gecenin derinliklerinde son gördüğüm şeyin onun, tıpkı evlat edinilmekten gurur duyan ve ışığı yeniden yanan eski bir fener gibi parıldaayan kocaman gözleri olacağına dair söz vermiştim.

Bütün bunlardan bana geriye kalan, önümüzdeki mevsimleri atlatmama yardımcı olacak, okul yoluna karanlık bastırıldığında sonbaharı mutlu anların anısıyla geçirmemi sağlayacak bir sürü anıydı.

Okullar açıldığında, hiçbir şey söylememeye, artık ilgimi çekmeyen Elisabeth'e, Clea'dan hiç bahsetmemeye karar vermiştim.

O sahile bir daha hiç gitmedik. Ne ertesi sene ne onu izleyen seneler. Clea'dan bir daha hiç haber alamadım. Postaneden alınmak üzere bir mektup yazmayı da düşündüm ona, adres yerinde, dalgakıranın ucundaki terk edilmiş küçük fener olacaktı. Oysa, bu adresi yazmak bile bir sırra ihanet etmek anlamına geliyordu.

İki sene sonra Elisabeth'i öptüm. Dudaklarında ne bal ne de çilek tadı vardı, olsa olsa artık boyuna ulaştığım Marques'den aldığım intikamın tadı bulaşmıştı biraz. Üç kez art arda sınıf temsilcisi olmak insana belli bir çekicilik kazandırıyor elbette.

Bu öpücüğün hemen ertesi günü Elisabeth'le ayrıldık.

Seçimlerde aday olmadım, benim yerime Marques seçildi. Yerimi ona gönül rahatlığıyla bıraktım. Politikadan hiç hoşlanmamıştım zaten.

2

Geceden duyduğum korkuya bir de yalnızlığıyla eklendi. Yalnız uyumayı sevmiyorum ancak yine de, tıp fakültesinin yakınlarındaki bir binada, bir stüdyo dairede tek başıma yaşıyorum. Dün yirminci yaşımı kutladım. Arkadaşlık kurmaya vaktim olmadığı için yalnız kutlamam gerekti. Fakülteedeki dersler bütün zamanımızı alıyor.

İki yıl önce, büyüdüğüm o küçük kentteki okulun avlusundaki kestane ağacının arkasında bıraktım çocukluğumu.

Diplomamı aldığım gün annem de yanımdaydı, bir arkadaşı, törene katılabilmesi için onun nöbetini almayı kabul etmişti. Uzakta, parmaklıkların ardında babamın gölgesini gördüğüme adım gibi emindim ama yanılmışım sanırım, hayal gücüm hep çok çalışmıştır.

Omuzlarımdan sonbahar yağmurlarının süzüldüğü ev yolunda, annemle babamın, birbirlerini sevdikleri zamandan kalma o fotoğrafa bakarak gölgelerle konuştuğum bir tavan arasında bıraktım çocukluğumu.

En iyi arkadaşıma, bir fırıncının oğluna veda ettiğim, anneme sıkı sıkı sarılıp en kısa zamanda onu görmeye geleceğime söz verdiğim bir garın peronunda bıraktım çocukluğumu.

Peronda annemin ağladığını gördüm. Başını çevirmeye çalışmadı bu kez. Her şeyden, kendi gözyaşları da, onu asla bütünüyle terk etmeyen hüznü de dahil, her şeyden korumaya çalıştığı çocuk değildim artık.

Tren hareket ederken vagonun penceresinden sarktığımda, Luc'ün annemi teselli etmek için elini tuttuğunu gördüm.

Dünyam tersine dönmüştü; bu kompartımda olması gereken Luc'tü, fen derslerinde dâhi olan oydu; hayatını başkalarına, bilhassa da oğluna adanmış bir hemşirenin elini tutması gerekense bendim.

Λf' Λf' Λf'

Tıp fakültesinde dördüncü yılım.

Annem emekli oldu, belediye kütüphanesiyle ilgileniyor şimdilerde. Çarşambaları, üç arkadaşıyla iskambil oynuyor.

Bana sık sık yazıyor. Bir yandan dersler, bir yandan gece nöbetleri derken, ona cevap yazmaya vakit bulamıyorum. Senede iki kere beni görmeye geliyor. Aynı sonbaharda olduğu gibi, ilkbaharda da üniversite hastanesinin iki adım ötesindeki küçük bir otele yerleşiyor ve benim işlerimin bitmesini beklerken, o müze senin bu müze benim dolaşıp duruyor.

Nehir kıyısında yürüyüşe çıkıyoruz. Bu gezintiler sırasında, bana nasıl yaşadığımı anlattırıyor ve insanları sevip değer veren bir doktor olmam için -ki bu, onun gözünde iyi bir doktor olmam kadar önemli- neler yapmam gerektiği konusunda beni tavsiyelere boğuyor. Mesleğini yaptığı kırk sene boyunca çok doktor tanıdı, hastalarından ziyade kariyerlerine önem veren hekimleri bir bakışta şıp diye tanıyiverir. Sesimi hiç çıkarmadan dinlerim onu. Gezintiden sonra, onu sevdiği küçük bir restorana yemeğe götürürüm, hesabı ödemek için hep ısrar eder. Yemeğin sonunda hesap pusulasını hep o kapar ve "Daha sonra, doktor olduğunda, beni büyük restoranlardan birine götürür, yemeği de sen ısmarlarsın," der.

Yüzünün hatları değişti ama gözlerindeki o hiç eskimeyen şefkat dolu ifade hep aynı. Anne babalar belli bir yaşa, hafızanızdaki görüntülerinin donduğu yaşa kadar ihtiyarlıyor. Ebeveyninizi sonsuza dek eskiden oldukları gibi görmeniz için, gözlerinizi kapatıp beslediğiniz sevginin zamanı durdurmaya gücü yetermişçesine, onları düşünmeniz yeterlidir.

Beni ziyarete geldiği her sefer, annem ahırı andıran odamı toparlamayı görev edinir kendine. Gittiğinde, çekmecemde bir yığın yeni gömlek, yatağımda ise, kokusu bana çocukluğumu anımsatan tiril tiril çarşaflar bulurum.

İsteğim üzerine bana yazmış olduğu bir mektup ve tavan arasında bulduğum bir fotoğraf komodininin üzerinde hep durur.

Onu geçirmeye gara gittiğimde, vagona binmeden önce bana sarılır, öyle sıkı bir kucaklar ki beni, her seferinde onu bir daha göremeyeceğimden korkarım. Rayların üzerinde gözden kaybolan treni seyrederim, büyüdüğüm kente, şimdilerde yaşadığım yerden altı saat uzaklıktaki çocukluğuma gider tren.

Gidişinden sonraki hafta, annemden bir mektup alırım. Bana yolculuğunun nasıl geçtiğini, iskambil partilerini anlatır ve hemen okumam gereken kitapların bir listesini yazar. Ne yazık ki, sadece tıp kitapları okumaya zamanım var, geceleri de stajyer doktorluk sınavı için dersleri tekrar gözden geçiriyorum.

Gece nöbetlerim ya acil serviste ya da pediatri bölümünde oluyor, hastalarım çok özen gerektiriyor. Servis şefim iyi bir adam, bağırp çağırmasıyla meşhur. En küçük bir özensizlikte, hatada sesi her yerden duyulur. Ama bilgisini bize aktarıyor, bizim de ondan beklentimiz bu zaten. Her sabah, viziteye çıkarken, tıbbın bir meslek değil bir temayül olduğunu hiç usanmadan tekrarlar.

Mola verdiğimde, kafeteryaya koşup bir sandviç alıyorum ve bizim binayı çevreleyen bahçede oturuyorum. Nekahet dönemindeki bazı küçük hastalarımı karşılaşıyorum bahçede. Ebeveynlerinin eşliğinde biraz hava almaya çıkmış oluyorlar.

İşte tam burada, bu çiçek açmış çimenlerin üzerinde, hayatım ikinci kez altüst oldu.

* * *

Bir bankta kestiriyordum. Tıp eğitimi görmek, uykusuzlukla sürekli savaşmak demektir. Benim gibi dördüncü sınıf öğrencisi olan bir kadın meslektaşım yanıma gelip oturunca uykum açıldı. Sophie hayat dolu ve güzel bir kızdır, onunla samimiyiz ve ilişkimize bir isim koymadan aylardır flört ediyoruz. Birbirimizi arzuladığımızı bilmezden gelip arkadaşçılık oynuyoruz. Gerçek bir ilişki yaşamaya zamanımızın olmadığını her ikimiz de gayet iyi biliyoruz. O sabah, Sophie, belki yüzüncü defa kafasını kurcalayan o vakadan bahsetti yine. Hastası, iki haftadır bir şey yiyemeyen on yaşındaki bir erkek çocuğuydu. Hiçbir patolojik bulguya rastlanmamıştı, sindirim sisteminde, ağzına attığı en ufak yiyeceği vücudundan hemen dışarı atmasına sebep olacak hiçbir sorun yoktu. Hastayı değerlendiren üç psikolog da bu gizemi bir türlü

çözememişlerdi. Sophie bu küçük adamın durumuna kafayı iyice takmıştı; öyle ki onun sorununa çare aramaktan başka bir şey yapamaz hale gelmişti. Biraz tereddüt etsem de, daha önce yaptığımız gibi, yine haftada bir buluşup birlikte ders çalışmayı umarak, Sophie'ye dosyaya göz atıp vakayla ilgili düşüneceğime dair söz verdim. Biz basit stajyerler, bu hastanede çalışan doktorlardan daha akıllı olabilirdik sanki, ama her öğrenci üstatlarını aşmayı hayal etmez mi zaten?

Bahçedeki iki tarafı ağaçlı yolda seksek oynayan küçük bir kız çocuğu dikkatimi dağıttığında, Sophie bana çocuğun durumunun kötüleştiğini anlatıyordu. Kıza daha dikkatli baktığımda, birden, oyunu kuralına göre, kare-den kare-den zıplayarak oynamadığı fark ettim. Oyunu bambaşka bir şekilde oynuyordu. Küçük kız, gölgesini yakalamak için ayaklarını birleştirip havaya sıçırıyordu.

Sophie'ye, küçük hastasının tekerlekli sandalyede dışarı çıkabilecek durumda olup olmadığını sorduktan sonra onu bahçeye getirmesini teklif ettim. Sophie, onu odasında ziyaret etmemi tercih ettiğini söyledi ama ben daha fazla zaman kaybetmemesini rica ederek onu buraya getirmesinde ısrarcı oldum. Güneş az sonra ana binanın arkasında gözden kaybolacaktı, oysa benim ona ihtiyacım vardı. Sophie suratını assa da sonunda isteğime boyun eğdi.

O gider gitmez küçük kıza yaklaştım ve az sonra vereceğim sırrı saklaması için ona söz verdirttim. Söylediklerimi dikkatle dinledikten sonra teklifimi kabul etti.

Sophie, on beş dakika sonra küçük hastasının oturduğu tekerlekli sandalyeyi iterek yanıma geldi. Solgun teni ve çökmüş avurtları çocuğun nedenli zayıf düştüğünü açıkça ortaya koyuyordu. Çocuğun halini görünce, Sophie'nin onun için neden bu kadar endişelendiğini daha iyi anladım. Sophie birkaç metre ötemde durdu, gözlerinden beni sorguladığını okuyabiliyordum; sessizce, "Eee, şimdi ne olacak?" diye soruyordu. Tekerlekli sandalyeyi küçük kızın yanına kadar itmesini istedim ondan. Sophie dediğimi yerine getirdikten sonra yanıma gelip banka oturdu.

"On bir yaşındaki bir ufaklığın onu iyileştireceğini mi düşünüyorsun, tedavi yöntemin bu mu?" diye sordu.

"Kızın onun ilgisini çekmesi için zaman ver."

"Kız seksek oynuyor, nesi ilgisini çekecek? Tamam, bu kadar yeter, onu odasına geri götürüyorum."

Sophie'nin kolundan yakalayıp gitmesini engelledim.

"Açık havada geçireceği birkaç dakikanın ona zararı dokunmaz. Eminim ilgilenmen gereken başka hastaların da vardır; bu iki ufaklığı bana bırak, onlara göz kulak olurum. Merak etme, tetikteyim."

Sophie pediatri bölümüne doğru ilerlemeye başladı. Ben de çocukların yanına gidip oğlanın sandalyede dik oturmasını sağlayan kemeri çözdüm ve onu kucaklayıp çimlerin ortasına kadar taşıdım. Yere oturup onu dizlerimin üzerine aldım, güneşin son ışınları sırtına vuruyordu. Küçük kız, aynı anlaştığımız gibi tekrar oyununa döndü.

"Seni bu kadar korkutan nedir küçük adam, neden kendini bıraktın?"

Çocuk hiçbir söylemeden gözlerini kaldırdı. Kırılgan gölgesi benimkine karışıyordu. Kendini kollarıma bıraktı, başını göğsüme yasladı. Çocukluğumun gölgesi geri gelsin diye dua ettim, üzerinden öyle uzun zaman geçmişti ki.

Az sonra duyacağım şeyi hiçbir çocuk kafasından uyduramazdı. Bunu bana gölgesi mi, yoksa çocuk mu fısıldadı bilmiyorum.

Ufaklığı tekerlekli sandalyesine oturttum ve küçük kıza seslenip Sophie geri dönmeden önce çocuğun yanına gelmesini söyledim, ben de banka oturdum.

Sophie bana katıldığında, ona seksek şampiyonuyla küçük hastasının gayet iyi anlaştıklarını anlattım. Hatta küçük kız, oğlana, kendisini bu kadar sarsanın ne olduğunu söyletmeyi bile başarmıştı, kız da bu sırrı benimle paylaşmayı kabul etmişti. Sophie şaşkın gözlerle bana baktı.

Oğlan, kısa bir süre önce en iyi arkadaşı ve sırdaşı olan bir erkek tavşanla arkadaşlık etmeye başlamıştı. Maalesef tavşan iki hafta önce kaçmıştı, tesadüfe bakın ki tavşanın ortadan kaybolduğu günün akşamı, bizim oğlanın annesi, ailesine pişirdiği yahniyi beğenip beğenmediklerini sormuştu. Çocuğun da, tavşanın öldüğünü ve onu afiyetle yediğini anlaması uzun sürmemişti tabii. O andan itibaren de, günahının bedelini ödemek ve her neredeyse en iyi arkadaşının yanına gitmek fikri beynine saplanıp kalmıştı. Çocuklara, ölenlerin göğe yükselip başka bir âlemde yaşamaya gittiklerini söylemeden önce iki kez düşünmeliyiz belki de.

Şaşkınlıktan dili tutulan Sophie'yi bankta yalnız bırakıp ayağa kalktım. Artık sorunun ne olduğunu bildiğime göre, geriye bir tek nasıl çözüleceğini bulmak kalmıştı.

O günkü nöbetim sona erdiğinde dolabımda bir not buldum, Sophie, saat kaç olursa olsun, ona gelmemi buyuruyordu.

Kapısını çaldığımda saat sabahın altısıydı. Sophie beni karşıladı, gözleri uyumaktan şişmişti; üzerine bir erkek gömleği geçirmişti. Gömlek bana ait olmasa da, onu bu haliyle çok çekici bulmuştum.

Bana mutfakta bir fincan kahve ikram etti ve arkasından, üç psikologun başarısızlığa uğradığı bu vakayı nasıl çözdüğümü sordu.

Çocukların, bizim unuttuğumuz bir dilleri, sadece onlara ait bir iletişim biçimleri olduğunu söyledim ona.

"Çocuğun, o küçük kıza açılacağını düşündün, öyle mi?"

"Şansın yüzümüze gülmesini umdum, ufacık da olsa insan şansını denemeli, öyle değil mi?"

Sophie yalanımı ortaya çıkarmak için lafımı kesti. Küçük kız, ben Sophie'nin hastasıyla ilgilenirken, kendisinin seksek oynamaya devam ettiğini itiraf etmişti.

"Onun sözüne karşılık benimki," diye yanıtladım Sophie'yi, bir yandan da gülümsüyordum.

"Tuhaf," dedi Sophie sert bir ifadeyle, "seninkinden ziyade, onun söylediklerine inanıyorum."

"Sana bu gömleği kimin hediye ettiğini sorabilir miyim?"

"İkinci el giysiler satan bir dükkândan aldım."

"Gördün mü, yalan söylemek konusunda benim kadar kötüsün."

Sophie yerinden kalkıp pencerenin önüne gitti.

"Dün öğlen vakti çocuğun ailesini aradım, köyde yaşıyorlar, oğullarının o tavşana bu kadar bağlanabileceği akıllarına gelmemiş, üstelik neden özellikle o tavşanı sevdiğini hiç anlayamamışlar. Onlara göre tavşan, yemek için beslediğin bir hayvan."

"Köpeklerini yemeğe zorlansalar neler hissederlermiş bir sor bakalım."

"Onları suçlamanın bize bir yararı olmaz, zaten mahvoldular. Anne durmadan ağlıyor, baba da endişe içinde kıvranıyor. Çocuğu bu açmazdan kurtarmanın bir yolu geliyor mu aklına, sen onu söyle?"

"Bir yolu var galiba. Çok küçük bir tavşan bulsunlar, rengi, ölen tavşan kadar kızıl olsun ve onu hemen buraya getirsinler."

"Hastaneye tavşan mı sokacaksın? Klinik şefi öğrenirse, 'Benim bir şeyden haberim yok,' derim, ayrıca seni de tanımam."

"Seni ele vermem, korkma. Şu gömleği çıkarır mısın artık? Çok çirkin, hiç beğenmedim."

ΛP' ΛP' ΛP'

Sophie düşünu alırken, ben yatakta uyukluyordum, eve dönemeyecek kadar yorgundum. Bir saat sonra hastanede olması gerekiyordu, benimse uyuyabileceğim on saatim vardı. Hastanede görüşecektik, o gece acilde nöbetim vardı, o da pediatri servisinde olacaktı, ikimizin de nöbeti vardı ama ayrı binalarda çalışacaktık.

Uyandığımda, mutfak masasının üzerine bir peynir tabağı ve bir not buldum. Sophie, eğer vakit bulursam pediatri servisine uğrayıp onu görmemi istiyordu. Tabağımı yıkarken, çöp kutusunun içinde, beni karşıladığında üstünde olan gömleği gördüm.

Acil servise gece yarısı geldim, hasta kabuldeki memure sakın bir gece olduğunu söyledi, gelmesem de olurmuş, nöbetçi stajyerler panosuna adımı yazarken, öyle dedi.

Acil servislerin bazı geceler neden dolup taşıtığını, bazı gecelerse neden bomboş olduğunu kimse açıklayamaz. Çok yorgunum, dolayısıyla durumdan hiç şikâyetçi değilim.

Sophie'yle kafeteryada karşılaştık. Başımı kollarımın üzerine koymuş, burnumu masaya dayamış uyukluyordum. Sophie'nin dirsek darbesiyle uyandım.

"Uyuyor musun?"

"Artık uyumuyorum," diye yanıtladım.

"Benim çiftçiler az rastlanan inciye buldular, aynı istediğin gibi kızıl bir tavşan yavrusu."

"Şimdi neredeler?"

"Mahalledeki otellerden birine yerleştiler, talimatlarımı bekliyorlar. Pediatri servisinde stajyer doktorum ben, veteriner değilim, planının devamını da anlatırsan çok yardımcı olursun."

"ocuğun anne babasını ara ve hemen acil servise gelmelerini söyle, onları ben karşılayacağım."

"Sabahın üçünde mi?"

"Klinik şefini sabahın üçünde koridorlarda gezinirken gördün mü hiç?"

Sophie, her zaman gömleğinin cebinde taşıdığı siyah, küçük not defterini çıkarıp otelin numarasını aramaya başladı. Ben de acile doğru yürümeye koyuldum.

Küçük hastanın ebeveyni sersemlemiş görünüyordu. Hastaneye tavşan getirmek için gecenin bir yarısında uyandırılmak onları en az Sophie kadar şaşırtmıştı. Küçük memeli, annenin paltosunun cebine saklanmıştı, onları içeri alıp hasta kabuldeki memureyle tanıştırdım. Taşralı amcam ve yengem şehirden geçerken beni ziyaret etmeye karar vermişlerdi. Bu aile buluşmasının acayip bir saatte gerçekleşmesi memureyi hiç şaşırtmadı. Bir hastanenin acil servisinde çalışan birini şaşırtmak için bundan çok daha fazlası gerekir.

Nöbetçi hemşirelerle karşılaşmamaya özen göstererek misafirlerimle birlikte koridorlarda ilerlemeye başladım.

Pediatri servisinin bulunduğu kanadın sahanlığına geldik. Sophie bizi kapıda bekliyordu.

"Servisteki hemşireyi bana bir çay alması için kafeteryadaki otomata gönderdim, ne yapmak niyetinde olduğunu bilmiyorum ama her ne ise elini çabuk tut. Hemşirenin dönmesi uzun sürmez. En fazla yirmi dakikamız var," dedi Sophie.

Oğlanın odasına anne ile ben girdik. Kadın yatağa oturup uyanması için oğlunun alnını okşadı. ocuk gözlerini açtı ve bir rüyadaymış gibi annesine baktı. Ben de yatağın diğer tarafına oturdum.

"Seni uyandırmak istemezdim ama göstermek istediğim bir şey var," dedim.

Tavşanını yemediğine ve hayvanın ölmediğine dair yemin ettim ona. Bir yavrusu olmuştu ve o şapşal, başka bir dişi tavşanla evlenmek için hemen tüymüştü. Bazı babalar böyle şeyler yapar.

"Senin babansa, gecenin bir yarısında, şu kapının ardında, koridorda bir başına bekliyor çünkü seni dünyadaki her şeyden çok seviyor, tıpkı anneni sevdiği gibi. Bu anlattıklarına inanmıyorsan, kendin bak!"

Anne, tavşanı cebinden çıkardı ve avucuna alıp oğlunun yatağının üzerine koydu. Çocuk gözlerini dikmiş tavşana bakıyordu. Elini yavaşça kaldırıp tavşanın başını okşadı, annesi tavşanı ona verdi, temas sağlanmıştı.

"Bu minik tavşanın ona göz kulak olacak kimsesi yok, sana ihtiyacı var. Kendini toparlamazsan, tavşancık mahvolur. Onunla ilgilenebilmen için yeniden beslenmeye başlaman şart."

Çocuğu annesiyle baş başa bıraktım. Koridora çıkınca, babaya da onlara katılmasını söyledim, planımın işleyeceği konusunda iyimserdim. Sert görünüşlü o adam, beni kollarının arasına alıp sıkı sıkı sarıldı. Bir an için, az sonra babasıyla buluşacak o küçük çocuğun yerinde olmak istedim.

^P' ^P' ^P'

Öbür gün hastaneye geldiğimde, dolabıma bırakılmış bir not buldum. Servis şefinin sekreterinden geliyordu: Hemen ofisine gitmemi rica ediyordu. Bu tür bir daveti ilk kez alıyordum, hemen Sophie'yle konuştum. Nöbetçi hemşire, 302 numaralı odada yatan küçük hastanın nevresimleri arasında tavşan tüyleri bulmuştu, çocuk, bir bardak meyve suyu ve tahıl gevreği karşılığında bülbül gibi şakımişti.

Sophie hemşireye her şeyi anlatmış ve alman olumlu sonucu da göz önünde bulundurarak, uygulanan tedavinin niteliğı konusunda sessiz kalmasını rica etmişti. Ancak, bazı insanlar, bazen kuralları delmenin onları harfiyen yerine getirmekten daha akıllıca olabileceğini göz ardı edip talimatlara ve yönetmeliklere fazlasıyla bağı kalabiliyorlar. Hayal gücünden mahrum olanları, yönetmeliklerin rahatlatması ne çılgınca.

Neyse ki ben, Bayan Schaeffer'ın defalarca verdiği okulda kalma cezalarından sağ salım kurtulmuş biriydim, altı senelik ortaöğrenim hayatımda altmış iki kere, yani her dört cumartesinden birinde cezaya kalmıştım, bu hastanede de haftada doksan altı saat çalışıyordum, başıma daha kötü ne gelebilirdi?

Profesör Fernstein'in ofisine gitmeme gerek kalmadı, büyük patron asistanları eşliğinde sabah vizitesini yapıyordu. Onları izleyen öğrenci grubunun arasına katıldım. 302 numaralı odaya girdiğimizde Sophie çok endişeli görünüyordu.

Fernstein yatağın ayakucuna iliştirilmiş olan vizite kâğıdına göz atmaya başladı, o kâğıdı okurken oda ölüm sessizliğine büründü.

"İşte size, bu sabah eski iştahına kavuşan bir çocuk, ne iyi bir haber öyle değil mi?" dedi Profesör gruba.

Psikiyatr, birkaç gündür uyguladığı terapinin faydalarını övmeye başladı hemen.

"Ya siz," dedi Fernstein bana dönerek, "bu ani iyileşmenin nasıl gerçekleştiğine dair başka bir açıklamanız yok mu?"

"En ufak bir fikrim yok, Profesör," diye yanıtladım başımı önüme eğerken.

"Emin misiniz?"

"Bu hastanın dosyasını inceleyecek zamanım olmamıştı, vaktimin yarısını acil serviste geçiriyorum..."

"O halde, psikoloji servisinin mükemmel bir iş çıkardığı ve bu başarılarından dolayı her türlü övgüyü tek başlarına hak ettikleri konusunda hemfikiriz, öyle değil mi?" diye sordu Profesör sözümü keserek.

"Başka türlüünü düşünmek mümkün mü?" diye yanıtladım.

Fernstein vizite kâğıdını yatağın ayakucuna bırakıp ufaklığın yanına gitti. Sophie'yle birbirimize baktık. Sophie sinirden kuduruyordu. Yaşlı Profesör çocuğun başını okşadı.

"Daha iyi olmana sevindim evladım, seni yavaş yavaş yeniden besleyeceğiz ve her şey yolunda giderse, birkaç güne kalmadan kolundaki bu iğneleri çıkarıp seni ailene teslim edeceğiz."

Vizite, odaların teker teker dolaşılmasıyla devam etti. Bittiğinde, öğrencilerin her biri bir yana dağıldı, herkes işinin başına döndü.

Tam sıvışmak üzereydim ki, Fernstein beni çağırdı.

"İki kelime, genç adam!" dedi bana.

Sophie bize doğru gelip aramıza girdi.

"Olanlardan ben sorumluyum Profesör, hepsi benim hatam," dedi.

"Ne hatasından bahsettiğinizi anlayamadım küçükhanım, ayrıca size susmanızı öğütlemekten dilimde tüy bitti. Sizin işiniz vardır, hadi toz olun bakalım!"

Sophie Profesör'ün dediğini yapıp beni onunla baş başa bıraktı.

"Yönetmelikler, genç adam," dedi bana, "sizler çok fazla hasta öldürmeden deneyim kazanın diye hazırlanmıştır ve kazandığınız deneyim, kuralları delmenize olanak sağlar. Bu küçük mucizeyi nasıl gerçekleştirdiğinizi ya da size kimin yardım ettiğini bilmiyorum ancak günün birinde, bunu nasıl yaptığınızı bana anlatma lütfunda bulunursanız çok sevinirim. Ama bugün değil, aksi takdirde sizi cezalandırmak durumda kalırım, bizim meslekte önemli olanın, alman sonuç olduğuna inananlardanım. Bu arada, uzmanlığınız için pediatriyi de düşünmenizi öneririm. İnsanın bir yeteneği varsa, onu heba etmesi günahıdır."

Profesör bunları söyledikten sonra, benimle vedalaşmadan arkasını dönüp uzaklaştı.

Nöbet bitmişti; eve döndüm, kafam karmakarışık. Bütün gün ve gece boyunca, sebebini bir türlü çözemediğim bir yarım kalmışlık hissiyle boğuştum.

^f' ^f' ^f'

Kâbus gibi bir hafta geçirdim, acil servis dolup dolup taşıyor, nöbetlerim yirmi dört saati aşırıyordu.

Sophie'yle cumartesi sabahı buluştuk, gözlerimin altı her zamankinden daha mordu.

Bir parkta, çocukların küçük model gemileri yüzdürdüğü havuzun önünde buluşmak üzere randevulaştığımız.

Sophie'nin elinde, içinde yumurtalar, tuzlamalar ve kazciğeri ezmesi bulunan bir sepet vardı, sepeti bana uzattı.

"Al bakalım," dedi, "çiftçi ailesi bunu sana yolladı, dün sen çıktuktan sonra hastaneye uğradılar, sepeti sana iletme görevini de bana verdiler."

"İçinde tavşan eti tuzlaması olmadığına eminsin değil mi!"

"Evet, domuz eti var. Yumurtalar da taptaze. Akşam bana gelersen sana omlet yaparım."

"Küçük hastan nasıl oldu?"

"Rengi her gün biraz daha yerine geliyor, toparlanıyor, yakında çıkar."

Sandalyede arkaya doğru kaykılmışım, ellerimi enseme birleştirmiş, güneşin tadını çıkarıyordum.

"Nasıl becerdin?" diye sordu Sophie. "Üç psikolog onu konuşturabilmek için her şeyi denedi; sense bahçede onunla birkaç dakika geçirdin ve ağzından laf alabilmeyi başardın..."

Sophie'nin duymak istediği mantıklı açıklamayı yapamayacak kadar yorgundum. Akılcı bir cevaba ihtiyacı vardı, bense o anda aklımı çalıştıracak durumda değildim. Kelimeler ağzımdan düşünmeden dökülüverdi; daha önce hiç kimseye, kendime bile itiraf etmeye cesaret edemediğim şeyi yüksek sesle söylemem için, bir güç beni dürtüyordu sanki.

"Çocuk bir şey söylemedi, neden acı çektiğini gölgesi söyledi bana."

Ansızın Sophie'nin gözlerindeki o kederli ifadeyi fark ettim, aynı bakışı bir gün tavan arasında annemin gözlerinde de görmüştüm.

Birkaç saniye sessizce oturduktan sonra Sophie ayağa kalktı.

"Gerçek bir ilişki yaşamamızı engelleyen, dersler değil," dedi dudakları titreyerek. "Çalışma saatlerimiz de değil. Gerçek sebep, bana yeterince güvenmemen."

"Bana inanmadığına göre, haklısın, belki de sorun gerçekten güvensizliktir," diye yanıtladım.

Sophie çekip gitti. Birkaç saniye sonra, içimdeki sesin bana tam bir salak olduğumu söylediğini duydum. Sophie'yi yakalamak için peşinden koştum.

"Şansım yaver gitti, hepsi bu; çocuğa doğru soruları sordum, o kadar. Kendi çocukluğuma gittim, bir arkadaşını mı kaybettin, diye sordum, ailesi hakkında konuşturdum ve sonunda tavşanla ilgili hikâyeyi ağzından almayı başardım; şans yüzüme güldü, ayrıca bunu bir zafer olarak da görmüyorum. Bu senin için neden bu kadar önemli, çocuk iyileşiyor. Asıl önemli olan bu değil mi?"

Sophie'nin daha önce hiç bu kadar sinirlendiğini görmemiştim.

Onu kollarımın arasına aldım, hiç farkında olmadan gölgelerimiz üst üste bindi.

"Yetenekli değilim, sivrildiğim hiçbir alan yok, hocalarım durmadan bunu tekrarlıyor. Babamın hayalini kurduğu o küçük kız olamadım, zaten erkek ocuk istermiş hep. Yeterince güzel değilim, ya çok şişman ya da çok zayıf oldum, iyi bir öğrenciydim ama en iyisi değildim... Babamdan vg dolu bir laf işittiğimi anımsamıyorum. Onu bir türlü memnun edemedim."

Sophie'nin gölgesinin bana bu sırrı fısıldadığını duyduğumda kendimi ona daha yakın hissettim. Elini tuttum.

"Beni izle, sana bir sır vereceğim," dedim.

Sophie onu bir kavak ağacına doğru srklememe izin verdi, dalların gölgesinin serinlettiği çimlerin üzerine uzandık.

"Okuldan döndüğüm bir cumartesi günü babam evi terk etti, okulların açıldığı haftaydı ve ben cezaya kalmıştım. Gideceğini söylemek için beni mutfakta bekliyordu. Çocukluğum, bizimle birlikte kalmasını sağlayacak kadar iyi biri olmadığımı düşünüp kendimi suçlamakla geçti. Geceler boyu, ne hata yapmış olabileceğimi, onu nasıl hayal kırıklığına uğrattığımı sordum durdum kendime. 'Gurur duyabileceği, mükemmel bir ocuk olsaydım beni terk etmezdi,' diye tekrarlıyordum sürekli. Annemden başka bir kadını sevdiğini biliyordum; ama yokluğundan kendimi sorumlu tutmam gerekiyordu. Çünkü onun yüzünü unutmaya korkusuyla başa çıkmanın, onun yaşadığını ve sınıftaki diğer çocuklar gibi benim de bir babam olduğunu hatırlamanın tek yolu acı ekmemdi."

"Bunları neden şimdi anlatıyorsun?"

"Birbirimize güvenmemizi istememiş miydin? Seni aşan bir durum olduğunda dehşete kapılman, başarısız olduğunu düşündüğünde içine kapanman... Bunu sana şimdi anlatıyorum, çünkü bir başkasının dile getiremediğini duymamızı sağlayan tek şey kelimeler. Küçük hastan yalnızlıktan ölüyordu, kendini ölümün kollarına bırakanı cak kadar yalnızdı, kendi gölgesine dönüşmüştü. Beni ona götüren yalnızlığı oldu."

Sophie başını ne eğdi.

"Babamla ilişkim hep sorunlu oldu/' diye itiraf etti.

Cevap vermedim, Sophie başını bana yasladı, bir an öyle sessizce durduk. Ağaçta şakiyan alıblbllerinin seslerini dinliyordum, söylemem gerekenlerin hepsini söylemediğim için bana sitem eder gibiydiler; cesaretimi toplayıp konuşmaya başladım:

"Sorunlu da olsa, babamla bir ilişkim olmasını çok isterdim. Fazla talepkâr bir baba mutlu olmayı beceremiyor diye kızı da onun yolundan gitmek zorunda değil. Baban, hayatta çizdiğin yolu, hasta olduğu gün takdir edecektir. Bana omlet yapma teklifin hâlâ geçerli mi bakalım?"

^P' ^P' ^P'

Sophie'nin küçük hastası hastaneden çıkamadı. Beslenmeye yeniden başladıktan beş gün sonra komplikasyonlar başladı ve yeniden serum verilmesi gerekti. Bir gece bağırsak kanaması geçirdi, yoğun bakım doktorları onu kurtarmak için çırpındılar ama başaramadılar. Öldüğünü ailesine Sophie açıkladı; aslında bu görevi asistanlar yerine getirir ama çocuğun ailesi 302 numaralı odaya girdiğinde, Sophie boş yatağın ayakucunda yalnız başına oturuyordu.

Haberi, bahçede dinlendiğim sırada aldım. Sophie yanıma geldi; onu teselli edecek doğru sözcükleri bir türlü bulamadım. Sıkı sıkı sarıldım ona. Fernstein'm, hastanenin koridorunda bol keseden verdiği öğütler kulaklarımda cınlıyordu. Tedavi etmekten acizdim, teselli etmekten acizdim; ofisinin kapısını çalıp ondan yardım etmesini isteyebilmeyi dilerdim ama böyle şeyler yapılmaz.

Seksek oynayan küçük kız karşımızda ansızın beliriverdi. Yüzlerimizdeki kederden çok etkilenmişti, gözlerini hiç ayırmadan bize bakıyordu. Bahçeye gelen annesi bir banka oturup ona seslendi. Küçük kız onun yanma gitmeden önce bize son bir kez baktı. Anne, bankın üzerine küçük karton bir kutu koydu. Ufaklık kutunun fiyongunu çözüp içinden çikolatalı bir çörek çıkardı, anne de kahveli ekler pastayı aldı.

"Bu hafta sonu, nöbet yazdırma," dedim Sophie'ye, "seni buradan uzaklara götüreceğim."

Annem bizi garın peronunda bekliyordu. Yol boyunca Sophie'yi sakinleştirmek için elimden geleni yaptım, endişelenmesini gerektirecek bir şey olmadığını defalarca tekrarlamama rağmen başaramadım; annemle tanışacak olmak onu ölesiye korkutuyordu. Saçlarını düzelterip duruyor, kazağını çektiştiirmediği zamanlardaysa eteğinin pilisiyle oynuyordu. Üzerinde ilk defa pantolondan başka bir şey görüyordum. Bu dişi görüntüsü onu tedirgin etmiş benziyordu, Sophie erkek çocuğu gibi giyiniyordu ve bunu bir korunma mekanizması haline getirmişti.

Annem bana sarılmadan önce ona hoş geldin deme inceliğini gösterdi. Annemin küçük bir araba almış olduğunu fark ettim, elden düşme bir külüstürdü ama bir isim takacak kadar sevmişti onu. Nesnelere kolayca isim taka- bilen biridir annem. Bir gün, itinaayla kuruladığı çaydanlığa günaydın derken yakalamıştım onu, dışarıdaki manzarayı seyredebilsin diye çaydanlığın ağzını cama doğru çevirip pencerenin önüne koymuştu. Bir de bana "Hayal gücün çok fazla çalışıyor," der.

Eve gelir gelmez, yaşlı bir teyzenin anısına Marceline adı verilen meşhur demlik hemen işe koşuldu. Üzeri akçaağaç şurubuayla kaplı elmalı bir pasta, salondaki masada bizi bekliyordu. Annem bizi hayatımızayla ilgili soru yağmuruna tuttu; çalışma saatlerimizi, sıkıntılarımızı, nasıl eğlendiğimizi, her şeyi öğrenmek istiyordu. Hastanedeki yaşantımızdan konuşmak anılarını

tazeliyordu. Akşam eve geldiğinde işiyle ilgili tek kelime etmeyen annem, hemşirelik yaşantısıyla ilgili bir yığın anısını anlattı ama konuşurken hep Sophie'ye bakıyordu.

Muhabbet sırasında, hiç durmadan, ne kadar kalmayı düşündüğümüzü sorup durdu. Sonunda bacak bacak üstüne atacak ve kazık gibi dimdik oturmaktan vazgeçecek kadar gevşeyen Sophie imdadıma yetişti ve annemin sorduğu onlarca sorudan birkaçını da o yanıtladı.

Bu boşluktan yararlanıp, bavulları kapıp üst kata çıkmak üzere hareketlendim. Basamakları çıktığım sırada arkamdan seslenen annem, Sophie için misafir odasını hazırladığını ve yeni nevresim takımının yatağımın üzerinde olduğunu söyledi. Sonra da, "Belki yatağa artık sığmazsın," diye ekledi. Son basamaklara geldiğimde gülümsüyordum.

Dışarıda hava çok güzeldi; annem, kendisi akşam yemeğini hazırlarken bizim dolaşmaya çıkmamızı önerdi. Sophie'yi çocukluğumun geçtiği kentte keşfe çıkardım. Ona gösterecek çok da bir şey yoktu aslında.

Defalarca kat ettiğim o yoldan geçtik, hiçbir şey değişmemişti. Çok hüzünlü olduğum bir gün çakımın ucuyla gövdesini kazıdığım çınar ağacının yanından geçtim. Yara kapanmıştı ama o zamanlar kazımdan gurur duyduğum "Çirkin Elisabeth" yazısı inceden inceye görülüyordu.

Sophie, ona çocukluğumu anlatmamı istedi. Onun çocukluğu bir başkentte geçmişti, bizimse cumartesi günleri tek eğlencemizin markete gitmek olduğunu itiraf etmek pek işime gelmiyordu. Günlerimi nasıl geçirdiğimi öğrenmek isteyince, bir fırının kapısını iterek, "Gel, göstereceğim," dedim.

Luc'ün annesi kasanın gerisinde oturuyordu. Beni görünce taburesinden kalkıp tezgâhın önüne dolandı ve kollarıma atıldı.

Evet, uzamıştım, bu kaçınılmazdı, ayrıca vakti de gelmişti. Evet, yorgun görünüyordum, belki de iyi tıraş olmadığım içindi. Evet, kesinlikle zayıflamıştım. Büyükşehir, insanın sağlığını bozuyordu. Tıp öğrencileri de hasta olursa, insanları kim iyileştirirdi.

Bize dükkândaki bütün pasta çeşitlerden ikram etmek Luc'ün annesini çok mutlu etti.

Sophie'ye alıcı gözüyle bakmak için sustuğunda, bana hınzırca gülümsedi. Ne kadar şanslıydım, çok güzel bir kızdı.

Ona Luc'ü sordum. Arkadaşım üst katta uyuyordu; fırıncı çıraklarının çalışma saatlerinin tıp öğrencilerinin- kinden aşağı kalır yanı yoktu. Luc'e haber vermeye gittiğinde fırına göz kulak olmamızı istedi.

"Müşteriyi nasıl karşılayacağını hâlâ unutmamışsın!" diyerek göz kırptıktan sonra dükkânın arkasında gözden kayboldu.

"Buraya tam olarak neden geldik?" diye sordu Sophie.

Tezgâhın arkasına geçtim.'

"Kahveli bir ekler pasta ister misin?"

Luc içeri girdi, saçları darmadağındı. Annesi ona hiçbir şey söylememişti anlaşılan, çünkü beni gördüğünde gözleri yuvalarından fırladı.

Benden daha yaşlı görüldüğüne yemin edebilirim. Belki yanaklarındaki undandır ama o da yorgun görünüyordu.

Ben kasabadan ayrıldığımdan beri görüşmemiştik ve bu uzun ayrılık kendini hissettiriyordu. Her ikimiz de ne söyleyeceğimizi düşünüyor, uygun sözcükleri arıyorduk. Aramızda bir mesafe oluşmuştu; her ne kadar çekiniyor olsak da, birimizin ilk adımı atması gerekiyordu. Ben elimi uzatınca, o da kollarını açtı.

"Dostum, bunca zamandır nerelerdeydin? Ben çikolatalı çörek yaparken, sen kaç hastayı öldürdün?"

Luc önlüğünü çıkardı. Babası, bir günü onsuz da idare edebilirdi.

Üçümüz birlikte dolaşmaya çıktık, adımlarımız bizi, hiç farkında olmadan, arkadaşlığımızın başladığı ve en güzel günlerini yaşadığı yola doğru sürükledi.

Okulun önüne geldiğimizde, hiç konuşmadan avluya baktık. Büyük bir kestane ağacının altında, yaprakları toplayan beceriksiz bir çocuğun gölgesini gördüm sanki. Eski bank boştu. Avluya girip depoya kadar gidebilmek isterdim.

Çocukluğumu burada bırakmıştım. Kestane ağaçları şahidimdir, ondan kurtulmak için elimden geleni yapmıştım; ağustos ortasında gökyüzünde yıldızlar kaydıığında, hep aynı dileği tutardım. Bana çok küçük gelen o bedenden kurtulmayı ne çok istemişim; peki o zaman Yves'i neden bu kadar özlemiştim?

"İşte bu avluda azardık," dedi Luc kendini gülmeye zorlayarak. "Ne kadar eğlendiğimizi hatırlıyor musun!"

"Her zaman eğlenmezdik," diye yanıtladım.

"Evet, her zaman değil ama olsun, yine de..."

Sophie öksürdü, yanımızda sıkıldığından değildi, parka vuran son güneş ışınlarından faydalanmak onu daha çok cezpt ediyordu. Dönüş yolunu bulacağından emindi; zaten, tek yapması gereken dümdüz yürümekti. Ayrıca, biraz annemle vakit geçirmek istiyordu, yanımızdan ayrılırken öyle söyledi.

Luc, Sophie'nin uzaklaşmasını bekledikten sonra ıslık çaldı.

"Hiç sıkılmadığın belli oluyor dostum. Ben de senin gibi eğitime devam etmek, atlıkarıncada bir tur daha atmak isterdim," dedi iç geçirerek.

"Tıp fakültesinin lunaparka benzer bir yanı yok," dedim.

"Çalışma hayatının da öyle. Sonuçta, ikimiz de beyaz birer önlük giyiyoruz, ortak bir noktamız hâlâ var demek ki."

"Mutlu musun?" diye sordum Luc'e.

"Babamla çalışıyorum, zorlandığım günler oluyor, bir meslek öğreniyorum sonuçta. Az çok hayatımı kazanmaya başladım, ayrıca kız kardeşimle ilgileniyorum, çok büyüdü. Ağır bir iş fırıncılık, çalışma saatleri çok uzun ama şikâyetçi değilim. Evet, mutluyum sanırım."

Oysa, eskiden gözlerinde parıldayan ışık sönmüş gibi gelmişti bana, gittiğim, seni bıraktığım için kızgındın sanki.

"Akşamı beraber geçirelim mi?" diye sordum.

"Annen aylardır görmüyor seni, üstelik kız arkadaşın da var, o ne yapacak? Uzun zamandır mı birliktesiniz?"

"Bilmiyorum," dedim Luc'e.

"Ne zamandır onunla çıktığını bilmiyor musun?"

"Sophie ile ben arkadaşız ama bir ilişkimiz de var."

Aslında, ilk kez ne zaman öpüştüğümüzü anımsamıyordum. Nöbetim bittikten sonra ona veda etmek için yanma gittiğim bir gün, dudaklarımız ansızın karşılaşmıştı ama bunu ilk öpücük sayıp saymadığını Sophie'ye

sormam gerekecekti. Başka bir gün ise, parkta gezinirken ona dondurma ısmarlamıştım, dudağına bulaşan çikolatayı parmağımla aldığım sırada Sophie beni öpmüştü. Arkadaşlığımız o gün biçim değiştirdi belki de. Paylaştığınız ilk özel anı hatırlamak o kadar önemli mi?

"Onunla ilgili planların ne? İlişkiniz ciddi mi?" diye sordu Luc. Hemen arkasından da, "Affedersin, patavatsızlık ettim," diye özür diledi.

"O kadar çok çalışıyoruz ki, haftada iki geceyi birlikte geçirebilmemiz bile bir başarı sayılır."

"Olabilir ama ağır çalışma saatlerine .rağmen, bütün bir hafta sonunu bu üçra kasabada seninle geçirmeye ayırmış, az buz şey değil. Sen eski bir arkadaşınla çene çalarken, annenle yalnız kalmaktan fazlasını hak ediyor. Benim de hayatımda biri olsun isterdim ama okulun güzel kızları buraları terk etti. Üstelik, kim hayatını sabahın sekizinde yatan ve gecenin köründe hamur yoğurmaya giden bir adamla geçirmek ister?"

"Annen bir fırıncıyla evlendi."

"İnsanların ekmeğe ihtiyacı olsa da, artık devrin değiştiğini söyleyip duruyor annem."

"Bu akşam bize gel Luc, yarın dönüyoruz ve akşamı birlikte geç..."

"Gelemem, sabahın üçünde çalışmaya başlıyorum, uyumam gerek, yoksa işimi iyi yapamam."

Luc, dostum, nereye gittin, gülüp eğlendiğimiz eski günleri nereye sakladın?

"Belediye başkanlığından vazmı geçtin?"

"Siyaset yapmak için öngörülen minimum bir eğitim düzeyi var," diye yanıtladı Luc.

Gölgelerimiz kaldırımında uzadı. Okul hayatımız boyunca onun gölgesini çalmamaya çok özen göstermişim, ara sıra, kazara çaldığımda ise hemen ona geri vermişim. Çocukluk arkadaşı kutsaldır. Bir adım öne atmamın sebebi, belki de o sırada bunu düşünüyor olmamdı çünkü bana söylemek istemediği bir şeyi duymazdan gelecek kadar çok seviyordum onu.

Luc hiçbir şey fark etmedi. Önüm sıra ilerleyen gölge benimki değildi ama o bunu nasıl fark edebilirdi ki? Gölgelerimiz artık aynı boydaydı.

Arkadaşımı fırının kapısında bıraktım. Sarılırken, beni tekrar görmekten ne kadar mutlu olduğunu söyledi. Ara sıra telefonlaşmalıydık.

Luc'ün hediye ettiği bir kutu pastayla döndüm eve. Kutuyu verirken, eski güzel günlerin anısına, deyip omzuma vurmuştu.

^P' ^P' ^P'

Yemekte annem sürekli Sophie'yle sohbet etti. Ona sorduğu sorularla, aslında benim hayatımı sorguluyordu; annem çok kibardır. Sophie ona nasıl bir çocuk olduğumu sordu. Siz oradayken, hakkınızda konuşulması hep tuhaf gelmiştir bana; hele konuşanlar yanlarında değilmişsiniz gibi yaptıklarında daha da garip oluyor. Annem uslu bir çocuk bir olduğumu söyledi, oysa çocukluğumda yaşadığım birçok şeyi bilmiyordu. Kısa bir süre duraksadıktan sonra, onu hiç hayal kırıldığına uğratmadığımı ekledi.

Annemin gözlerinin, ağzının kenarında beliren çizgileri seviyorum. Kendisi nefret ediyor biliyorum; ama bana güven veriyorlar. Yüzünde gördüğüm çizgiler ikimizin hayatının izleri. Buraya geldiğimden beri çocukluğumu özlemedim belki ama annemi, baş başa geçirdiğimiz anları, markete gittiğimiz cumartesi öğleden sonralarını, bazen tam bir sessizlik içinde ama yan yana oturarak paylaştığımız akşam yemeklerini, odama gelip yanıma uzandığı ve ellerini saçlarımın arasında gezdirdiği geceleri çok özledim. Zaman sadece geçmiş gibi yapıyor. En basit anlar, içimize hiç silinmemecesine demir atmış duruyorlar.

Sophie kurtaramadığı küçük çocuğun ölümünü anlattı anneme, başarısızlığın yarattığı acıdan korunmaya çalışarak elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmanın zorluğundan bahsetti. Annem de ona, çocukları kaybetmenin korkunç bir acı olduğunu söyledi. Bazı doktorlar çok fazla etkilenmemeyi başarıyorlardı ama bir çocuğu kaybetmek hepsi için çok zordu. Bir an, "Hayatın annemde açtığı yaraları iyileştirmek için mi tıp okuyorum acaba?" diye sordum kendime.

Yemek bitince annem sessiz sedasız çekildi ortadan. Sophie'yi evin arkasındaki bahçeye çıkardım. Hava yumuşaktı, Sophie başını omzuma dayayıp onu birkaç saatliğine de olsa hastaneden uzaklaştırdığım için bana teşekkür etti. Ben de annemin gevezelikleri ve daha çok yakınlaşabileceğimiz, samimi bir hafta sonu geçirmeyi düşünemediğim için ondan özür diledim.

"Buradan daha samimi, daha sıcak bir yer bulabileceğini mi sanıyorsun? Sana yüz kere kendimden bahsettim, sen de dinledin ama kendin hakkında

konuşmadın. Bu akşam, gecikmeli de olsa aradaki farkı biraz kapadığımı düşünüyorum."

Ay yükseliyordu, Sophie, o gece dolunay olduğunu hatırlattı bana. Başımı kaldırıp evin çatısına baktım, kayağan taş parılıyordu.

Onu kolundan çekip sürüklerken, "Gel," dedim, "gürültü etme ve beni izle."

Tavan arasma çıktığımızda, Sophie'ye diz çökmesini söyledim. Çatı penceresinin altına oturduğumuzda onu öptüm. Uzunca bir süre etrafımızı kuşatan sessizliği dinledik.

Sophie'nin gözünden uyku akıyordu. Ayağa kalktı ve aşağı inerken, yatağıma sığmazsam onun yanma gelebileceğimi söyledi.

^f' ^f' ^f'

Evde çıt çıkmıyordu. Tavan arasındaki karton kutulardan birini açtım, çocukluk ganimetlerimi karıştırdığım sırada, kendimde bir tuhaflık hissettim. Ellerim küçülmüştü sanki, arkamda bıraktığım dünya etrafımda yeniden şekilleniyor gibiydi. Ayın ilk ışıkları tavan arasının zeminine vurmaya başladı. Olduğum yerde doğrulunca başımı merteklerden birine çarptım, gerçekliğe döndüm ama önümde bir gölgenin belirmediğini fark ettim, uzadıkça uzuyordu, bir kalem gibi incecikti. Bir sandığın üzerine tırmandı. Meydan okur gibi bakıyordu bana, ilk konuşanın ben olmamı bekliyordu. Direndim.

"Sonunda gelebildin," dedi gölge. "Burada olmana sevindim, seni bekliyorduk."

"Beni mi bekliyordunuz?"

"Bu kaçınılmazdı, er ya da geç geleceğini biliyorduk."

"Bu akşam burada olacağımı, dün kendim bile bilmiyordum."

"Burada olmanın bir rastlantı olduğunu mu sanıyorsun? Seksek oynayan küçük kız bizim ajanımızdı. Sana ihtiyacımız vardı."

"Kimsin sen?"

"Elçiyim. Sınıf dağılmış olsa da, size göz kulak olmaya devam ediyoruz, gölgeler aynı şekilde yaşlanmaz."

"Benden ne istiyorsunuz?"

"Seni Marques'in elinden kaç kere kurtardı? Şakalarıyla, kahkahalarıyla seni yalnızlığından çekip aldığı zamanları hatırlıyor musun? Öğleden sonra okul dönüşü, yolda sana eşlik ettiğini, birlikte geçirdiğiniz saatleri anımsıyor musun? En iyi arkadaşındı, öyle değil mi?"

"Bunları neden söylüyorsun?"

"Bir akşam bu tavan arasında, sana hediye ettiğim bir fotoğrafa bakarken, kendi kendine, 'Bu aşk nereye kayboldu?' diye sorduğunu duydum. Şimdi, ben sana soruyorum: O arkadaşlığa ne yaptın?"

"Luc'ün gölgesi misin sen?"

"Sen diye hitap ettiğine göre kimin gölgesi olduğumu biliyorsun demektir."

Ay, çatı penceresinin sağma doğru alçaldı. Gölgenin gizlice sandığın üzerinden zemine doğru kaydığını gördüm, hatları yavaş yavaş kayboluyordu.

"Bekle, gitme, ne yapmam gerekiyor?"

"Hayatını değiştirmesine yardımcı ol, onu da götür. Hatırla, ikinizin arasında, doktor olması gereken oydu. Çok geç değil, insan birini severse asla geç olmaz, hayalini kurduğu insan olmasına yardım et onun. Ne olmak istediğini hep biliyordun. İznini almadan ayrılacağım için üzgünüm ama zaman ilerliyor, başka seçeneğim yok. Hoşça kal."

Ay çatı penceresini terk etmişti, gölge iki karton kutu arasında gözden kayboldu.

Tavan arasından inip Sophie'nin yanına gittim. Yatağına girdim, Sophie bana iyice sokulup uyumaya devam etti. Dakikalar boyunca karanlığı seyrettim. Yağmur başlamıştı, çatıya vuran damlaların sesini, gül ağaçlarının yapraklarının hışırtısını dinledim. Bu evdeki, geceye ait her sesi tek tek tanıyordum.

^P' ^P' ^P'

Sophie gerinmeye başladığında saat dokuzdu sanırım. Ne o ne de ben aylardır bu kadar uyumuştuk.

Bizi bir sürprizin beklediği mutfığa indik. Luc, masada annemle sohbet ediyordu.

"Normalde bu saatte yatağa girerim ama size veda etmeden gitmenize gönlüm razı olmadı. Al, sana küçük bir şey getirdim. Bu sabah erkenden, sizi düşünerek yaptım bunları, özel yapım."

Luc, içi, hâlâ ılık olan kruvasan ve sütü çöreklerle dolu hasır bir sepet uzattı bize.

Çörekleri iştahla yiyen Sophie'ye, "Nasıl olmuş?" diye sordu.

"Şimdiye dek yediğim en güzel çörekler," diye yanıtladı Sophie.

Annem bizi yalnız bırakacağı için özür diledi, bahçeyle ilgilenmesi gerekiyordu.

Sophie bir kruvasan daha kaptı; kız arkadaşımın, yaptıklarını iştahla yediğini görünce, Luc'ün gözlerinin keyiften parladığını fark ettim.

"Arkadaşım iyi bir hekim mi?" diye sordu Luc, Sophie'ye.

"Kişiliğinin kusursuz olduğu söylenemez ama çok iyi bir doktor olacak," dedi ağzını şapırdatarak.

Luc, hastanede günlerimizin nasıl geçtiğini öğrenmek, her şeyi ayrıntılarıyla bilmek istiyordu. Sophie ona hastanede neler yaptığımızı anlatırken, Luc'ün hayatımıza gıpta ettiğini fark ettim.

Sophie de onu, dün, okul bahçesinin parmaklıkları önünde konuşurken bahsettiği azgınlıklar hakkında sorguladı. Kaş göz işareti yaparak uyarmama rağmen Luc, Marques'le yaşadığım sorunları, dolapta kilitli kalmamı, her sene sınıf temsilcisi seçimlerinde bana nasıl yardım ettiğini, hatta depodaki yangını bile anlattı ona. Sohbet sona erdiğinde, Luc eski günlerdeki son derece içten ve konuşkan haline geri dönmüştü.

"Kaçta gidiyorsunuz?" diye sordu.

Sophie'nin gece yarısı nöbeti vardı, ben de ertesi gün işbaşı yapacaktım. Trenimiz öğleden sonra kalkıyordu. Luc esnedi, uykuya direniyordu. Sophie ikimizi baş başa bırakıp çantasını hazırlamaya gitti.

"Yine gelecek misin?" diye sordu Luc.

"Elbette."

"Bir pazartesi günü gelmeye çalış, mümkünse tabii, salıları fırın kapalı oluyor, hatırladın mı? Böylece gerçek bir akşam geçirebiliriz birlikte, bu çok

hoşuma gider. Bu kez fazla vaktimiz yoktu, bana orada neler yaptığını anlatmaya devam etmeni isterim."

"Luc, neden sen de benimle gelmiyorsun? Neden şansını denemiyorsun? Hayalin tıp okumaktı. Bir burs alana kadar, aylık masrafını çıkarman için sana sedye taşıma işi bulabilirim, üstelik kira derdin de olmaz, stüdyo dairem çok büyük değil ama ikimiz sığıyoruz."

"Tekrar okula başlamamı mı istiyorsun? Bunu bana beş yıl önce söylemeliydin, dostum!"

"Diğerlerinden biraz geç başlayacak olman neyi değiştirir ki? Odasına girdiği doktorun yaşını soran birini gördün mü hiç?"

"Benden küçük yaştakilerle birlikte derse gireceğim, sınıfın Marques'i olmayı hiç istemem."

"Olgunluğunun cazibesine kapılacak bütün o Elisabeth'leri bir düşün."

"Tabii," dedi Luc hayallere dalarak, "bu açıdan bakıldığında... Hayal kurdurtma bana. Birkaç saniyeliğine iyi geldi ama sen trene binip gidince, kötü olacağım."

"Seni engelleyen ne? Düşün, söz konusu olan hayatın."

"Ayrıca, annemin, babamın ve kız kardeşimin hayatı; bana ihtiyaçları var. Üç tekerlekli bir araba yolda kalmaya mahkûmdur. Aile olmanın ne anlama geldiğini sen anlayamazsın."

Luc başını öne eğip burnunu kahve fincanına daldırdı.

"Özür dilerim," dedi, "böyle söylemek istememiştim. Gerçek şu ki dostum, benim peder gitmeme asla izin vermez. Bana ihtiyacı var, ben onun bastonuyum, yaşlılık sigortasıyım, geceleri kalkamayacak kadar ihtiyarladığımda, fırının başına geçmemi bekliyor, bunun için bana güveniyor."

"Yirmi yıl sonra Luc! Babanın, söylediğin kadar yaşlanmasına daha yirmi yıl var, ayrıca kız kardeşin var, değil mi?"

Luc kahkahalarla gülmeye başladı.

"Babamı ona işi öğretirken görmeyi çok isterdim, işte bu harika olurdu, kardeşim onun hakkından gelirdi. Bana kök söktürüyor ama kız kardeşim onu parmağında oynatır."

Luc ayağa kalkıp kapıya doğru yöneldi.

"Seni görmek beni çok mutlu etti, biliyor musun. Arayı çok açma. Günün birinde saygın bir profesör olsan da, büyükşehrin güzel mahallelerinden birinde güzel bir dairede otursan da, senin evin hep burası olacak."

Luc beni kucakladıktan sonra gitmek için davrandı. Kapının eşiğinden çıkmak üzereyken onu birkaç saniyeliğine alıkoydum.

"Çalışmaya kaçta başlıyorsun?" diye sordum.

"Bunun konuyla ne ilgisi var?"

"Ben de geceleri çalışıyorum, çalışma saatlerini bilir- sem acil servisteyken kendimi daha az yalnız hissedirim. Saate bakınca, o sırada ne yapıyor olduğunu tahmin edebilirim."

Söylediğimi garipseyen Luc bana baktı.

"Hastanede günümüzün nasıl geçtiği hakkında bana bir sürü soru sordun, sen de bana fırında neler yaptığını anlatabilirsin."

"Sabah üçte mayayı hazırlıyoruz, bunun için un, su, tuz ve maya mantarını karıştırıyoruz ve hamuru tutuyoruz. Hamuru bir kez yoğurduktan sonra, iyice mayalanmaya bırakıyoruz. Saat dörde doğru, mayayı kontrol ettikten sonra bir ara veriyoruz. Hava ılık olduğunda fırının arkasındaki sokağa bakan kapıyı açıp dışarı iki tabure yerleştiriyorum. Babamla birlikte orada kahvelerimizi içiyoruz! Bu sırada fazla konuşmuyoruz, babam hamur dinlenirken gürültü yapılmaması gerektiğini düşünüyor, aslında dinlenen kendisi, artık buna ihtiyacı var. Kahvelerimiz bitince, sırtını duvara dayayıp bir saat kestirmesi için babamı orada bırakıyorum. Ben tepsileri yıkamak üzere içeri giriyorum, ekmekleri yatıracağımız keten kumaşları yayıyorum.

Babam bana katılınca, hamuru ikinci kez mayalamak için hazırlık yapıyoruz. Hamuru kesiyoruz, şekillendiriyoruz, iyi pişsin diye her somunun üzerini çiziyoruz, sonra da firma atıyoruz.

Her gece aynı işlemleri yapmamıza karşın sonuç her seferinde farklı olur. Hava soğuksa hamurun mayalanması daha uzun sürer, yeniden sıcak su ve maya mantarı eklemek gerekir; hava sıcaksa hamur bu kez de buzlu su ister, yoksa çok çabuk kurur. Her ayrıntıya özen göstermezsen ekmek yapamazsın, dışarıdaki havayı bile dikkate almalısın; fırıncılar yağmuru sevmez, yağmurlu havalarda işleri daha uzun sürer.

Saat altıda, günün ilk ürünlerini fırından çıkarırız. Bir süre ekmeklerin soğumasını bekledikten sonra onları yukarı çıkarırız. İşte böyle dostum, ancak bu anlattıklarımın seni bir fırıncı yapacağını sanıyorsan, bak işte orada yanı-

lıyorsun. Aynı senin, hastane hakkında anlattıklarının beni doktor yapmayacağı gibi. Hadi bakalım, artık gidip uyumam lazım, anneni benim yerime öp, sevgilini de, özellikle onu. Sana çok güzel bakıyor, şanslısın, senin için gerçekten çok sevindim."

Luc ayrıldıktan sonra bahçeye, annemin yanına gittim. Bir sıra gülün önünde çömelmiş olarak buldum onu. Yağmur gülleri aşağıya doğru eğmişti, annem özenle onları düzeltiyordu.

"Dizlerim ağrıyor," diye sızlandı ayağa kalkarken. "Dünden daha iyi görünüyorsun. Gücünü toplamak için birkaç gün daha kalsan iyi olurdu."

Hiçbir şey söylemedim, bana gülümseyen gözlerine bakıyordum. Her şeyi, yokluğumu bile affedecek gücün varken, beni affettiğini söyleyecek birkaç kelime etmeni ne kadar istediğimi bir bilseydin.

"Birlikte dönüyorsunuz değil mi?" dedi annem kolumu tutarak.

Ben yine yanıt vermeyince konuşmaya devam etti:

"Öyle olmasa, dün gece tavan arasını ziyaret etmezdin. Bilirsin, bu evdeki her sesi duyarım, hep duydum. Sen gittikten sonra, ara sıra çıktım oraya. Seni çok özlediğimde çatı penceresinin önünde otururdum. Neden bilmiyorum ama yukarıda seni hep yakınımda hissediyordum, camdan baktığımda uzaklarda ne yaptığını görüyordum sanki. Uzun zaman oldu oraya çıkmayalı; söyledim ya, dizlerim ağrıyor ve bütün o döküntülerin arasında emekleyerek ilerlemek gerekiyor. Ama yüzünü asma öyle, yemin ederim kutularını hiç açmadım. Annenin kusurları olabilir ama saygısız değildir."

"Sana sitem etmedim ki," dedim.

Annem elini yanağıma koydu.

"Kendine karşı dürüst ol, özellikle de Sophie'ye, eğer hissettiğin aşk değilse umuda kapılmasına izin verme, iyi bir kız o."

"Bunu neden söyledin?"

"Çünkü sen benim oğlumsun ve seni tanıyorum."

Annem, onu güllerin yanında bırakıp Sophie'nin yanına gitmemi rica etti. Yukarı, odaya çıktım. Sophie dirseklerini pervaza dayamış, boşluğa bakıyordu.

"Yalnız dönmeni istesem bana gücenir misin?"

Sophie bana doğru döndü.

"Ders notlarını veririm sana ama pazartesi gecesi nöbetin var yanılmıyorsam."

"Evet, doğru, bu konuda da senden bir ricam olacak. Servis şefine hastalandığımı, önemli olmamakla birlikte anjin olduğumu ve hastalara bulaştırmamak için gelmediğimi söyleyebilir misin? Yalnızca yirmi dört saate ihtiyacım var."

"Hayır, gücenmem, anneni neredeyse hiç göremedin, baş başa geçireceğiniz bir gece onu çok mutlu edecektir. Yalnız seyahat edeceğime göre, senin söylediğinden daha iyi bir bahane düşünmeye zamanım da olacak."

Bir gün daha kalacağımı öğrenince annem çok sevindi. Sophie'yi onun arabasıyla gara bıraktım.

Sophie beni yanağımdan öptü ve kompartımana binmeden önce muzipçe gülümsedi. Tren pencereleri açılmıyor artık, eskisi gibi vedalaşamıyoruz. Tren hareket etti, Sophie bana el salladı, son vagonun farları gözden kaybolana kadar peronda bekledim.

"Sorun nedir?" diye sordu annem eve döndüğümde.

"Her şey yolunda, neden endişelisin?"

"Dönüşünü erteledin ve kız arkadaşını yalnız bıraktın, bunu yapmanın tek sebebi annenle bir gece daha geçirmek mi?"

Mutfak masasının başına, onun yanına oturup annemin ellerini avucuma aldım.

"Seni özledim," dedim alnından öperek.

"Pekâlâ, kafanı neyin kurcaladığını bana daha sonra söylersin umarım."

Akşam yemeğini salonda yedik, annem aynı eskiden olduğu gibi, ikimizin de en sevdiği yemeği hazırlamıştı: jambon ve düdük makarna. Kanepeye, yanıma oturdu ve kendi tabağına hiç dokunmadan, benim tabağımdakileri silip süpürmemi seyretti.

Tabakları mutfağa götürmeye hazırlandığım sırada kolumdan yakalayıp bulaşığın bekleyebileceğini söyledi. "Birlikte tavan arama çıkaralım mı?" diye sordu. Çatıya kadar ona eşlik ettim, merdiveni çekip kapağı ittim; çatı penceresinin karşısında yan yana oturduk.

Uzun zamandır dilimin ucundaki soruyu ona sormadan önce biraz tereddüt ettim:

"Babamdan hiç haber almadın mı?"

Annem kirpiklerini kırıştırdı. Gözlerinde yine o hemşire bakışını gördüm, gerçekten hastalanıyor muyum, yoksa tarih ya da matematik sınavından kaçmak için numara mı yapıyorum diye anlamaya çalışırken de böyle bakardı.

"Onu sık sık düşünüyor musun hâlâ?" diye sordu bana.

"Acil servise onun yaşlarına bir adam geldiğinde, hep kaygılanıyorum, hastanın o olmasından korkuyorum; her seferinde, beni tanımazsa ne yaparım diye soruyorum kendime."

"Seni hemen tanır."

"Neden beni görmeye hiç gelmedi?"

"Onu affetmem uzun zaman aldı. Muhtemelen fazlasıyla uzun. Bu da, bana pişmanlık duyduğum şeyler söyledi çünkü onu hâlâ seviyordum. Babanı sevmekten hiç vazgeçmedim. Aşk ve nefret bir araya geldiğinde, insan daha sonra pişman olacağı korkunç şeyler yapabiliyor. Onu suçlamamın asıl nedeni beni terk etmesi değildi, bu konuda benim de sorumluluğum olduğunu ancak daha sonraları kabul edebilmişim. Beni asıl kahreden, onun başka bir kadının yanında mutlu olduğunu düşünmekti. O kadını bu kadar çok sevdiği için babana çok içerlemiş- tim. Sana bir sır vereceğim, biliyorum, bunu söylediğim- de annen sana çok eski kafalı gibi görünecek ama baban, benim tanıdığım tek erkekti. Bugün onu tekrar görsem, bana dünyanın en güzel hediyesini, seni verdiği için teşekkür ederdim."

Bana bu sırrı veren, gölgesi değil bizzat annemdi.

Kollarımın arasına alıp onu sevdiğimi söyledim.

İnsan hayatındaki bazı değerli anlar küçük rastlantılara bağlı olabilir. O akşam dönmüş olsaydım, annemle bu sohbeti hiç gerçekleştiremezdim sanırım. Tavan arasından inerken, çatı penceresine son bir kez baktım ve gölgeme sessizce teşekkür ettim.

^P' ^P' ^P'

Çalar saati sabah üçte çalmak üzere ayarlamıştım. Giyindim ve okul yoluna koyulmak için parmaklarımın ucuna basarak evden sessizce ayrıldım. Sabahın

o saatinde kasabada in cin top oynuyordu. Fırının kepengi kapalıydı, dükkânın önünden geçip hemen yandaki dar sokağa girdim. Karanlıkta, küçük bir tahta kapının beş metre uzağında uygun anı kollamaya başladım.

Saat dörtte, Luc ve babası fırından dışarı çıktılar. Aynı anlattığı gibi, Luc'ün duvarın önüne iki tabure yerleştirdiğini gördüm, önce babası oturdu. Luc ona kahvesini getirdi, hiç konuşmadan öylece oturdular. Luc'ün babası kahvesini bitirdi, kupayı yere koyup gözlerini kapadı. Luc onu seyrediyordu, derin derin iç geçirdi, babasının boş kupasını aldı ve içeri girdi. Bu anı bekliyordum, bütün cesaretimi toplayıp yürüdüm.

Luc benim çocukluk arkadaşım, en iyi arkadaşım; buna rağmen, çok tuhaf geleceğini biliyorum ama babasıyla hiç tanışmadım. Onlara gittiğimde, gürültü yapmamaya özen gösterirdik. Gece yaşayan ve öğleden sonraları uyuyan bu adamdan çok korkuyordum. Dersten başımızı kaldırır kaldırmaz tepemizde bitiverecek bir hayalet olduğunu düşünüyordum onun. Okuldaki başarımın bir kısmını ve Bayan Schaeffer'ın bol keseden verdiği cezaların bazılarından paçamı sıyırmış olmayı, hiç doğru dürüst görmediğim bu fırıncıya borçluydum. Bu adamdan ödüm patlamasaydı, ev ödevlerimin hatırı sayılır bir bölümünü zamanında teslim edemezdim. Bu akşam, nihayet onunla konuşacaktım; bunun için ilk yapmam gereken onu uyandırıp kendimi tanıtmaktı.

Yerinden sıçrayıp Luc'ün dikkatini çekmesinden korkuyordum. Omzuna hafifçe dokundum.

Gözlerini kırıştırdı, o kadar da şaşırılmış görünmüyordu ama beni çok şaşırtarak, "Luc'ün arkadaşısın değil mi?" dedi. "Tanıdım seni, biraz yaşlanmışsın ama çok değil. Arkadaşın içeride. Yanına gidip onunla konuşabilirsin ama çok da uzatma, işimiz başımızdan aşkın."

Ona, Luc'ü görmeye gelmediğimi söyledim. Fırıncı beni uzun uzun süzdükten sonra ayağa kalktı ve az ileride beklememi söyledi. Fırının kapısını araladı, oğluna, "Biraz yürüyüp bacaklarımı açacağım!" diye bağırıdıktan sonra yanıma geldi.

Luc'ün babası sözümü hiç kesmeden beni dinledi. Sokağın sonuna geldiğimizde, elimi kuvvetlice sıkıp, "Şimdi toz ol bakalım!" dedi.

Sonra da arkasına bakmadan gitti.

Başım öne eğik evin yolunu tuttuğumda çok öfkeliydim, bana verilen görevi yerine getirememiştim. Bu ilk kez oluyordu.

^f' ^f' ^f'

Eve vardığımda, kapının kilidini gürültü yapmadan açmak için çok dikkatli davrandım. Ama nafiye, evin ışığı hemen yanıverdi, annemin, sabahlığıyla mutfak kapısında dikildiğini gördüm

"Senin yaşındakilerin dışarıya çıkarken izin almalarına gerek yok, biliyorsun değil mi!" dedi annem.

"Yürüyüşe çıkmıştım, uyuyamadım da."

"Saatin çaldığını duymadığımı mı sanıyorsun?"

Annem ocağın gözlerinden birini yakıp ateşe su koydu.

"Tekrar yatmak için saat çok geç oldu," dedi, "otur, ben kahve yapayım, sen de neden bir gece daha kaldığını ve özellikle, bu saatte dışarıda ne yaptığını anlat bana."

Masanın başına oturdum ve anneme Luc'ün babasına yaptığım ziyareti anlattım.

Hikâyem sona erdiğinde, annem ellerini omzuma koyup dosdoğru gözlerimin içine baktı.

"İyilikleri için de olsa, insanların hayatına böyle müdahale edemezsin. Luc, babasıyla konuşmaya gittiğini öğrenirse sana gücenebilir. Hayatıyla ilgili kararları yalnız o, yalnızca Luc alabilir. Durumu kabullenmen ve büyümeyi içine sindirmen lazım. Yoluna çıkan herkesin acılarını dindirmeye mecbur değilsin. Dünyanın en iyi doktoru bile olsan, bunu başaramazsın."

"Ama sen de hayatın boyunca bunu yapmaya çalışmadın mı? Akşamları, eve yorgun argın gelmenin sebebi bu değil miydi?"

"Maalesef annenin saflığını, babanın da inatçılığını almışsın sanırım canım," dedi annem ayağa kalkarken.

^f' ^f' ^f'

Sabah ilk trene bindim. Annem gara kadar bana eşlik etti. Peronda, yakında onu tekrar görmeye geleceğime söz verdim.

"Küçükken, odanın ışığını söndürmeye geldiğimde, her seferinde, 'Anne, yarın ne zaman?' diye sorardın. Ben de sana, 'Yakında,' diye cevap verirdim ve kapını kapatırken, verdiğim yanıtın seni ikna etmediğini her defasında hissederdim. Bir yaştan sonra roller değişiyor sanırım. Hadi bakalım, 'yakında' görüşürüz canım, kendine dikkat et."

Vagona bindim ve camdan, tren uzaklaşırken, araya giren mesafeyle birlikte geride bıraktığım annemin gölgesine baktım.

Annemin ilk mektubu, ben döndükten on gün sonra geldi Her mektubunda olduğu gibi, neler yaptığımı soruyor ve çabucak cevap yazmamı umduğunu yazıyordu. Benimse, ona bu keyfi yaşatacak gücü toparlayıp cevap yazmam genellikle haftalar alıyordu. Çocukların büyürken ebeveynlerine yaptıkları kabalıklar, katışıksız bencilliğin sınırında yer alır. Kendimi öylesine suçlu hissediyordum ki, ondan gelen tüm mektupları kütüphanemin rafına koyduğum bir kutuda saklıyordum, böylece iyi niyetimi göstermiş oluyordum.

Yaptığımız o kaçamaktan beri, Sophie'yle neredeyse hiç görüşmemiştik, bir gece bile birlikte olamamıştık. Çocukluğumun geçtiği evde yaşadığımız o günden sonra aramıza bir mesafe girmişti, ne o ne de ben aşabiliyorduk bu mesafeyi. Anneme yazmak üzere kalemi elime aldığım da, son cümlem, Sophie de seni öpüyor, oldu. Bu yalanı takip eden gün, çalıştığı servise onu görmeye gittim ve onu özlediğimi itiraf ettim. Ertesi gün, sinema davetimi kabul etti ama filmin çıkışında evine dönmeyi tercih

Kararsızlıklarımızın gölgesinde süren ilişkimize, ikimiz adına bir nokta koymaya karar veren Sophie, bir aydır pediatri servisinde çalışan bir stajyerin ona kur yapmasına göz yumuyordu. Bu kararı almasına sebep olan, belki de daha çok benim kararsızlıklarımdı. Benim olmasına bir türlü tam olarak karar veremediğim birini, başka bir adamın ele geçirme tehlikesi olduğunu bilmek beni çileden çıkardı. Sophie'yi yeniden kazanmak için elimden geleni yaptım ve

iki hafta sonra, bedenlerimiz aynı çarşafın üstünde buluştu. Asalağı def etmiştim, hayat eski seyrine dönüyordu, yüzüm yeniden gülmeye başladı.

Eylül ayının başında, uzun bir nöbetten eve döndüğüm sırada, kapımın önünde tuhaf bir sürprizle karşılaştım.

Luc küçük bir bavulun üzerine tünemiş beni bekliyordu, şaşkın bir ifadesi vardı ama yüzü gülüyordu.

"Beni beklettin, ahabap," dedi ayağa kalkarken. "Yiyecek bir şeylerin vardır umarım, zira karnım açlıktan zil çalıyor."

"Burada ne işin var?" diye sordum dairemin kapısını açarken.

"Babam beni kovdu!"

Luc ceketini çıkarıp odadaki tek koltuğun üzerine fırlatıverdi. Ben bir kutu ton balığı açıp sehpa görevi yapan sandığın üzerine tabak koyarken, Luc de hummalı bir şekilde anlatmaya başladı.

"Babama ne oldu hiç anlamadım, dostum. Senin gittiğin günün gecesi, hamuru yoğurduktan sonra, babamın firma dönmediğini görünce çok şaşırdım. 'Uyanamadı herhalde,' diye düşündüm, laf aramızda, biraz da endişelendim hani. Sokağa çıkan kapıyı açtım ve babamı taburede otururken gördüm, ağlıyordu. Nesi olduğunu sordum, yanıt vermek istemedi. 'Yorgunluktan,' diye mırıldandı ve onu bu halde gördüğümü unutacağıma, ayrıca anneme bir şey söylemeyeceğime dair bana söz verdirdi. Ben de söz verdim. Ama o akşamdan sonra, babam bir daha aynı adam olmadı. İşte bana genellikle sert davranırdı; mesleği öğretmek için böyle yaptığını bildiğim için ona gücenmezdim. Sanırım, büyükbabam da ona kök söktürmüş. Gel gör ki, babamın bana her gün biraz daha kibar, hatta sevecen davrandığını fark etmeye başladım.

Ekmeklere şekil vermeyi beceremediğim her sefer, 'Önemli değil,' diyor, kendisinin de zamanında hatalar yaptığını ekleyerek, nasıl yapılacağını bir kez daha gösteriyordu. Yemin ederim, şaşkınlıktan küçük dilimi yutuyordum. Hatta bir akşam, bana sarıldı. Delirdiğini düşündüm. Tahminimde pek yanılmamış olmalıyım, zira dün akşam beni basit bir çırak gibi işten kovdu. Sabah altıda, dosdoğru gözlerimin içine baktı ve 'Bu kadar beceriksizsen fırıncılık sana göre bir iş değil demektir,' dedi, hem kendi zamanımı hem de onunkini boş yere harcamaktansa, şehre gidip şansımı orada denememin daha iyi olacağını söyledi. Kendi yolumu çizmekten başka şansım yokmuş, şimdilerde insanlar böyle mutlu oluyorlarmış. Bunu söylerken bayağı öfkelenmişti. Öğle vakti, anneme gideceğimi söyledi, işi paydos etti ve fırını o gün

açmadı. Akşam sofrada, kimsenin ağzını bıçak açmadı, annem ağlıyordu. Evet, yemek odasında gözyaşlarına boğuluyordu ama mutfağa her gidişimde peşimden gelip bana sarılıyor ve kulağıma uzun zamandır hiç bu kadar mutlu olmadığını fısıldıyordu. Babam beni kapının önüne koyduğu için, annem mutluluktan havalara uçtu... Annemle babam kafayı yedi, yemin ederim! 1 Nisan mı diye tam üç kere takvime baktım.

Babam sabah odama gelip giyinmemi söyledi. Arabasına atladık, sekiz saat boyunca yol aldık, tek kelime etmeden sekiz saat öylece gittik. Bir tek, öğlen vakti, 'Aç mısın?' diye sordu. Buraya karanlık bastırırken vardık, beni bu binanın önünde indirdi ve senin burada oturduğunu söyledi. Bunu nasıl bildi? Ben bile bilmiyordum! Arabadan indi, bagajdan valizimi çıkarıp ayağımın dibine bırakıverdi. Sonra, bana bir zarf uzatarak içindekinin önemli bir miktar olmadığını, maalesef elinden bu kadarının geldiğini ve bu paranın beni bir süre idare edeceğini söyledi. Daha sonra da, direksiyona geçti ve basıp gitti."

"Başka hiçbir şey söylemedi mi?" diye sordum.

"Söyledi. Hareket etmeden hemen önce, 'Eğer doktorlukta da fırıncılık kadar beceriksiz olduğumu fark edersen, hemen geri dön, bu kez sana mesleği adamakıllı öğretirim,' dedi. Sen bir şey anladın mı?"

Evdeki tek şarabı açtım, Sophie hediye etmişti ama getirdiği akşam içememiştik. Şarabı iki büyük bardağa doldurdum, kadehleri tokuştururken, Luc'e, "Hayır, hiçbir şey anlamadım," dedim.

^P' ^P' ^P'

Tıp fakültesinin birinci sınıfına kayıt yaptırırken doldurulması gereken tüm formları hazırlamasında arkadaşşıma yardımcı oldum, babasının verdiği paranın büyük bir bölümünü harcadığı kayıt bürosuna giderken ona eşlik ettim.

Dersler ekim ayında başlayacaktı. Yeniden, birlikte okula gidecektik. Aynı sınıfta, yan yana oturmayacaktık ama hastanenin küçük bahçesinde ara sıra bulaşabilirdik. Kestane ağacı ya da basket potası olmasa da, bahçeyi, çabucak yeni teneffüs avlumuz haline getirebilirdik.

Bahçede ilk buluştuğumuzda, Luc'ün gölgesine teşekkür ettim.

^f' ^f' ^f'

Luc bana yerleşti. Birlikte yaşamaya alışmamız tereyağından kıl çeker gibi kolay oldu, evde geçirdiğimiz saatler çakışmıyordu. Ben gece nöbetine gittiğimde yatağım ona kalıyordu, eve döndüğümde ise o derse gidiyordu. İkimizin de evde olduğı ender zamanlarda, Luc pencerenin önüne bir yorgan seriyordu, örtülerden birini de katlayıp yastık haline getiriyor ve bebek gibi uyuyordu.

Kasımda, Luc, sık sık birlikte ders çalıştığı bir kız öğrenciden çok hoşlandığını bana itiraf etti. Annabelle ondan beş yaş küçüktü ama Luc onun, yaşıtlarından daha kadınsı görüldüğüne yemin ediyordu.

Aralık ayının başında Luc, benden, ona büyük bir iyilik yapmamı istedi. O akşam, beni yatağında ağırlaması için Sophie'nin kapısını çaldım. Luc'ün Annabelle'le ilişkisi, benim Sophie'yle yakınlaşmamla sonuçlandı. Ben gittikçe daha sık Sophie'de kalmaya başlamıştım, Annabelle de daha sık bizde kalmaya. Pazar akşamları, Luc, bizi benim eve davet edip fırının başına geçiyordu ve pastacılıktaki marifetlerini döktürüyordu. Bata çıka yediğimiz kişlerin, turtaların sayısını unuttum. Yemeğin sonunda, Sophie ile ben, Luc ve Annabelle'i "derslerini tekrarlasınlar" diye yalnız bırakıyorduk.

^f' ^f' ^f'

Annemi yazdan bu yana görmemiştim, sonbahardaki ziyaretini iptal etmişti. Kendini bitkin hissediyordu ve yolculuğunu ertelemeyi tercih etmişti. Mektubunda, aynı kendisi gibi evin de yaşlandığını yazmıştı. Evi boyuyor-muş, çok geçmeden solventlerin kokusundan rahatsız olmaya başlamış. Endişelenmemin yersiz olduğunu söylemişti telefonda. Birkaç hafta dinlendi mi bir şeyciğı kalmazmış. Bana, Noel'de onu görmeye geleceğıme söz verdirdi, Noel yaklaşıyordu.

Hediyelerini de, tren biletimi de satın almış, 24 Aralık tarihine bana nöbet yazmamaları için anlaşmıştım. Bir otobüs şoförü ve bir buz tabakası planlarımı altüst etti. Tanıkların dediğıne bakılırsa, otobüs kayıp kontrolden çıkmış ve yan yatmadan önce korkuluk duvarına çarpmış. Otobüsün içinde kırk sekiz, kaldırımında ise on altı kazazede varmış. Komodinin üzerindeki çağrı cihazı tit-reşmeye başladığında ben çantamı hazırlamakla meşguldüm. Hastaneyi aradım, bütün stajyerlerin çağrıldığını söylediler.

Acil servisin girişinde tam bir karmaşa yaşanıyordu, ortalık hemşire kaynıyordu, muayene bölmelerinin hepsi doluydu, serviste görevli herkes

oradan oraya koşturup duruyordu. Ağır yaralılar ameliyatların yapıldığı bloka gitmek için bekliyorlardı, daha hafif yaralılar koridordaki sedyelere uzanmış sabırla bekliyorlardı. Luc, sedye taşıyıcısı sıfatıyla, birbiri ardına gelen ambulanslarla bekleme salonu arasında mekik dokuyordu. İlk kez birlikte çalışıyorduk. Luc'ün yüzü kül gibiydi, önümden her geçişinde, ona dikkatle bakıyordum.

İlkyardım ekibi, kavalkemiği ve fibula kemiği baldırından fırlamış bir adamı ona teslim ettiklerinde beti benzi atan Luc'ün bana doğru döndüğünü ve damalı taş döşemeye yığılmadan önce yavaşça giriş kapısına doğru süzüldüğünü gördüm. Onu kaldırmak için yanma koştum ve kendine gelene kadar otursun diye onu bir koltuğa yerleştirdim.

Karmaşa gece boyunca sürdü. Gün doğarken, acil servis, bir askerî hastanenin çarpışmadan birkaç saat sonraki halini andırıyordu. Zemin kan içindeydi, gazlı bezler her yeri kaplamıştı. Ortalık sakinleşince, acil servis ekibi düzeni tekrar sağlamaya girişti.

Luc hâlâ onu oturttuğum koltuktaydı. Yanına gidip oturdum. Başını dizlerinin arasına almıştı. Onu zorla doğrultup bana bakmasını sağladım.

"Bitti," dedim. "Ateş hattındaki ilk gününü yaşadın, üstelik düşündüğünün aksine, üstesinden gelmeyi baş ardın."

Luc derin bir nefes aldı, etrafı şöyle bir kolaçan ettikten sonra kusmak üzere hızla dışarı çıktı. Ona destek olmak için peşinden gittim.

"Üstesinden geldin mi demiştin?" diye sordu duvara yaslanarak.

"Hüzünlü bir Noel gecesiydi, inan bana iyi başa çıktın."

"'Bir budala gibi davrandın,' demek istedin herhalde, bayıldım ve az önce kustum; bir tıp öğrencisi için harika bir performans."

"Seni rahatlatacaksa söyleyeyim, diseksiyon odasına girdiğim ilk gün ben de bayılmıştım."

"Söylediğin iyi oldu, ilk diseksiyon dersime önümüzdeki pazartesi gireceğim."

"Her şey yolunda gidecek, göreceksin."

Luc ateş saçan gözlerle bana baktı.

"Hayır, hiçbir şeyin yolunda gittiği yok. Hamur yoğuruyordum ben, insan vücudu değil, gömlekleri, kan içindeki pantolonları değil ekmekleri kesiyordum, ayrıca hiç acı içinde bağırarak bir çörek görmedim, üstelik bıçağı tam ortasına sapladığım halde. Bu meslek bana uygun mu hiç bilmiyorum, ahbab."

"Tıp öğrencilerinin çoğu bu tür endişelere kapılır, Luc. Zamanla alışacaksın. Birini sağlığına kavuşturmanın nasıl bir tatmin olduğunu tahmin bile edemezsin."

"Ben de insanları çöreklerle iyileştiriyordum ve emin ol, her defasında işe yarıyordu," diye yanıtladı Luc gömleğini çıkartırken.

Sabahın ilerleyen saatlerinde evde onunla tekrar karşılaştım. Çantasını boşaltıyordu, hâlâ sinirliydi, eşyalarını şifoniyerin ona ait olan çekmecelerine yerleştiriyordu.

"Kız kardeşimin bensiz geçirdiği ilk Noel bu. Neden yanında olmadığımı telefonda ona nasıl açıklayacağım?"

"Doğruyu söyleyeceksin dostum, geceyi nasıl geçirdiğini anlat ona."

"On bir yaşındaki kız kardeşime mi? Başka dâhiyane fikirlerin de var mı?"

"Noel geceni acı içindeki insanlara yardım ederek geçirdin, ailen buna gücenir mi sence? Kaldı ki, o otobüste sen de olabilirdin, söylenmeyi bırak artık."

"Ama evimde de olabilirdim! Burası beni boğuyor, bu şehirde, amfide nefes alamıyorum, gece gündüz demeden okuduğum o ders kitapları gırtlığıma çöküyor sanki."

"Asıl sorun nedir söyler misin bana?" dedim Luc'e.

"Sorun Annabelle. Bir kadınla ilişki yaşamamanın hayalini kurmuştum, bunu o kadar çok istiyordum ki. Aklım başka yerde olduğunda babam toparlanmam için uyardığında, kendimi bir kızla birlikteyken hayal ediyor olurdum hep. Şimdi hayalim gerçekleşti ama artık ben istemiyorum, tekrar yalnız olmak istiyorum. Üstelik, Sophie'yle olan ilişkine yeterince önem vermediğin için sana kızmıştım. Annenin evinde onu ilk kez gördüğümde, eşek hoşaftan ne anlar, demiştim kendi kendime."

"Sağ ol."

"Üzgünüm ama ona doğru dürüst bakmıyordun bile, böyle bir kıza reva mı diye düşünmüştüm."

"Sophie'ye abayı yaktığını mı ima ediyordun?"

"Aptallaşma, öyle olsaydı ima etmezdim, doğrudan söylerdim; anlatmak istediğim, kafamın çok karıştığı. Annabelle'le birlikteyken canım sıkılıyor, hiç komik biri değil doğrusu. Kendini çok ciddiye alıyor ve taşrada büyüdüğüm için bana tepeden bakıyor."

"Bu kanıya nereden vardın?"

"Noel'i geçirmek için ailesinin yanında gitti, ona eşlik etmeyi teklif ettim ama beni ailesiyle tanıştırma fikrinin onu rahatsız ettiğini hissettim. Aynı dünyanın insanları değiliz."

"Sence biraz abartmıyor musun? Daha sonrası için bağlayıcı olacağını düşünmüştür belki de? Birini aileyle tanıştırmanın bazı sonuçları olur, bir anlamı vardır demek istiyorum, ilişkide bir aşamadır."

"Sophie'yi annene götürürken bütün bunları düşünmüş müydün?"

Sessizce Luc'e baktım. Hayır, Sophie'ye benimle gelmesini teklif ederken bunların hiçbirini düşünmemiştim, onun ne gibi düşüncelere kapılmış olabileceği ancak şimdi kafama dank ediyordu. Sonbaharın başından bu yana aramıza mesafe koymasının nedeni, benim bencilliğim ve aptallığımdı. Üstelik Noel'i birlikte geçirmeyi de teklif etmemiştim ona. Dostlukla karışık sürdürdüğümüz ilişkimiz bitiyordu ve bunu fark etmeyen bir tek bendim. Somurtan Luc'ü kendisiyle baş başa bırakıp Sophie'yi aramak için telefona sarıldım. Yanıt vermiyordu. Ekranda numaramı görünce açmak istememişti belki de.

Annemi arayıp verdiğim sözü tutamadığım için özür diledim. Dert etmememi, çok iyi anladığını söyledi bana. Hediyelerimizin bekleyebileceğini söyleyerek beni rahatlattı, bahardaki ziyaretini öne almaya çalışacağını ve şubat ayı içinde beni görmeye geleceğini ekledi.

^' ^' ^'

Yeni yılın ilk günü nöbetim vardı, Noel günü özgür olmanın karşılığında o geceyi feda etmişim ama takasta kaybetmişim. Luc bir trene atlayıp ailesinin yanına gitti. Sophie'den hâlâ haber alamamıştım. Acildeki koltuklardan birine oturup ilk âlemcilerin servise gelmesini bekledim. O gece, hayatımdaki en tuhaf karşılaşmalardan birini yaşadım.

Yaşlı hanım, ilkyardım ekibi tarafından acil servise getirildiğinde saat on birdi. Hastaneye sedyede getirilmesine karşın yüzündeki mutlu ifade beni çok şaşırtmıştı.

"Sizi bu kadar mutlu eden nedir?" diye sordum tansiyonunu ölçerken.

"Çok karmaşık, anlayamazsınız," dedi bıyık altından gülerek.

"Bana bir şans verin!"

"Deli olduğumu düşüneceğinize kalıbımı basarım."

İhtiyar hanımefendi sedyede doğrulup pürdikkat bana baktı.

"Sizi tanıyorum!" diye bağırdı.

"Yanılıyor olmalısınız," dedim ona, bir yandan da beyin tomografisi çeksem mi, diye düşünüyordum.

"Şu anda, kendi kendinize benim bir bunak olduğumu söylüyorsunuz ve daha ileri tetkikler yapmanın gerekip gerekmediğini düşünüyorsunuz. Halbuki, aramızda bir bunak varsa, o da sizsiniz dostum."

"Öyle diyorsanız!"

"Dördüncü katta sağdaki dairede oturuyorsunuz, ben de tam üstünüzdeyim. Söyleyin bakalım genç adam, hangimiz daha dalgınız?"

Doktorluğa başladığımdan bu yana, babamla benzer koşullarda karşılaşmaktan korkuyordum. O akşam, karşılaştığım kişi komşumdu, merdiven sahanlığında değil acilde karşılaşmıştık. Beş yıldır orada oturuyordum ve beş yıldır o kadının ayak seslerini, çaydanlığının ısığını, açarken gıcırdayan pencerelerini duyuyordum; günlük hayatı benimkini çok andıran o insanın neye benzediğini, kim olduğunu bir kez olsun aklımdan geçirmemiştım oysa. Luc haklı, büyükşehirler insanı deli ediyor, ruhunuzu emip sizi bir paçavra gibi bir kenara atıyorlar.

"Utanmayın evladım, size gelen iki üç paketi teslim aldım diye bana minnettar kalıp kapımı tıklatacak değilsiniz. Binada birçok kez karşılaştık ama basamakları o kadar hızlı çıkıyorsunuz ki, peşinizden gölgeniz bile gelse sizi merdivende kaybeder."

"Bu söylediğiniz çok komik," dedim gözbebeklerini kontrol ederken.

"Komik olan ne?" dedi gözkapaklarını indirerek.

"Hiç. Neden bu kadar mutlu görüldüğünüzü söyleyecek misiniz artık bana?"

"Oh hayır, hele komşum olduğunuzu öğrendikten sonra hiç söylemem. Aslında, tam da bu konuda bana bir iyilik yapmanızı rica edecektim."

"Ne dilerseniz kabulümdür."

"Arkadaşınıza, kız arkadaşıyla halvet olurken biraz daha sessiz olmasını söyleyebilirsiniz minnettar olurum. Gençlerin kaynaşmasına karşı değilim ama benim yaşımda, insanın uykusu çok hafif oluyor."

"İçiniz rahat olsun, artık çıt bile çıkmayacak, eli kulağında, bugün yarın ayrılacaklar sanırım."

"Öyle mi," dedi yaşlı hanım dalgın dalgın, "üzüldüm. Pekâlâ, bir şeyim yoksa artık evime gidebilir miyim?"

"Sizi gözetim altında tutmam lazım, buna mecburum."

"Neyi incelemek istiyorsunuz?"

"Sizi!"

"O halde, size zaman kazandırayım. Belli bir yaşı geçmiş ihtiyar bir kadını, mutfakta kayıp düştüm. İncelenecek, görülecek bir şey yok, şişen bileğimi sarın yeter."

"Dinlenin, sizi röntgene göndereceğiz, kırık yoksa nöbetim bitince sizi eve ben götüreceğim."

"Komşuluğumuzun hatırına, size üç saat veriyorum. Aksi takdirde, ben kendi imkânlarımla döneceğim eve."

Röntgen çekilmesi için bir istek kâğıdı doldurdum ve işimin başına dönmeden önce hastamı bir hastabakıcıya emanet ettim. Yılbaşı geceleri acil servisin en kalabalık olduğu zamandır, saat yarım olur olmaz silk hastalar gelmeye başlar. Aşırı alkol tüketimi ve fazla yemek... Bazılarının kutlama anlayışı beni hep şaşırtmıştır.

Komşumun yanma sabaha karşı gidebildim, ayağı sarılmıştı, dizinde çantası, bir tekerlekli sandalyede oturmuş bekliyordu.

"Neyse ki tıbbi seçmişsiniz, şoför olmak isterseniz sınavı imkânı yok geçemezsiniz. Şimdi beni götüreceksiniz mi?"

"Nöbetim yarım saat sonra bitecek. Bileğiniz ağrıyor mu?"

"Burkulmuş, bunu anlamak için hekim olmaya gerek yok. Bana otomattan bir kahve alırsanız, sizi biraz daha beklemeyi kabul ederim ama biraz, çok değil."

Komşumun kahvesini getirdim. Dudaklarını bardağa değdirmesiyle kahveyi bana geri uzatması bir oldu, çöpü işaret ederken yüzünü buruşturmuştu.

Acil servisin bekleme salonunda kimse yoktu. Doktor gömleğini çıkarıp nöbetçi doktor odasından paltomu aldım ve tekerlekli sandalyeyi dışarıya doğru itmeye başladım.

Bir ambulans şoförü beni tanıyıp nereye gittiğimi sorduğunda taksi bekliyordum. Şoför o günkü görevini tamamlamıştı, incelik gösterip bizi eve bırakmayı teklif etti. Yine aynı nezaketle, komşumu merdivenlerden çıkarmama yardım etti. Beşinci kata vardığımızda, ikimiz de nefes nefese kalmıştık. Komşum anahtarlarını uzattı.

Ambulans şoförü gitti, yaşlı hanımın koltuğuna oturmasına yardımcı oldum.

Bir şeye ihtiyacı olursa beni aramasını, istediklerini getireceğini söyledim; bir süre merdiven sahanlığına çıkmaması daha iyi olurdu, ne de olsa bileğini incitmişti. Bir kâğıda telefon numaramı karalayıp kolayca görülecek biçimde sehpanın üzerine koydum, ufak da olsa herhangi bir sorunu olduğunda beni aramaktan çekinmeyeceğine dair söz verdirdim. Bana seslendiğinde kapıdan çıkmak üzereydim.

"Adımı bile sormadınız, hiç merak etmediniz mi?"

"Alice, adınız Alice, hastaneye kabul formunda yazıyordu."

"Doğum tarihim de yazıyor muydu?"

"Evet."

"Sinir bozucu."

"Yaşınızı hesaplamadım."

"Çok kibarsınız ama size inanmıyorum. Evet, doksan iki yaşındayım, ayrıca seksen iki gösterdiğimi de biliyorum!"

"Hatta daha az, bana kalsa..."

"Susun, ne söylerseniz söyleyin, fazla olacak. Çok meraklı biri sayılmazsınız aslında, hastaneye geldiğimde neden o kadar neşeli olduğumu hâlâ söylemedim size."

"Bakın, ben onu unutmuştum."

"Mutfağa gidin, lavabonun üzerindeki dolapta bir paket kahve var, kahve makinesini nasıl kullanacağınızı biliyor musunuz?"

"Sanırım biliyorum."

"Her halükârda, az önce getirdiğiniz kahveden daha kötüsünü yapamazsınız zaten."

En iyi kahveyi yapmaya çalıştım ve elimdeki tepsiyle salona girdim. Alice kahveleri doldurdu, hiç yorum yapmadan kahvesini içti, sınavı vermiştim.

"Dün akşam neden o kadar neşeliydiniz anlatın bakalım," dedim. "İnsanın canının yanması pek eğlenceli olmasa gerek."

Alice sehpaye uzanıp bir kutudan bana bisküvi ikram etti.

"Çocuklarım canımı çok sıkıyor, hem nasıl bir bilseniz! Muhabbetlerine katlanamıyorum, hele birinin karısının, öbürünün kocasının konuşmaları cinlerimi tepeme çıkarıyor. Bütün zamanlarını sızlanarak geçiriyorlar, kendi küçük hayatlarından başka bir şeyle ilgilendikleri yok. Oysa şiir de öğrettik onlara. Ben Fransızca öğretmeniydim üstelik; ama o iki salak sadece rakamları severdi. Yılbaşı akşamını gelinimde geçirmekten kurtulmak istedim, zulüm gibi bir şey benim için, yemeği ayaklarıyla yapıyor sanki, bıraksanız hindi kendi başında daha iyi pişer. Dün akşamki trene binmemek ve şehir dışındaki o kasvetli evlerine gitmemek için bileğimi incitmiş gibi yaptım. Hepsi çok üzüldüklerini söylediler; eminim beş dakika sürmüştür üzüntüleri, daha fazla değil."

"Ya ikisinden biri arabayla gelip sizi almaya kalksaydı?"

"Mümkün değil, kızımla oğlum, bencillikte birbirlerine taş çıkartırlar, on altı yaşından beri böyleler. Üzerinden kırk yıl geçti, hangisi daha bencil kimse karar veremedi. Mutfaktaydım, tam kendi kendime, ayak bileğimi sarayım da tatilden döndüklerinde yalanım meydana çıkmasın, diyordum ki, ayağım kaydı, sırtüstü düşüverdim. Gece yarısından on beş dakika önce ilkyardım ekibi geldi. Neyse ki kapıyı açabildim onlara, altı yakışıklı genç adam evime girdi, gelinimin hindisi yerine, yılbaşı akşamı sadece benim için gelen altı yakışıklı, insan daha başka ne ister! Beni muayene ettiler, sonra da merdivenden indirmek için sedyeye bağladılar. Tam gece yarısıydı, hastaneye

gitmek üzere yola koyulacağımız sırada, ekip şefinden birkaç saniye daha beklemesini rica ettim. Aciliyet gerektiren bir durumum yoktu ne de olsa. Sağ olsun kabul etti, onlara çikolata ikram ettim, beklemeye başladık..."

"Neyi beklediniz?"

"Sence? Telefonun çalmasını elbette! Bu sene de ölmeyeceğim. Hastaneye geldiğimde, ambulansa şişen bileğim yüzünden gülüyordum. Nihayet sargıma kavuşmuştum."

Alice'in yatağına girmesine yardım ettim, televizyonunu açtım ve dinlenmesi için onu yalnız bıraktım. Eve girer girmez, telefona sarılıp annemi aradım.

Ocak ayı çok soğuk yaptı. Luc ailesinin yanından döndüğünde, tıp eğitimi için her zamankinden daha istekliydi. Babası sinirlerini bozmuş, kız kardeşi de zamanının çoğunu onunla konuşmaktan çok oyun konsolunun başında geçirmişti. Benim isteğim üzerine, annemi de ziyaret etmişti Luc. Annemin yüzü biraz küçülmüş sanki, Luc öyle söyledi. Annem, Luc'e, bana iletmesi için bir mektup ve Noel hediyesi vermiş.

Canım,

İşinin başından aşkın olduğunu biliyorum. Sakın üzülme, Noel gecesi kendimi biraz yorgun hissediyordum, erkenden yattım. Bahçe benim gibi, kış kırağısının altında uyuyor. Çitlerin üzeri bembeyaz, manzara harika. Komşum, bir orduya yetecek kadar odun taşıdı eve. Akşamları, şöminemi yakıp ocaktaki ateşin yanışını seyrediyorum, bir yandan da seni ve koşuşturmaca içinde geçen hayatını düşünüyorum. Bu beni eskilere götürüyor. Eve neden yorgunluktan bitmiş halde döndüğümü şimdi daha iyi anlıyor olmalısın; bazen seninle konuşacak gücü bile bulamadığım o akşamlar için beni bağışlamışsındır umarım. Seni daha sık görmeyi çok isterdim, varlığını özledim ama başarıların beni mutlu ediyor, gururlandırıyor. Baharın ilk günleriyle beraber seni ziyarete geleceğim. Şubat ayında gelmeye söz vermiştim biliyorum, ama buz bir türlü yerden kalkmadı, ben de ihtiyatlı olmayı tercih ettim, ayağı aksayan bir hasta olarak karşına çıkmak istemedim. Birkaç gün izin alabilme

şansın olsaydı, ki bunun mümkün olmadığını biliyorum, dünyanın en mutlu annesi olurdum.

Bizi güzel bir sene bekliyor, hazıranda mezun olacaksın ve asistanlığa başlayacaksın. Sen gayet iyi biliyorsun ama ben yine de söyleyeyim, bu satırları yazmak beni öyle mutlu ediyor ki, aynılarını yüz kere daha yazabilirim.

İyi ve mutlu yıllar dilerim evladım.

Seni seven annen.

Not: Atkının rengini beğenmesen de değiştiremezsin, çünkü onu ben ördüm. Biraz yamuk olabilir, normaldir, şişleri ilk ve son defa elime aldım ve nefret ettim.

Paketi açıp atkıyı çıkardım ve boynuma doladım. Luc hemen dalga geçti. Atkı mordü ve bir ucu ötekinden daha genişti. Ama boyna dolayınca hiçbir şey fark edilmüyordu. O atkıyı, bütün kış boynumdan çıkarmadım.

"Benim de çocukluk arkadaşlarım var. Annen nasıl?"

Uzunca bir süre konuşmama izin verdikten sonra, birden elini benimkinin üzerine koydu ve ısrarla gözlerimin içine baktı.

"Sen ve ben, ne zamandır birlikteyiz?"

"Bu da nereden çıktı şimdi?"

"Cevap ver. Ne zaman çıkmaya başladık?"

"Servise, seni görmeye geldiğim gün dudaklarımız buluştuğunda," dedim hiç tereddüt etmeden.

Sophie üzüntü içinde bana baktı.

"Parkta sana dondurma ısmarladığım gün mü yoksa?" dedim.

Yüzü iyice asıldı.

"Bir tarih istiyorum."

Birkaç saniye düşünmem gerekiyordu ama Sophie fırsat vermedi.

"İlk kez, bundan tamı tamına bir yıl önce seviştik. Hatırlamıyorsun. İki haftadır görüşmedik ve yıldönümümüzü hastanenin karşısındaki bu sefil mekânda kutluyoruz çünkü işimizin başına dönmeden önce bir şeyler atıştır-

mamız lazım. Kâh en iyi arkadaşın, kâh sevgilin olmaya dayanamıyorum artık. Herkese açıksın, sabah tanıştığın bir yabancıya bile adayabilirsin kendini; ama ben fırtınalı günlerde sığındığın ve hava açar açmaz terk ettiğin bir limandan başka bir şey değilim senin gözünde. Şu birkaç aydır Luc'le, benimle iki yıldır ilgilendiğinden daha çok ilgilendin. Sen kabullenmek istesen de istemesen de, yaramazlık yaptığımız bir okul bahçesinde değiliz artık. Senin hayatında bir gölgeyim ben; oysa sen, benim hayatımda bundan çok daha fazlasını ifade ediyorsun ve bu benim canımı yakıyor. Neden beni annenin evine götür- dün, tavan arasındaki o anı neden paylaştık, yalnızca gelip geçen bir yolcuysam hayatına girmeme neden izin verdin? Yüzlerce kez seni terk etmeyi düşündüm ama bunu tek başıma yapamadım. Şimdi, senden bir iyilik istiyorum, bunu benim yerime sen yap ya da bir an için bile olsa, paylaşacak bir şeylerimiz olduğuna inanıyorsan, bu ilişkiyi gerçekten yaşamamıza fırsat ver."

Sophie oturduğu yerden kalkıp lokantayı terk etti. Camın arkasından, kaldırımında yeşil ışığın yanmasını beklerken gördüm onu, yağmur yağıyordu, gömleğinin yakasını kaldırdı, neden bilmiyorum, bu önemsiz, küçük hareketi yaptığında onu çok arzuladım. Cebimdeki bütün parayı masaya bırakıp peşinden koştum. Buz gibi sağanak yağmurun altında öpüşmeye başladık, onu öperken, çektiğim acılar için özür dilerdim. Bilseydim, daha sonra vereceğim acı için de özür dilerdim ama bilmiyordum ve onu içtenlikle arzuluyordum.

Bardağın içindeki diş fırçası, dolaptaki birkaç parça eşya, komodinin üzerindeki çalar saat ve araklanmış birkaç kitapla birlikte dairemi Luc'e bırakıp Sophie'ye taşındım. Palamarları kontrol etmeye limana gelen bir denizci gibi, eski evime her gün uğruyordum. Her seferinde, bir üst kata da uğramadan gitmiyordum. Alice turp gibiydi. Biraz sohbet ediyorduk, çocuklarına verip veritiriyordu, bu çok hoşuna gidiyordu. Ben yokken, Alice'e göz kulak olup eksiklerini tamamlaması için Luc'e de talimat vermiştim.

Tesadüfen ikimizin de onda olduğu bir akşam, Alice çok şaşırtıcı bir saptama yaptı:

"Çocuk doğurup onu yetiştirmek için çırpınmaktansa, yaşı büyük bir çocuğu evlat edinmek daha iyi, hiç değilse neyle karşılaşacağını bilir insan. Siz ikinizi hemen evlat edinirdim."

Luc afallamış, bana bakıyordu; yarattığı etkiye çok sevinen Alice konuşmasına devam etti:

"İkiyüzlü olmayalım, annenle babanın seni sinir ettiğini söyledin bana, ebeveynlerin de çocukları için aynı şeyi hissetmeye neden hakları olmasın?"

Luc'ün dilini yutmuş gibi oturduğunu görünce, onu mutfağa çekip Alice'in ilginç bir mizah anlayışı olduğunu söyledim gizlice. Ona gücenmemeliydi, kadıncağzı üzüntüden kahroluyordu. Çektiği bunca acıya karşın vakur durmaya çalışsa da, hatta çocuklarından nefret etmeyi denese de, elinden bir şey gelmiyordu, onlara duyduğu sevgi her şeyin üzerindeydi. Terk edilmiş olmanın acısı Alice'in yüreğini dağlıyordu.

Bu sırrı Alice vermemişti bana, onu ziyarete geldiğim bir sabah, güneş salonuna vurmuş ve gölgelerimiz birbirine biraz fazla yaklaşıvermişti.

^P' ^P' ^P'

Mart ayının ilk günlerinde, acil servis personeli toplantıya çağrıldı. Asma tavan plakalarının amyant içerdiği anlaşılmış. Uzman ekiplerin plakaları değiştirmesi gerekiyormuş, tadilat üç gün üç gece sürecekti. Bu süre içinde, acil servis hastaları başka bir hastaneye yönlendirilecekti. Personel de bütün hafta sonu serbestmiş.

Bu güzel haberi vermek üzere hemen annemi aradım, onu ziyaret edebilecektim, cuma günü yanma geliyordum. Bir anlık suskunluğun ardından, annem çok üzgün olduğunu, bir hanım arkadaşına onunla birlikte Güney'e gideceğine söz verdiğini söyledi. Kış çok sert geçmişti, birkaç gün güneş yüzü görmek onlara iyi gelecekti. Seyahat haftalar öncesinden planlanmıştı, otele kaparo ödenmişti ve uçak biletlerinin parasını geri alamıyorlardı. Yolculuğu iptal etmek mümkün değil gibi görünüyordu. Beni görmeyi çok istiyordu, bu tesadüf gerçekten inanılmazdı, onu anlamamı ve kırılmamamı umuyordu. Sesi öyle üzgün geliyordu ki, hemen onu teselli etmeye koyuldum; onu anlamakla kalmıyordum, aynı zamanda, evden çıkıp kısa da olsa bir yolculuk yapacağı için çok seviniyordum. Mart ayının bitmesiyle birlikte bahar da gelecekti zaten, kaybettiğimiz zamanı o buraya geldiğinde telafi edecektik.

O akşam Sophie'nin nöbeti vardı, ben boştum. Luc ise harıl harıl ders çalışıyordu ve biraz yardıma ihtiyacı vardı. Bir tabak makarnayı mideye indirdikten sonra çalışma masamın başına geçtik, ben öğretmen oldum, o da öğrenci. Saat gece yarısını gösterdiğinde, Luc biyoloji kitabını odanın öbür ucuna fırlattı. Bu hissi gayet iyi bilirdim; ilk senenin sonunda sınavlar yaklaştığında, ben de aynı gerilimi hissetmiş, her şeyi bırakıp gitmek, başarısız olma riskinden kaçmak istemiştim. Kitabı yerden aldım ve hiçbir şey olmamış gibi masaya bıraktım. Ama Luc başka bir âlemde gibiydi, bu hali beni endişelendirmişti.

"Buradan en az iki gün uzaklaşamazsam, patlayacağım," dedi. "Bedenimden geri kalanları da tıp âlemine bağışlayacağım. Kendi kendine patlayan ilk insan, ilgilerini çeker herhalde. Kendimi diseksiyon masasına uzanmış olarak görebiliyorum, genç öğrenciler başıma toplanmış. Toprağın altına girmeden önce kızlar biraz taşaklarımı mıncıklar hiç değilse."

Bu tiradı duyunca, arkadaşımın bir hava değişimine gerçekten ihtiyacı olduğuna karar verdim. Düşündüm taşındım ve ders çalışmaya şehir dışına gitmeyi teklif ettim.

"inekleri sevmem," diye yanıtladı Luc karamsarca.

Bir süre sessizlik oldu, Luc hâlâ boş boş bakındığı için gözümü ondan ayırmıyordum.

"Deniz," dedi. "Denizi görmek istiyorum, sonsuza uzayan ufku, enginliği seyretmek, suyun serpintisini hissetmek, martıları dinlemek..."

"Manzarayı anladım," dedim.

Kıyı buradan üç yüz kilometre uzaktaydı, oraya giden ekspres ya da hızlı tren de yoktu, yolculuk altı saat sürerdi.

"Araba kiralayalım, sedyecilikten kazandığım para yeter, yol parası benden, yalvarırım deniz kenarına götür beni."

Luc'ün yakarmasının sona ermesiyle Sophie'nin kapıyı açıp içeri girmesi bir oldu.

"Kapı açıldı," dedi. "Rahatsız etmiyorum ya?"

"Bu gece nöbetin olduğunu sanıyordum," dedim.

"Ben de öyle sanıyordum, dört saat boşuna didinmişim. Günleri karıştırmışım, bu da yetmezmiş gibi, serviste iki nöbetçi olduğunu anlamam için dört saat geçmesi gerekti. Seninle şöyle keyifli akşam geçirebileceğiz niha-yet."

"Gerçekten de öyle," dedim.

Sophie uzun uzun bana baktı, somurtmasından bunun arkasının geleceğini hissettim. Gözlerimi kocaman açtım, bakışlarımla, sessizce sorunun ne olduğunu sordum.

"Yanlış anlamadıysam, bu hafta sonu deniz kenarına gidiyorsun. Suratını asma, kapı dinlemiyordum, Luc'ün sıtma görmemiş sesi ta merdivenden duyuluyor."

"Bilmiyorum," diye yanıtladım. "Konuşmamıza kulak misafiri olduğuna göre, henüz bir cevap vermediğimi de duymuşsundur."

Luc, bir tenis kortundaki seyirci gibi bakışmalarımızı takip ediyordu.

"Canın ne istiyorsa onu yap, hafta sonunu birlikte geçirmek istiyorsanız, ben kendime bir meşgale bulurum, benim için kaygılanmayın."

Luc iki arada bir derede kaldığımı anlamış olmalıydı. Bir hamlede yerinden sıçradı ve Sophie'nin ayaklarına kapandı, bileklerine yapışıp yalvarmaya başladı. Luc'ün, Bayan Schaeffer'ın verdiği bir cezadan kurtulmak için benzer numara çektiğini gördüğümü anımsadım.

"Sana yalvarıyorum Sophie, sen de bizimle gel, tavır yapma, onu suçlama; bu iki günü onunla baş başa geçirmek istediğini biliyorum ama o da benim hayatımı kurtarmak istiyor. Hayatı tehlikede olan bir insana yardım elini uzatmayacaksan tıp okumanın ne anlamı var, özellikle de o söz konusu kişi bensem? Beni buradan götürmezseniz, kitapların altında boğularak öleceğim. Merhamet et, bizimle gel, kumsalda oturacağım, beni görmeyeceksiniz, görünmez olacağım. Sizden uzak duracağıma söz veriyorum, ağzımı açmayacağım, orada olduğumu hatırlamayacaksın bile. Denizin kıyısında iki gün, sadece siz ikiniz ve benim gölgem, evet de yalvarırım, arabanın kirasını, benzini ve otel ücretini ben ödeyeceğim. Sana yaptığım kruvasanları anımsıyor musun? Seni tanımadığım halde, iyi anlaşıcağımızı biliyordum. Evet dersin, sana daha önce hiç yemediğin *chouquette*' ler² yaparım."

Sophie gözlerini kısıp ciddi bir sesle, "*Chouquette* de nedir?" diye sordu.

"Gelmen için bir sebep daha çıktı, gördün mü," diye yanıtladı Luc, "benim *chouquette* lerimi yerken parmaklarını da yersin! Eğer sen gelmeyi reddedersen bu şapşal da gelmez, ben de ders çalışmam, kısacası doktorluk kariyerim senin ellerinde."

Luc'ün yerden kalkmasına yardım eden Sophie sevecen bir edayla, "Saçmalamayı bırak," dedi.

Başını iki yana sallayıp birbirimizden aşağı kalır yanımda olmadığını söyledi.

"İkiniz de çocuksunuz!" diye de ekledi. "Gidelim bakalım şu deniz kenarına ama *chouquette'lerimi* döner dönmez isterim."

Luc'ü kitaplarıyla baş başa bıraktık, cuma sabahı bizi almaya gelecekti.

Eve doğru yürürken Sophie elimi tuttu.

"Ben gelmeyi kabul etmeseydim, gerçekten gitmeyecek miydin?" diye sordu.

"Peki, sen gelmemezlik eder miydin?" diye yanıtladım.

Eve girdiğimizde, bir sır verir gibi, Luc'ün, türünün tek örneği olduğunu söyledi Sophie bana.

Luc, elbette şehirdeki en ucuz kiralık arabayı bulmayı başarmıştı. Çamurluklarının her biri ayrı renk olan külüstür bir *hatchback* arabayla geldi. Radyatör kafesi yoktu, aralarında radyatörün durduğu iki far, bir çift şaşı gözü anımsatıyordu.

Sophie bu demir yığınının binmekte tereddüt edince Luc, "Evet, hafif bir şaşılık var," dedi, "ama motoru çalışıyor ve fren balataları da yeni. Debriyaj pedalı gıcırıyor ama gideceğimiz yere sağ salim ulaştırır bizi, ayrıca, göreceksiniz, içi çok geniş."

Sophie arka koltuğa oturmayı tercih etti.

"Ön tarafı size bırakıyorum," dedi korkunç bir gıcırta çıkaran kapıyı kapatırken.

Luc kontak anahtarını çevirdi ve neşeyle dönüp bize baktı. Haklıydı, motor çalışıyordu.

Amortisörler eskidi, en hafif virajda bile atıklarındaki gibi bir öne bir arkaya savruluyorduk. Elli kilometre sonra, Sophie ilk benzincide durmamız için yalvardı. Bir an bile duraksamadan beni yerimden kaldırıp kendisi oturdu, direksiyonun her çevrilişinde, arka koltuğun bir ucundan öbür ucuna savrulmasının yol açtığı mide bulantısından ölmek yerine şansını ön koltukta denemek istiyordu.

Benzincide durmuşken hem depoyu doldurduk hem de yola koyulmadan önce birer sandviç yedik.

Yolculuğun geri kalan kısmını hiç hatırlamıyorum. Koltuğa uzanıp beşik gibi sallanan arabada derin bir uyku çektim. Arada bir gözlerimi araladığımda, Sophie ile Luc'ün sohbet ettiklerini görüyordum, seslerini dinlerken yine uykuya dalıyordum.

Tekrar yola koyuluşumuzdan beş saat sonra Luc sarsarak uyandırdı beni, gelmiştik.

Arabayı, cephe sıvası dökülmüş eski bir otelin önüne park etti, otel de cephesi kadar harap haldeydi. Bizim döküntü araba doğruca evine gelmişti sanki.

Bavulları bagajdan çıkarırken Luc, "Dört yıldızlı bir otel değil, kabul ediyorum ama hesabı ben ödeyeceğim ve elimden bu kadarı geliyor," dedi.

Resepsiyona kadar, hiç yorum yapmadan onu izledik. Otelin sahibi, mekânı yirmili yaşlarında devralmış olmalıydı; aradan geçen elli yıl içinde, kadının görüntüsüyle otelin dekoru birbirlerini mükemmelen tamamlamışlardı. Ölü sezon olduğu için, otelin tek müşterilerinin biz olacağını düşünmüştüm, oysa on beş kadar yaşlı müşteri korkuluklardan başlarını uzatmış, merakla yeni gelen ziyaretçilere bakıyorlardı.

"Bunlar sabit müşteriler," dedi otelin sahibi omuzlarını silkerek. "Köşedeki huzurevi çalışma iznini kaybetti, bütün bu güzel insanları otele kabul etmeye mecbur kaldım, onları sokakta bırakamazdım. Şanslısınız, kiracılarımdan biri geçen hafta öldü, odası boş, size yolu göstereyim."

"Evet, ne demezsin, gerçekten çok şanslıyız!" dedi Sophie basamakları çıkarken.

Patron, müşterilerinden, koridordan geçebilmemiz için biraz kenara çekilmelerini rica etti.

Sophie yaşlıların hepsine teker teker gülümsüyordu. "Hastaneyi özlersek, burada yabancılık çekmeyiz hiç değilse," diye lafı yapıştırdı Luc'e.

"Nereden bilebilirdim?" diye yanıtladı Luc. "Sınıftan bir kız arkadaşım verdi adresini, biraz para kazanmak için yazları burada çalışıyormuş."

On bir numaralı odanın kapısı, iki yataklı bir odaya açıldı. Sophie ile aynı anda Luc'e doğru döndük.

"Sizden uzak duracağıma söz veriyorum," diyerek özür diledi Luc. "Hem zaten, otele bir tek uyumak için gelmeyecek miyiz? Ayrıca, yalnız kalmak isterseniz, gider arabanın arkasında uyurum, olur biter."

Sophie elini Luc'ün omzuna koyup buraya deniz için geldiğimizi ve önemli olanın bir tek bu olduğunu söyledi. Rahatlayan Luc, hangi yatağı tercih ediyorsak seçmemizi teklif etti.

Ona bir dirsek attım ve "Hiçbirini," diye yanıtladım.

Sophie, tercihini pencereye uzak, banyoya yakın olan yataktan yana kullandı.

Çantalarımızı bıraktıktan sonra Sophie daha fazla zaman kaybetmememizi söyledi. Karnı acıkmıştı ve bir an önce engin maviliği görmeyi arzu ediyordu. Luc, Sophie' nin arzusunu hemen yerine getirdi.

Kumsal yürüme mesafesinde, altı yüz metre ileride diye açıkladı otelin sahibi, bir yandan da eline geçirdiği bir kâğıda kroki çiziyordu. Yolda, bütün gün açık olan küçük bir lokanta bulduk.

"Yemeği ben ısmarlıyorum," dedi Sophie, şimdiden bize kadar ulaşan denizin serpintisiyle kendinden geçmişti.

Pazarın kurulduğu sokağa girdiğimiz sırada, bir *dejâ vu* yaşadığım izlenimine kapıldım, buraya daha önce geldiğime yemin edebilirdim. Bütün küçük kıyı kasabaları birbirine benzer, hayal gücüm bana yine oynuyor olmalı, diye düşünüp aldırmadım.

Luc ve Sophie, günün mönüsünü beğenmedikleri için karınlarını doyuramadılar, Sophie herkese birer krem karamel ısmarladı.

Lokantadan çıktığımızda akşam olmuştu. Deniz az ilerimizdeydi, karanlıkta pek bir şey göremeyecek olsak da, kumsalda bir gezinti yapmaya karar verdik.

Mendirek yarı aydınlıktı, birbirinden oldukça aralıklı yerleştirilmiş üç eski sokak lambası yanıyordu, dalgakıranın geri kalan kısmı karanlığa gömülmüştü.

"Kokuyu alıyor musunuz?" dedi Luc kollarını iki yana açarak. "İyot kokusunu duyuyor musunuz? Hastanenin o iğrenç dezenfektan kokusundan kurtuldum nihayet, sedyecilik yaptığımdan beri burnumdan bir türlü gitmiyordu. O kadar ki, pis kokudan kurtulmak için burun deliklerimi dış fırçasıyla fırçalamaya kadar götürmüştüm işi ama bana mısın demedi; burası harika kokuyor! Ya sesi, dalgaların sesini duyuyor musunuz?"

Luc yanıtımızı beklemeden ayakkabılarını ve çoraplarını çıkardı, dalgaların köpüklendiği yere doğru kumda koşmaya başladı. Onun uzaklaşmasını izleyen Sophie bana göz kırptı, ardından o da ayakkabılarını çıkarıp deliler gibi bağıra bağıra dalgaların peşinden koşan Luc'e katılmak üzere yanımdan sıvıştı. Ben de ilerlemeye başladım, ayın dolunay şeklini almasına çok az kalmıştı, gölgemin önümde uzadığını gördüm. Bir su birikintisinin kıvrımında, tuzlu suyun akisleri arasından, küçük bir kızın gölgesinin bana baktığını gördüğüme yemin edebilirdim.

Sophie ve Luc'ün yanına gittim, ikisi de nefes nefese kalmışlardı. Ayaklarımız buz kesmişti, Sophie titriyordu. Onu kollarıma alıp sırtını ovuşturdum, gitme vakti gelmişti. Ayakkabılarımız elimizde, kıyıdan geri döndük. Otelin müşterileri çoktan uykuya dalmışlardı, çıt çıkarmadan basamakları tırmandık.

Sophie duşunu yapar yapmaz yatağa süzülüverdi ve hemen uykuya daldı. Luc, uyuyan Sophie'ye bakıyordu, bana küçük bir iyi geceler işareti yaptıktan sonra ışığı söndürdü.

^P' ^P' ^P'

Sabah olduğunda, kahvaltımızı yemek salonunda yapma fikri hiçbirimize cazip gelmedi. Ortam pek neşeli değildi, şapırdayan ağızlardan çıkan sesler de pek iştah açıcı sayılmazdı.

"Bu şapırtılar da hesaba dahil!" dedi Luc.

Ama peksimetlerinin üzerine bir şeyler sürerken Sophie'nin somurttuğunu görünce, Luc sandalyesini itip ayağa kalktı, bize beklememizi buyurduktan sonra mutfakta gözden kayboldu. On beş uzun dakikanın ardından, burunları alışık olmadıkları bir koku alınca masalarda oturan müşteriler başlarını tabaklarından kaldırdılar. Salonda çıt çıkmıyordu, bütün o sevimli yaşlılar çatallarını bıçaklarını masaya bırakmışlardı, her biri, gözlerini yemek salonunun kapısına dikmiş, cin gibi bakıyordu.

Luc nihayet göründü, üstü başı un içindeydi, içi çörek dolu bir sepetle içeri girdi. Masaları teker teker dolaşıp herkese ikişer tane çörek dağıttıktan sonra yanımıza geldi, pişirdiklerinden Sophie'nin tabağına da üç tane koydu ve oturdu.

"Mutfakta bulduklarımınla yaptım bunları," dedi yerleşirken. "Üç paket un, bir o kadar da tereyağı ve şeker almamız gerekecek, otel sahibesinin erzak dolabını boşalttım sanırım."

Yaptığı çörekler enfesti, ılıklardı ve ağızda dağılıyordu.

"Özlüyorum, biliyor musun," dedi Luc şöyle bir etrafına bakındıktan sonra. "Fırına iştahla gelen sabahın ilk müşterilerini görmeyi seviyordum. Bak, etrafımızdakiler ne kadar da mutlular, doktorluk gibi değil elbette ama onlara iyi gelmişe benziyor."

Başımı kaldırıp etrafıma bakındım; müşteriler leziz bir ziyafet çekiyorlardı kendilerine. Sabah sessizliğinde, içeriye girdiğimizde, hararetli konuşmalar olmuştu.

"Elinin lezzetli muhteşem," dedi Sophie, ağzı tıka basa doluydu, "aslına bakarsan bu da bir tür doktorluk sayılır."

"Şunu görüyor musun," dedi Luc kazık gibi dimdik duran yaşlı bir adamı göstererek, "birkaç sene sonra Marques de böyle olabilir."

Salondakilerin hepsi bizden en az üç kat daha yaşlıydı. Etrafımı saran bu neşeli suratların ortasında, -hatta kâh oradan kâh buradan kahkahalar bile yükseliyordu- ansızın yaşlanan sınıf arkadaşlarımdan bulunduğu okul kantinine yeniden dönmüşüm gibi tuhaf bir hisse kapıldım.

"Deniz gün ışığında nasıl görünüyor, bakalım mı?" dedi Sophie.

Hemen odaya çıktık, üzerimize kazaklarımızı ve paltolarımızı geçirip otelden ayrıldık.

Kumsala geldiğimizde, dün hissettiğimin ne olduğunu anladım. Bu küçük kıyı kasabası bana hiç yabancı değildi. Sabah sisinin içinden, dalgakıranın ucundaki deniz fenerinin lambası görünüyordu, aynı hatırladığım gibi, terk edilmiş, küçük bir fenerdi.

"Geliyor musun?" diye sordu Luc.

"Efendim?" dedim.

"Kumsalın ucunda açık bir kahve var. Sophie ile ben gerçek bir kahveye aşeriyoruz; otelinki bulaşık suyu gibiydi."

"Siz gidin, ben size yetişirim, bir şeye bakmam lazım."

"Kumsaldaki bir şeye mi bakacaksın? Deniz gitmiştir diye endişeleniyorsan, merak etme, akşam geri gelir."

"Beni aptal yerine koymadan dediğimi yapar mısın rica etsem?"

"Bir de surat asıyorsun ha! Pekâlâ, beyefendi deniz kabuklarını sayarken, bu kulunuz hanımefendinin emrine amade olacak. Ona iletmek istediğiniz bir mesaj var mıydı acaba?"

Luc'ün zırvalarına kulaklarımı tıkayıp Sophie'nin yanına gittim ve ona eşlik edemeyeceğim için özür diledikten sonra çok geçmeden onlara katılacağımı söyledim.

"Nereye gidiyorsun?"

"Bir anım geldi aklıma, en fazla on beş dakika içinde yanınızda olurum," dedim.

"Ne anısıymış bu?"

"Buraya daha önce annemle gelmiştim sanırım, hayatımı derinden etkileyen birkaç gün geçirmiş olabilirim burada."

"Ve bunu yeni fark ettin, öyle mi?"

"On dört yıl geçti üzerinden, o zamandan bu yana ilk kez geliyorum buraya."

Sophie arkasını dönüp gitti. O Luc'ün koluna girip yürürken ben de mendireğe doğru ilerledim.

Paslı levha zincirin ucunda sallanıyordu hâlâ. "Girmek Yasaktır" yazısından geriye bir tek g ve y harfleri kalmıştı. Zincirin üzerinden atladım, tuzun erittiği kilidi uzun zaman önce kırılan demir kapıyı ittim ve seyir balkonuna açılan merdiveni çıktım. Basamakların boyu kısalmış gibiydi, daha yüksek olduklarını sanıyordum. Kuleye çıkan basamakları tırmandım; camlar olduğu gibi duruyorlardı ama pislik içindeydiler. Elimle camı silerek iki daire yaptım, geçmişime bakan bir dürbüne benzeyen bu iki daireye dayadım gözlerimi.

Ayağım bir şeye takıldı. Yerde, kaim bir toz tabakasının altında tahta bir sandık olduğunu fark ettim. Dizlerimin üzerine çöküp sandığın kapağını kaldırdım.

Sandığın içinde çok eski bir uçurtma duruyordu. İskeleti ilk günkü gibi sapasağlamdı ama kanatların durumu çok kötüydü. Kuşu kollarımın arasına aldım, kanatlarını özenle okşadım, öyle kırılgan görünüyordu ki. Sonra gözlerim sandığın dibine iliştiğinde, soluğum kesiliverdi. Sandığın dibindeki kum tabakasının üzerine çizilmiş yarım bir kalp vardı. Hemen yanında ise koni şeklinde kıvrılmış bir kâğıt duruyordu. Kâğıdı açtım ve okumaya başladım:

Dört yaz bekledim seni, sözünü tutmadın, bir daha hiç gelmedin. Uçurtma öldü, onu buraya gömdüm, kim bilir, belki günün birinde bulursun onu.

Kâğıdın alt kısmında *Clea* yazıyordu.

Kırk metre. Uçurtmanın ipi büyük bir titizlikle sarılmıştı. Yeniden kumsala indim, kartalımı kumun üzerine yaydım ve küçük çataları birleştirdim. İskeleti bir arada tutan düğümü kontrol ettim, uzun ipin beş metresini açtım ve rüzgâra karşı koşmaya başladım.

Kartalımın kanatları şişmeye başladı, önce sola gitti sonra sağa döndü ve göğse yükseldi. Kusursuz "s"ler ve "8"ler çizmeye çalıştım; delik deşik olmuş kâğıdı yüzünden istediğim manevraları yapamıyordu. İpini biraz gevşetince daha da yükseldi. Gölgesi kumun üzerinde zikzaklar çiziyordu, dansı başımı döndürüyordu. Denetlenmesi mümkün olmayan, çocukluğumun ta derinlerinden yükselen o gülüşün içimi kapladığını hissettim, viyolonsel gibi tınlayan, eşine benzerine rastlamadığım bir gülüştü bu.

Sırdaşıma, yaz aşkıma, duymadığı için, hiç korkmadan bütün sırlarımı açtığım o küçük kıza ne olmuştu?

Gözlerimi yumdum, başı çeken kartalımızın peşine takılmış, nefes nefese koşuyorduk. Kimse senin gibi uçuramazdı uçurtmayı, kumsalda gezinenler durur, senin uçurtmayı nasıl da ustalıkla kontrol ettiğini seyredelerdi. İşte tam burada, kaç kere elini tuttum senin? Ne oldu sana? Şimdi nerede yaşıyorsun? Yazlarını hangi kumsalda geçiriyorsun?

"Ne yapıyorsun?"

Luc'ün geldiğini duymamıştım.

"Uçurtma uçuruyor," diye yanıtladı Sophie. "Ben de deneyebilir miyim?" diye sordu elini uzatarak.

Benim herhangi bir tepki vermeme fırsat vermeden uçurtmayı elimden kapıverdi. Uçurtma havada yalpaladıktan sonra kumsala doğru hızla düşmeye başladı. Sonra da kuma çakılıp parçalandı.

"Ah, çok özür dilerim," dedi Sophie, "bu konuda pek becerikli değilim."

Uçurtmamın düştüğü yere doğru koşmaya başladım. Çataları kırılmış, kanatları parçalanmış, gövdesi ikiye ayrılmıştı. Harap haldeydi. Dizlerimin üzerine çöküp onu elime aldım.

"Asma suratını, neredeyse ağlayacaksın," dedi Sophie.

"Altı üstü eski bir uçurtma, gider yenisini alırız istersen."

Hiç sesimi çıkarmadım. Clea'nın hikâyesini anlatmak ona ihanet etmek anlamına geleceği için belki de. Çocukluk aşkı kutsaldır, kimse söküp alamaz içinizden onu. Kalbinizin derinliklerine demir atar. Anılarınız onu salıverdiğinde, kanatları kırılmış da olsa, yüzeye çıkıverir. Uçurtmayı toplayıp ipini geri sardım. Luc ile Sophie'den beni beklemelerini istedim ve onu eski yerine, fenere geri götürdüm. Seyir kulesine vardığımda uçurtmayı sandığa yerleştirdim ve beni affetmesini istedim ondan; biliyorum, eski bir uçurtmayla konuşmak aptalca ama konuştum işte. Sandığın kapağını kapattım ve kendime engel olamayıp ağlamaya başladım.

Sophie'nin yanına gittim, konuşamıyordum.

"Gözlerin kıpkırmızı olmuş," diye mırıldadı beni kollarına alarak. "Kazayla oldu, onu kırmak istememiştin..."

"Biliyorum. Eskilerden bir hatıraydı, yukarıda huzur içinde uyuyordu, hiç uyandırmamalıydım onu."

"Neden bahsettiğini anlamadım ama seni çok üzmüşe benziyor. Bana açılmak istersen, biraz daha yürüyebiliriz, bir süre baş başa kalmış olurduk, sadece sen ve ben. Bu kumsala ayak bastığımızdan beri, seni kaybettiğimi hissediyorum, başka bir âlemdesin."

Sophie'yi öpüp ondan özür diledim. Luc bize katılana kadar, deniz kıyısında yan yana yürüdük.

Uzaktan, Luc'ün bize doğru geldiğini gördük, onu beklememiz için avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

Luc, benim en iyi arkadaşım; o sabah, bunu bir kez daha anladım.

"Bisikletten düşüp yüzünü parçaladığın zamanı hatırladın mı?" dedi Luc, ellerini arkasında birleştirmiş bize doğru yaklaşırken. "Öyleyse, hafızanı tazeleyeyim, seni nankör. Annen sana sarı bir bisiklet almıştı. Ben de eski bisikletime atlamıştım, mezarlığın arkasındaki bayırdan aşağı salmıştık kendimizi. Tam parmaklıkların önünden geçtiğimiz sırada başını arkaya çevirdin, bunu peşimizden gelen bir hayalet var mı diye bakmak için mi yapmıştın, işin o kısmını hâlâ çözebilmiş değilim ama bir çukura yuvarlandığını gayet iyi biliyorum. Bisikletle takla attın ve boylu boyunca yere serildin."

"Nereye varmak istiyorsun?"

"Susarsan anlayacaksın. Bisikletinin tekeri yamulmuş- tu ve durum seni kanayan dizlerinden çok daha fazla düşündürüyordu. Annenin seni öldüreceğini tekrarlayıp duruyordun. Bisikleti alalı daha üç gün bile olmadı, onu bu halde eve götürürsem annem beni asla affetmez, diye sızlanıyordun. Bisikletin parasını çıkarabilmek için annenin mesaiye kalması gerekmişti, durum tam bir felaketti."

O öğleden sonrayı hatırlamıştım. Luc, selesine astığı küçük alet çantasından bir anahtar çıkarmıştı. Onun bisikletinin tekerleğini söküp benimkine takmıştı. Luc işini bitirdiğinde, "Annenin ruhu bile duymayacak," demişti bana. Tekerleği babasına tamir ettirmişti, ertesi gün tekerlekleri tekrar değiştirmişti. Annemin ruhu gerçekten de hiçbir şey duymamıştı.

"Nihayet hatırladın! Tamam ama şimdiden söyleyeyim bu son, artık büyüme karar vermen lazım."

Luc, bir süredir arkasında sakladığı şeyi ortaya çıkardı ve yepyeni bir uçurtma uzattı bana.

"Plajdaki çarşıda bir tek bunu bulabildim, satıcı elindekinin sonuncusu olduğunu söyledi, uçurtma satmayı uzun süre önce bırakmışlar. Bir baykuş, kartal değil ama küçümseme, bu da bir tür kuş, hem de geceleri uçuyor. Mutlu musun şimdi?"

Kumun üzerinde uçurtmanın parçalarını bir araya getiren Sophie ipini uzattı ve onu havalandırmamı işaret etti. Biraz gülünç duruma düşmüş olduğumu hissetsem de, Luc'ün kollarını kavuşturup ayağım yere vurmasıyla birlikte bir teste tabi tutulduğumu anladım ve hemen öne atıldım, uçurtma göğe yükseldi;

Uçurtma gökyüzünde süzülüyordu. Uçurtma uçurmak tıpkı bisiklete binmek gibidir, yıllarca elinizi sürme- seniz de asla unutmazsınız.

Uçurtma kusursuz "s"ler ve "8" çizdikçe Sophie de alkışlıyordu ve onun her el çırpışında, ben, ona biraz daha yalan söylediğim duygusuna kapılıyordum.

Luc ıslık çalıp dalgakırana doğru bakmamı işaret etti. Oteldeki on beş müşteri taş duvarın üzerine dizilmiş, hayranlık içinde baykuşun manevralarını seyrediyordu.

Otele onlarla birlikte geldik, eve dönüş vaktimiz yaklaşıyordu. Luc ve Sophie'nin valizleri hazırlamak için yukarı çıkmalarından yararlanıp hesabı ödedim, sabah Luc'ün mutfaktaki malzemeleri kullanarak hazırladığı çörekler için de küçük bir miktar bıraktım.

Otel sahibesi parayı hiç nazlanmadan cebine indirdikten sonra, alçak sesle, çöreklerin tarifini alıp alamayacağımı sordu bana. Luc'den de istemişti ama alamamıştı. Luc'ün ağzından tarifi'nin sırrını almaya çalışacağıma söz verdim, başarabilirsem ona yollayacaktım.

Yemek salonundaki sabah kahvaltısı sırasında baston yutmuş gibi dimdik oturan, hani şu Luc'ün, yaşlandığında Marques'in ona benzeyeceğini düşündüğü beyefendi, bana doğru geldi.

"Kumsalda iyi iş çıkardın, evlat," dedi.

İltifatı için ona teşekkür ettim.

"Ne dediğimi iyi biliyorum, hayatım boyunca uçurtma sattım ben. Zamanında, plajda tezgâhım vardı. Neden öyle baktın bana, hayalet görmüş gibisin?"

"Uzun zaman önce bana uçurtma hediye ettiğinizi söylesem, inanır mısınız?"

"Senin hanımızın yardıma ihtiyacı var galiba," dedi bana yaşlı bey, merdiveni göstererek.

Sophie, bir elinde kendi valizi, bir elinde benimki basamaklardan iniyordu. Valizleri elinden alıp arabanın bagajına yerleştirdim. Luc direksiyona geçti, Sophie de onun yanına yerleşti.

"Gidiyor muyuz?" dedi Sophie.

"Bir dakika bekleyin, hemen döneceğim," dedim.

Otele doğru koşturdum, yaşlı beyefendi salondaki koltuğuna kurulmuş televizyon seyrediyordu.

"Dilsiz küçük kızı anımsıyor musunuz?"

Arabanın kornası üç kere öttü.

"Arkadaşlarının acelesi var sanırım. Bizi görmeye yine gelin, sizi ağırlamaktan mutluluk duyarız, bilhassa da arkadaşını, sabahki çörekler ağızlara layıktı."

Korna hiç durmadan çalmaya başladı, istemeye istemeye oradan ayrılırken, bu küçük kıyı kasabasına bir gün yine geleceğime dair söz verdim kendime.

Sophie melodileri mırıldanıyor, Luc ise avazı çıktığı kadar bağıra bağıra şarkı sözlerini söylüyordu. Onlara eşlik etmediğim için Luc bana yüz kere sitem etti, Sophie de yüz kere beni rahat bırakmasını söyledi ona. Yolculuğumuzun dördüncü saatinde, benzin ibresinin aniden düşmesi Luc'ü telaşlandırdı, ibre birden sola dayanmıştı.

"İki olasılık var," dedi Luc ciddi bir ifadeyle, "ya gösterge hapı yuttu ya da az sonra hep beraber arabayı iteceğiz."

Yirmi kilometre sonra, benzin istasyonuna birkaç metre kala, motor önce kesik kesik hırlamaya başladı, sonra da durdu. Arabadan inen Luc kaportayı okşayıp kahramanlığından dolayı arabayı tebrik etti.

Ben depoyu doldururken, Luc de suyla bisküvi almaya gitmişti. Sophie yanıma yaklaşıp belime sarıldı.

"Seksi bir pompacı oldun," dedi.

Luc'ün yanına, dükkâna gitmeden önce beni ensemden öptü.

"Kahve ister misin?" diye sordu arkasına dönerek.

Ben daha ağzımı açmaya fırsat bulamadan, gülümseyip, "Canını neyin sıkıldığını benimle paylaşmak istediğinde, sen farkında olmasan da, yanında, hemen oracıkta olacağım," diye ekledi.

Tekrar yola koyulduktan hemen sonra yağmura yakalandık. Silecekler yağmurun hızına zor yetişiyordu, ön cama değdiklerinde çıkardıkları ses insanın beynini zonklatıyordu. Şehre vardığımızda hava kararmıştı. Sophie mışıl mışıl uyuyordu, Luc onu uyandırmakta tereddüt ediyordu.

"Ne yapalım?" diye fısıldadı.

"Bilmiyorum; park edip uyanmasını bekleyelim."

"Saçmalamayı bırakın da, beni evime götürün," diye mırıldandı Sophie gözlerini açmadan.

Luc böyle anlamamış olacak ki, bizim dairenin yolunu tuttu. "Mümkün değil," dedi Luc, "pazar akşamlarının rehavetine, karamsarlığına kapılmak yok, hele böyle yağmurlu havalarda teyakkuzda olmamız gerekir." Üçümüz birlikte,

haftanın son gününün hüznüne karşı savaşıyorduk. Luc, daha önce yediklerimize hiç benzemeyen bir makarna pişireceğine söz veriyordu.

Sophie doğrulup yüzünü ovuşturdu.

"Yiyelim bakalım şu makarnayı, sonra beni eve bırakırsınız."

Halının üzerine bağdaş kurup karnımızı doyurduk. Luc benim yatağımda uyuyakaldı, Sophie ile ben de geceyi Sophie'nin evinde tamamladık.

Sabah uyandığımda, o çoktan gitmişti. Mutfakta, kahvaltı tabağının yanındaki bardağa dayalı bir not buldum.

Beni denizi görmeye götürdüğün için teşekkür ederim, hiç hesapta olmayan bu iki gün için de teşekkür ederim. Sana yalan söyleyebilmeyi, mutlu olduğumu söylemeyi, senin de bana inanmanı isterdim ama yapamıyorum. Canımı en çok yakan, benimleyken, senin ne kadar yalnız olduğunu görmek. Sana kırılmadım, ne var ki kapının dışında kalmayı hak edecek bir şey yapmadım. Arkadaşken seni daha çekici buluyordum. En iyi dostumu kaybetmek istemiyorum, onun şefkatine, içtenliğine o kadar ihtiyacım var ki. Eski sana kavuşmak istiyorum.

Daha sonra, günlerinin nasıl geçtiğini kafeteryada anlatırsın bana, ben de sana anlatırım, dostluğumuz, bıraktığımız yerde yeniden doğar. Ama sonra, biraz daha sonra... Başarabiliriz, göreceksin.

Giderken, anahtarı masaya bırak.

Öperim,

Sophie.

Kâğıdı katlayıp cebime yerleştirdim. Şifoniyerden bana ait birkaç parça eşyayı aldım, gömleklerimden birini, Sophie'nin üzerine "Bu kalsın, o artık bana ait" yazan bir not iğnelediği gömleği orada bıraktım.

Dairenin anahtarını da istediği yere koydum ve çıktım, gördüğüm en budala insan olduğumu düşünüyordum.

^p' ^p' ^p'

Akşam, annemi aradım, onunla konuşmaya, ona açılmaya, sesini duymaya ihtiyacım vardı. Telefon çaldı, çaldı, açılmadı. Oysa seyahate çıkacağını daha önce söylemişti bana. Dönüş tarihini unutmuştum.

Aradan üç hafta geçmişti. Hastanede karşılaştığımız zamanlar, aldırımıyormuş görünsek de, Sophie de ben de tedirgin oluyorduk. Arkadaşlığımızın yeniden başlaması bir gülme kriziyle oldu. Soluklanmak için ikimiz de bahçeye çıkmıştık, Sophie, Luc'ün maceralarından birini anlatıyordu bana. Hastaneye aynı anda iki yaralı getirilmiş. Luc, ameliyathaneye ilk önce kendi sedyesindeki hasta ulaşsın diye koşturuyormuş. Bir koridorun köşesinde, başhemşireye çarpmamak için aniden durmuş, sedyedeki hasta da yere yuvarlanmış. Luc düşüş yumuşak,olsun diye kendini yere, hastanın altına atmış, yaralıyı kurtarmış ama sedye yüzünü ezmiş. Alnına üç dikiş atılmış.

"En iyi arkadaşın cesurca davrandı. Senin, diseksiyon salonunda bir neşterle parmağını kestiğin gün olduğundan çok daha cesurdu," diye de ekledi.

Fakültenin ilk yılındaki o günlerimizi unutmuştum.

Dün gece Luc'ün alnında fark ettiğim o yaranın hikâyesini böyle öğrendim. Beni suratına kapı çarptığına inandırmaya çalışmıştı. Sophie, boşboğazlık ettiğini Luc'e söylememem için yemin ettirdi bana. Üstelik, doktor- hasta gizliliği vardı aralarında, Luc onun hastası sayılırdı zira yarayı kendisi dikmişti.

Onu ele vermeyeceğime söz verdim. Sophie oturduğu yerden kalktı, servise geri dönmesi gerekiyordu; Luc hakkında bir sır vermek için, bu kez ben onun arkasından seslendim.

"Sana bir şeyler hissediyor, biliyor musun?" dedim.

"Biliyorum," dedi uzaklaşırken.

Güneş havayı ıltmıştı, molamın bitmesine biraz daha vardı, bir süre daha dışarıda oyalanmaya karar verdim.

Bahçeden içeri, seksek oynayan küçük kız girdi. Annesiyle babası koridor camının gerisinde, hematoloji servisinin şefiyle konuşuyorlardı. Ufaklık bana doğru yürümeye başladı, adımlarını atış şeklinden, ilgimi çekmeye çalıştığını anladım. Söylemek istediği bir şey vardı, konuşmak için yanıp tutuşuyordu.

"İyileştim ben," dedi kendiyle gururlanarak.

Bu küçük kıızı hastane bahçesinde oyun oynarken defalarca gördüğüm halde, nesi olduğunu sormak aklımın ucundan bile geçmemişti.

"Evime dönebileceğim artık."

"Seni özleyecek olsam da, senin adına çok sevindim. Seni bahçede oynarken görmeye çok alışmıştım."

"Ya sen, sen de yakında evine dönebilecek misin?"

Bunu söyledikten hemen sonra küçük kız bir kahkaha attı, kahkahası viyolonsel tınısını andırıyordu.

İnsanın ardında bıraktığı küçük şeyler vardır, toz tutan zamanın içine demir atmış duran yaşanmış anlardır bunlar. Onları görmezden gelebiliriz ama uç uca eklenen bu küçük anlar sizi geçmişe bağlayan bir zincir oluştururlar.

Luc akşam yemeği için bir şeyler hazırlamıştı. Kendini koltuğa atmış beni bekliyordu. Eve girer girmez, eğilerek yarasına baktım.

"İyiyim ben, doktorculuk oynamayı bırak, bildiğini biliyorum," dedi elimi iterek. "Hadi konuş, benimle dalga geçmen için beş dakika veriyorum sana, sonra konuyu değiştireceğiz."

"Deniz kıyısına gittiğimiz hafta sonu kullandığımız arabayı kiralamama yardımcı olur musun?"

"Yolculuk nereye?"

"Tekrar deniz kenarına gitmek istiyorum."

"Aç mısın?"

"Evet."

"Çok iyi, çünkü sana yiyecek bir şeyler vermemi istiyorsan, oraya neden tekrar gitmek istediğini söyleyeceksin bana. Yok, ben gizemli adamı oynayacağım diyorsan, benzincideki market açık hâlâ. Şansın yaver giderse, bu saatte, bir sandviç bulursun belki."

"Sana ne söylememi istiyorsun?"

"O kumsalda sana ne olduğunu, çünkü en iyi arkadaşımı özlüyorum. Sürekli başka bir âlemde gibisin. Durumu kabullendim, sesimi hiç çıkarmadım; ama inan bana, durum artık çekilmez bir hal aldı. Dünyanın en muhteşem kızı senindi ama sen o kadar budalasın ki, o malum hafta sonundan beri, o da artık başka bir âlemde."

"Annemin, beni deniz kıyısına götürdüğü o tatili anımsıyor musun?"

"Evet."

"Peki ya Clea'yı hatırlıyor musun?"

"Okul açıldığında, Elisabeth'in artık umurunda olmadığını, ruh eşinle tanıştığını ve onun bir gün hayatının kadını olacağını söylediğini hatırlıyorum. Ama o zamanlar çocuktuk, peki ya sen bunu hatırlıyor musun? O kıyı kasabasında seni beklediğini mi sanıyorsun? Dünyaya dön, dostum. Sophie'ye bir budala gibi davranıyorsun."

"Bu senin işine gelir, öyle değil mi?"

"Bu iğneleyici laftan, bana söylemek istediğin bir şey olduğu sonucunu mu çıkarmalıyım?"

"Tek istediğim, araba kiralamam için bana yardımcı olmandı."

"Arabayı cuma akşamı kapıda bulacaksın, anahtarları çalışma masasının üzerine bırakırım. Dolapta güveç var, ısıtman yeterli. İyi geceler, ben biraz dolaşacağım."

Dairenin kapısı kapandı. Luc'e seslenip özür dilemek için pencereye koştum. Arkasından bağırdım ama işe yaramadı, geriye dönüp bakmadı, sokağın köşesinde gözden kayboldu.

Cumartesi günü sabahın ilk saatlerinden itibaren serbest kalabilmek için nöbetimi cumaya almıştım. Gün doğmadan eve gittim ve Luc'ün söz verdiği gibi, arabanın anahtarını bıraktığını gördüm.

Çabucak duşumu yapıp üzerimi değiştirdikten sonra sabahın ilerleyen saatlerinde yola koyuldum. Benzin göstergesi kesinlikle ayvayı yemişti, depoyu ne zaman dolduracağımı saptamam için birtakım hesaplar yapmam gerekiyordu. Neyse ki bu hesaplar kafamı biraz olsun dağıtıyordu. Yola çıktığımdan beri, arka koltukta Sophie ile Luc'ün gölgesini hissediyordum; nahoş bir durumdu.

Aile pansiyonuna vardığımda öğleden sonraydı. Otel sahibesi beni gördüğüne çok şaşırdı. Daha önce kaldığımız odada başka bir müşteri olduğu için üzgündü ve başka odası da yoktu. Geceyi orada geçirmek niyetinde değildim. Otel sahibesine, yaşlı müşterilerinden biriyle, dimdik duran beyefendiyle konuşmak için uğradığımı anlattım, ona bir şey soracaktım.

"Bütün yolu ona bir tek soru sormak için mi geldiniz! Telefonumuz olduğunu bilmiyor musunuz? Bay Morton, hayatı boyunca çarşıdaki tezgâhının gerisinde dikilip durdu, onun için böyle kazık gibi durur. Salonda kendisi, öğleden sonralarını çoğunlukla orada geçirir, neredeyse hiç çıkmaz dışarı."

Kadına teşekkür edip Bay Morton'un yanına gittim ve karşısına oturdum.

"Merhaba genç adam, sizin için ne yapabilirim?"

"Beni hatırlamadınız mı? Bir süre önce gelmiştim buraya, yanımda genç bir kadın ve en iyi arkadaşım vardı."

"Hiç hatırlamıyorum, ne zaman geldim demiştiniz?"

"Üç hafta önce, Luc kahvaltı için çörek pişirmişti, çok beğenmiştiniz."

"Çöreği çok severim, aslında bütün şekerli tatlıları severim. Siz kimsiniz peki?"

"Kumsalda uçurtma uçurmuştum, anımsadınız mı, o işte çok iyi olduğumu söylemiştiniz bana."

"Uçurtma demek, zamanında uçurtma satardım. Kumsaldaki çarşıda uçurtma satan bendim. Başka bir sürü şey daha satardım, can simitleri, oltalar..."

Burada avlayacak balık yoktu ama yine de satardım, güneş yağı da sattım. Denize girmeye gelen bir sürü insan gördüm, her çeşidinden gelirdi buraya... Merhaba genç adam, sizin için ne yapabilirim?"

"Çocukluğumda, burada on gün geçirmiştım. Küçük bir kız vardı, birlikte oynardık, buraya her yaz geldiğini biliyorum, diğerlerinden farklıydı o kız, sağır ve dilsizdi."

"Güneş şemsiyeleri, kartpostallar satardım, sürekli çalındıkları için kartpostal satmaktan vazgeçmişim. Çalındıklarını, haftanın sonunda pulları saydığımda anlardım, pullar hep daha fazla çıkardı. Küçük çocuklar araklıyordu onları... Merhaba genç adam, sizin için ne yapabilirim?"

Tam istediğim bilgiyi elde etmek konusundaki umudumu yitirmişim ki, yaşlı bir hanım yanıma sokuldu.

"Bugün hiçbir şey öğrenemezsiniz ondan, iyi gününde değil. Dün zihni daha berraktı, akli tam olarak yerine değil, gidip geliyor. Şu küçük kız, kimden bahsettiğinizi anladım, benim hafızam yerinde şükürler olsun. O küçük kız, Clea, iyi tanırdım onu, sağır değildi."

Afalladığımı gören hanımefendi sözüne devam etti:

"Her şeyi anlatacağım size ama karnım aç ve açken konuşmayı beceremem. Beni pastaneye bir çay içmeye davet ederseniz konuşabiliriz. Gidip paltomu alayım mı?"

Yaşlı hanımın paltosunu giymesine yardımcı oldum, onun adımlarıyla, ağır ağır yürüyerek pastaneye gittik. Pastanenin önündeki masalardan birine oturdu ve benden bir sigara istedi. Sigaram yoktu. Kadın kollarını göğsünde birleştirip gözlerini karşı kaldırımdaki tütüncü dükkânına dikti.

"Sert sigara olsun," dedi.

Elimde bir paket sigara ve kibritle geri döndüm.

"Yıl sonunda doktor çıkacağım," dedim aldıklarımı ona verirken. "Bunu size verdiğimi hocalarım görseydi, mezuniyetim yanardı."

Yaşlı hanım bir kibrit tutuşturdu ve "Hocalarınız, zamanlarını bu ücra köşede ne yaptığımızı gözetleyerek harcıyorlarsa, size hemen okul değiştirmenizi öneririm," dedi. "Zaman demişken, geriye ne kadar vaktimin kaldığını bilmiyorum ama, o kalanı da neden berbat etmek istediklerini anlamıyorum doğrusu. İçmek, sigara tütürmek, çok yağlı ya da şekerli yemek yasak; bizim yerimize karar veren bütün o çokbilmişler hayatlarımızı uzatmak

isterken, yaşama zevkini elimizden alıyorlar. Sizin yaşınızdayken ne kadar özgür oluyor insan; kendini çabucak öldürebilir de, isterse tadını çıkararak yaşayabilir de. Kısacası, tıbbı meydan okumak için sizin keyifli arkadaşlığınıza yararlanacağım. Şimdi, sizin için bir mahzuru yoksa şöyle romlu bir pastaya hayır demem doğrusu."

Romlu bir pasta, kahveli bir ekler ve iki sıcak çikolata sipariş etim.

"Ah, küçük Clea'dan bahsediyorduk yanlış hatırlamıyorsam. Kitapçıyı işletiyordum o zamanlar. Gördüğünüz gibi, esnafın kaderi hep aynı, hepimizin sonu birbirine benzer. Yıllarca insanlara hizmet verimiz, emekli olduğumuzda kapımızı kimse çalmaz. Herkese, iyi günler, teşekkür ederim, hoşça kaim derdim. İşi bırakalı iki yıl oluyor, o zamandan bu yana kimse ziyaretime gelmedi. Böyle küçücük bir yerde... Aya gittiğimi düşünmüyorlardır herhalde... Küçük Clea öyle zarıftı ki. Kötü yetiştirilmiş bir sürü çocuk gördüm, kötü yetiştirilmiş çocukların ebeveynleri onlardan daha kötüdür, bunu aklınıza yazın. Teşekkür etmediği için Clea'yı hoş görebilirdim, geçerli bir sebebi vardı en azından, buna rağmen yazarak teşekkür ederdi, düşünebiliyor musunuz! Sık sık uğrardı kitapçıya, kitaplara bakardı, içlerinden bir tanesini seçip okumak için bir köşeye otururdu. O minik kızı kocam da çok severdi, kitaplar ayırırdı onun için, başkasına da elletmezdi. Dükkândan ayrılacağı zaman, cebinden küçük bir kâğıt çıkarır, üzerine 'Teşekkür ederim beyefendi, teşekkür ederim hanımefendi,' yazardı. Gerçekte ne sağır ne de dilsiz olması inanılmaz bir şey. Ama evet, küçük Clea da bir tür otizm hastasıydı, onu engelleyen beyniydi. Her şeyi duyuyordu, tek sorun, kelimelerin ağzından çıkmak istememesiydi; onu kendi hapishanesinden çıkarıp özgürlüğüne kavuşturan neydi biliyor musunuz? Müzik, inanabiliyor musunuz? Güzel ve hüzünlü bir hikâyedir bu.

Bunları, bana pasta ve sigara ısmarlamanız için uydurup uydurmadığımı düşünüyor olmalısınız. Endişelenmeyin, o kadar düşmedim, en azından şimdilik. Belki birkaç sene sonra; ama öyle olursa da, o günleri görmeden Tanrı canımı alsın isterim. Uçurtma satıcısı gibi olmak istemem. Gerçi bu başına gelen onun suçu değil, yerinde olsam ben de aklımı yitirirdim. Hayatınızı çocuklarınızı büyütmek için çalışıp didinerek geçirmişseniz ve hiçbirini sizi görmeye gelmiyor, hatta aramaya bile vakit bulamıyorsa, delirmek için geçerli nedeniniz var demektir, hafızanızdaki bütün anıları silmek istersiniz. Ama sizin asıl ilgilendiğiniz küçük Clea, yaşlı satıcı değil. Az önce, müşterilerden, bütün bir yaşam boyu hizmet ettiğimiz ve sokakta gördüklerinde bizi tanımazdan gelen o insanların vefasızlığından söz etmiştim ya size, genelleme yapmam yanlış oldu. Kocamı toprağa verdiğimiz gün, Clea oradaydı. Evet, aynı söylediğim gibi oradaydı, yalnız gelmişti. Onu tanıyamadım, çok büyümüştü, aynı sizin gibi. Sizin de kim olduğunuzu biliyorum, uçurtmak oğlansınız siz! Biliyorum, çünkü her sene, Clea kasabaya gelir gelmez doğruca

dükkâna uğrar ve üzerinde, 'Uçurtmak çocuk geldi mi?' yazan bir kâğıt uzatırdı bana. O sizsiniz, değil mi? Kocamın gömüldüğü gün, Clea kortejin en arkasında duruyordu, zarif ve mesafeliydi. Kim acaba, demiştim kendi kendime, kulağıma eğilip, 'Benim, Clea, çok üzgünüm Bayan Pouchard, kocanızı çok severdim, bana çok iyi davranırdı,' dediğinde ne kadar şaşırdığımı bir düşünün. Zaten ağlıyordum, bunu duyunca iki gözü iki çeşme ağlamaya başladım; anlatırken hâlâ kötü oluyorum."

Bayan Pouchard elinin tersiyle gözlerindeki yaşları sildi, ona bir mendil uzattım.

"Bana sarıldı, sonra da gitti. Gidiş dönüş, altı yüz kilometre yol yapmıştı, sırf kocama saygısını sunmak için. Cleanız konser müzisyeni olmuş. Bölük pörçük anlatıyorum, özür dilerim. Bir dakika, kaldığım yerden devam edeyim. Sizin gelmediğiniz yaz, küçük Clea ailesinden korkunç bir şey istemiş, viyolonsel çalmak istiyormuş. Annesinin ne kadar üzüldüğünü düşünebiliyor musunuz? Sağır çocuğunuz müzisyen olmak istiyor, bacakları olmayan çocuğunuzun ip cambazı olmak istemesi gibi bir şey bu. Kadıncağыз ne hale gelmiştir! Clea kitapçıya geldiğinde artık sadece müzik kitaplarını okur olmuştu, annesiyle babası onu almaya dükkâna geldiklerinde, her seferinde biraz daha kahroltuklarını görürdüm. Cesur davranan Clea'nın babası olmuştu, karışma, 'İsteddiği buysa, bir yolunu bulacağız,' dediğini duymuştum. Çocukların boyunlarına taktığı kulaklıkla onlara ses titreşimlerini dinleten bir öğretmen çalıştığı, alanında uzman bir okula yazdırdılar Clea'yı. Ah, bu ilerlemelerin sonu hiç gelmeyecek herhalde. Teknolojik gelişmelere karşıyım aslında ama bu sözünü ettiğim tekniğin faydalı olduğunu kabul etmem gerekir. Clea'nın öğretmeni, partiyonların üzerinde notaları öğretmeye başlamış ona, işte asıl mucize de o zaman gerçekleşmiş. O ana dek, bir tek kelimeyi bile doğru olarak söylemeyen Clea, son derece düzgün bir biçimde 'do, re, mi, fa, sol, la, si, do' demiş. Gam ağzından dökülövermiş. Bu kez, dilleri tutulan annesiyle babası olmuş. Clea müzik öğrenmeye başlamış, şarkı söylüyormuş, şarkı sözlerini notalar izlemiş. Clea'yı hücrelerinden viyolonsel çıkardı, viyolonsele doğru kaçıp kurtuldu, herkese bağışlanan bir yetenek değildir bu!"

Bayan Pouchard kaşığıyla sıcak çikolatayı karıştırdı ve dudaklarını kupayı daldırdı, sonra bardağı masaya bıraktı. Bir süre hiç konuşmadık, ikimiz de anılara dalmıştık.

"Devlet Konservatuarı'na girdi, şimdi orada okuyor.

Onu bulmak istiyorsanız, sizin yerinizde olsam, aramaya önce oradan başladım."

Bayan Pouchard'a, içine çörek ve çikolata koydurttuğum bir paket yaptırdım, ardından bir karton sigara almak için karşı kaldırıma geçtik, aile pansiyonuna kadar eşlik ettim ona. Havalar ısınınca yine ziyaretine geleceğime ve onu kumsala götüreceğime söz verdim. O da, arabayı dikkatli sürmemi ve emniyet kemerimi takmamı tembihledi. İnsan benim yaşımda, az da olsa, kendine dikkat etme zahmetine katlanmalıymış, öyle dedi.

Gün batarken dönüş yoluna koyuldum, neredeyse bütün gece direksiyon salladıktan sonra, tam arabayı bırakmam gereken saatte şehre vardım, nöbetime de ucu ucuna yetiştim.

ΛP' ΛP' ΛP'

Şehre döndüğümde doktorluk şapkamı çıkarıp dedektiflik şapkamı giydim. Konservatuvar hastaneye pek yakın sayılmazdı ama metroyla gidebiliyordum, Opera Meydanı'na ulaşmak için yalnızca iki hat değiştirmek yeterli oluyordu. Konservatuvar, meydanın hemen arkasın- daydı. Asıl sorun benim çalışma saatlerimdi. Yarıyıl sonu sınavları yaklaşıyordu: Bir yandan derslerin tekrarı, bir yandan hastanedeki nöbetler derken zaman su gibi akıp gidiyordu, başımı çalışmaktan alabildiğimde ise saat çok geç oluyordu. Kapanış saatinden önce konservatuvara ulaşabilmek için on gün uğraştım; metro koridorlarında deli gibi koşturmaktan tıknefes oluyordum, tam okulun önüne geldiğimde ise kapılar kapanıyordu. Bekçi ertesi gün gelmemi rica ediyordu, sekreteryaya mutlaka ulaşmam gerektiğini söyleyip içeri girmeme izin vermesi için ona yal varıyordum.

"Bu saatte kimse kalmaz içeride, başvuru dosyası bırakmak istiyorsanız, yarın saat on yedide gelmelisiniz."

Sonunda, dosya bırakmak için gelmediğimi bekçiye itiraf ettim. Tıp öğrencisiydim ve orada bulunmamın tek sebebi, müziğe çok düşkün olduğumu bildiğim bir genç kadını bulabilme ümidiydi. Konservatuvar elimdeki tek ipucuydu ama birinin bana bilgi verip yardımcı olmayı kabul etmesi gerekiyordu.

"Tıp fakültesinin kaçınıcı sınıfındasınız?" diye sordu bekçi.

"Asistanlığımı birkaç ay kaldı."

"Asistanlığına birkaç ayı kalanlar, küçük bir boğaz kontrolü yapmaya yetecek donanıma sahip midirler? İki gündür, yutkunduğumda boğazım ağrıyor, doktora gidecek ne zamanım var ne de imkânım."

Bekçiyi muayene etmeyi seve seve kabul ettim. İçeri girmeme izin verdi, muayeneyi odasında yaptım. Anjin teşhisi koymam bir dakikadan az sürdü. Ertesi gün acile gelip beni görmesini söyledim, ona bir reçete yazacaktım, antibiyotikleri hastanenin eczanesinden alabilirdi. Bu hizmeti aldıktan sonra, bekçi bana aradığım kızın adını sordu.

"Clea," dedim.

"Clea ne?"

"Soyadını bilmiyorum."

"Şaka yapıyor olmalısınız."

Yüzümdeki ifadeden şaka yapmadığımı anladı.

"Bakın doktor, ben de size yardım etmeyi çok isterim; ama bu kurumun her öğretim yılında iki yüz yeni öğrenci kabul ettiğini anlamalısınız, bunların bazıları yalnızca birkaç ay kalırlar burada, bazıları uzun yıllar eğitim görürler, kimleri ise konservatuvar bünyesinde farklı müzikal eğitimler alır. Sadece son beş yılda, bine yakın öğrenci kayıt yaptırdı buraya, dosyalarını da, adlarına değil soyadlarına göre tutuyoruz. Samanlıkta iğne aramak gibi olur sizin şu... adı neydi?"

"Clea."

"Ah, evet, soyadı olmayan Clea... Elimden bir şey gelmez, kusura bakmayın."

Soyadı olmayan Clea. İşte sen buydun benim hayatımda, bugün artık bir kadın olmuş, çocukluğumda kalan küçük bir kız, sıcak bir anı, zamanın gerçekleştiremediği bir dilektin. Metronun koridorlarında yürürken, mendi-rekte, havada salman o uçurtmayı çekerek önüm sıra koştuğun geliyordu gözümün önüne, soyadı olmayan ama havada kusursuz "s"ler, "8"ler çizebilen Clea. Sırrına ihanet etmeyen gölgesi benden yardım isteyen, viyolonsel gülüşlü küçük kız; bana, *"Dört yaz bekledim seni, sözünü tutmadın, bir daha hiç gelmedin,"* yazan, soyadı olmayan Clea.

Eve döndüğümde, Luc'ün suratı hâlâ asıktı. Bana neden bu denli solgun görüldüğümü sordu. Konservatuvara yaptığım ziyareti ve yüzümün neden kireç gibi bembeyaz olduğunu ona anlattım.

"Böyle devam edersen sınavlarını veremeyeceksin. Bir tek onu düşünüyorsun. Bir hayaletin peşinden koşarken, aklını yitireceksin dostum."

Luc'ü durumu abartmakla suçladım.

"Sen sokaklarda zamanını boşa harcarken, biraz temizlik yaptım. Kâğıt çöpünde kaç kâğıt buldum dersin? Onlarca, üstelik bulduklarım ne ders özetleriydi ne de kimya formülleri, hep aynı yüzün çizildiği desenlerdi. İyi bir kalemin var, bu yeteneğini anatomi çizimleri yapmakta kullansan iyi edersin. O bekçiye, Clea'nın viyolonsel çaldığını söylemek hiç aklına gelmedi mi?"

"Hayır, düşünemedim."

"Salaklık da var sende!" diye homurdandı Luc kendini koltuğa bırakırken.

"Clea'nın viyolonsel çaldığını nasıl bildin, bunu sana hiç söylemedim?"

"On gündür Rostropoviç'le uyanıyorum, Rostropoviç'le yemek yiyorum, yatarken yine Rostropoviç'i duyuyorum. Artık hiç konuşmuyoruz, sohbetlerimizin yerini viyolonsel aldı, bir de nasıl bildin diye soruyorsun bana! Hadi Clea'yı buldun diyelim, onun seni tanıyacağını nereden çıkarıyorsun?"

"Tanımazsa, kaderime boyun eğeceğim."

Luc bana şöyle bir baktıktan sonra yumruğunu ansızın masaya indiriverdi.

"Öyle yapacağına yemin et. Benim başım üstüne yemin et, hayır, en iyisi dostluğumuz üstüne yemin et; eğer karşılaşırsanız ve seni tanımazsa, o kızı sonsuza kadar aklından sileceksin ve hemen, yine o benim tanıdığım adam olacaksın."

Başımı sallayarak Luc'ü onayladım.

"Yarın çalışmıyorum, antibiyotikleri almak için hastaneye uğrar, sonra da onları konservatuvardaki bekçiye bırakırım, bu vesileyle de daha fazla bilgi almaya çalışırım," diye söz verdi Luc.

Teşekkür edip onu yemeğe götürmeyi teklif ettim. İmkânlarımız kısıtlıydı ama restoran ne kadar mütevazı olursa, viyolonsel sesi duyma ihtimalimiz o kadar az olurdu.

Mahalledeki bir bistroya çöktük. Eve dönerken kafalarımız iyiydi; başı döndüğü için bir banka oturan Luc, bana bir sorunu olduğunu söyledi. "Bir gaf yaptım," dedi, hemen arkasından da isteyerek yapmadığını söyledi.

"Neymiş o gaf?"

"Evvvelsi gün kafeteryada yemek yedim, Sophie de oradaydı, onun masasına oturdum."

"Sonra?"

"Sonra senin nasıl olduğunu sordu."

"Ne cevap verdin?"

"Berbat durumda olduğunu söyledim. Endişelendiği için de, onu rahatlatmak istedim. Son günlerdeki dalgınlığın hakkında ağzımdan bir iki kelime kaçırdım sanırım."

"Clea'dan bahsetmedin herhalde?"

"İsim vermedim ama çok konuştuğumu hemen fark ettim. Kafanı, ruh eşini bulmaya taktığını ima etmiş olabilirim. Ama hemen arkasından, onunla karşılaştığında on bir yaşında olduğunu ekledim, gülerek."

"Sophie ne tepki verdi?"

"Her şeye verdiği tepkilerden farkı yoktu, onu benden daha iyi tanıyor olmalısın. Mutlu olmanı dilediğini, bunu hak ettiğini, olağanüstü bir adam olduğunu söyledi. Üzgünüm, bunu yapmamalıydım. Bu gafı, bir art düşünceyle yaptığımı sanma sakın. O kadar zeki değilim. Sadece sana kızmıştım ve kontrolümü kaybettim."

"Bana neden kızdın?"

"Çünkü Sophie senin için söylediklerinde çok samimiydi."

Luc'ün basamakları çıkmasına yardım ettim. Onu yatağıma yatırdım, küfelik olmuştu; ben de onun pencerenin altına yerleştirdiği yorganın üzerine kıvrıldım.

^P' »• ^P'

Luc sözünü tuttu, içtiğimiz gecenin ertesi günü, akşamdan kalma olmasına rağmen hastaneye beni görmeye geldi, eczaneden antibiyotikleri alıp konservatuvara gitti. Luc'ün, bir şeyler isteyeceği insanların sempatisini kazanmadaki becerisi, benim için hep bir sır olarak kaldı. Onun tatlı diline kimse karşı koyamaz.

Bekçiye ilaçlarını verdikten sonra Luc onunla mesleği hakkında sohbet etmeye başladı, yaşadığı birkaç ilginç olayı anlattı ona ve bir saat içinde, konservatuvarın öğrenci kayıtlarına rahat rahat göz atmak için izin koparmayı

başardı. Bekçi onu bir masanın başına oturttu, Luc profesyonel bir araştırmacı gibi kayıtları titizlikle inceledi.

Luc, yaşı itibarıyla Clea'nın kayıt yaptırtmasının en olası olduğu iki seneye ait deftere saldırdı. Öğrenci listelerinin yazdığı her sayfayı, kâğıdın üzerinde aşağıya doğru kaydırarak bir cetvel yardımıyla titizlikle inceledi. Öğleden sonra, Clea Norman isminin yazılı olduğu satırda durdu, öğrenci klasik müzik bölümündeydi ve baş enstrümanı viyolonseldi.

Bekçi, öğrencinin dosyasına bakmasına izin verdi, Luc de boğazı ağrımaya devam ederse ona tekrar ilaç getireceğine söz verdi.

^P' ^P' ^P'

Akşam olurken, acil servisin تنها olmasından yararlanıp hastanenin karşısındaki küçük bistroda bir şeyler yemeye gittim, Luc çıkageldi. Masama oturdu, bana selam vermeden önce mönüyü eline aldı ve başlangıç için atıştırmalık bir şeyler, bir ana yemek, bir de tatlı sipariş etti.

Mönüyü garsona verirken, "Sen ısmarlıyorsun," dedi.

"Neyin şerefine?" diye sordum.

"Benim şerefime," dedi, "benim gibi arkadaşı mumla arayan bulamazsın, inan bana."

"Bir şey mi buldun?"

"Cumartesi günü maça iki bilet buldum desem, beni ciddiye bile almazsın değil mi? Çok da iyi olur, çünkü cumartesi günü senin şu Clea belediye tiyatrosunda çalacak. Dvorak çalacak, önce viyolonsel konçertosu, ardından sekizinci senfoni. Üçüncü sıradan bir bilet bulmayı başardım, onu yalandan görebilirsin. Seninle gelmiyorum diye sitem etme salan, bana yüz yıl yetecek kadar viyolonsel dinledim zaten."

^P' ^P' ^P'

O akşam ne giyeceğime karar vermek için dolabıma baktım. Giysilerime şöyle bir göz atmam için dolabın kapağını açmam yeterli olmuştu. Konsere yeşil pantolon ve beyaz doktor gömleğiyle gidecek halim yoktu.

Mağazadaki satıcı kadın, flanel pantolonuma uygun mavi bir gömlekle koyu renk bir ceket almamı tavsiye etti bana.

Belediye tiyatrosunun salonu küçüktü: Yüz koltuklu salon yarım daire şeklindeydi, sahnesi de yirmi metre ya vardı ya yoktu. O gece çalacak grup da yirmi kişiden oluşuyordu. Orkestra şefi alkışlar eşliğinde seyirciyi selamdi, müzisyenler grup halinde kulisin sağındaki kapıdan içeri girdiler. Kalbim hızla çarpmaya başladı, kanımın damarlarımda hızla akmaya başladığını hissettim. Müzisyenlerin yerlerini alması bir dakikadan az sürmüştü, o kısacık zamanda aradığım gölgeyi bulamadım.

Salon karanlığa gömüldü, şefin batonunu kaldırmasıyla birlikte notalar yükselmeye başladı. Grubun ilk sırasında sekiz kadın oturuyordu, içlerinden birinin yüzü dikkatimi çekti.

Tıpkı düşündüğüm gibiydin, daha kadınsı ve çok daha güzeldin. Saçların omuzlarına dökülüyordu, viyolonselinin yayını hareket ettirdiğinde önüne dökülüp seni rahatsız ediyor gibilerdi. O kadar müzisyenin arasında senin çaldığın partiyonu ayırt etmem mümkün değildi. Sonra senin solon başladı, o birkaç porteyi, birkaç notayı sadece benim için çaldığını hayal ettim safça. Bir saat boyunca gözlerimi senden hiç ayırmadım. Salon sizi alkışlamak için ayağa kalktığında, en yüksek sesle bravo diye bağırın bendim.

Gözlerimiz karşılaştı sandım, sana gülümsüyordum, beceriksizce el salladım. Meslektaşlarınla beraber seyirciyi selamladın, ardından perde kapandı.

Sanatçıların çıktığı kapının önüne seni beklemeye gittim, kalbim yerinden çıkacak gibiydi. O çıkmaz sokağın ucunda, demir kapının açılacağı anı bekliyordum.

Sonra sen göründün, üzerinde siyah bir elbise vardı, saçına kırmızı bir fular dolamıştın. Bir adam kolunu beline dolamıştı, gülümsüyordun ona. Kendimi bu kadar kırılgan hissedebileceğime hiç ihtimal vermezdim. Seni o adamla birlikte gördüm, bana bakmanı hayal ettiğim gibi bakıyordun ona. Yanındaki o adam kocaman gözüktü gözüme, bense o çıkmaz sokakta kendimi küçücük hissettim. Eğer o adamın yerinde olabilseydim, sana her şeyi verirdim; ama ben bendim; çocukken sevdiğin adamın gölgesi, şimdiki yetişkin adamın gölgesiydim.

Yanımdan geçerken yüzüme baktın. "Tanışıyor muyuz?" diye sordun bana. Yıllar önce, konuşmadığın zamanlarda, benden yardım isteyen gölgeninki gibi berraktı sesin. Seni dinlemeye geldiğimi söyledim. Biraz çekinerek, imza isteyip istemediğimi sordun. Ben kekeliyordum, arkadaşından kalem istedin. Bir kâğıda soyadını karaladın, sana teşekkür ettim, sonra sen o adamın kolunda uzaklaştın. Giderken, o adama, ilk hayranın olduğumu söyledin, bu fikir çok

hoşuna gitmişti. Sokağın ucundan duyduğum o kahkahada, viyolonsel tınısı yoktu artık.

* * *

Eve döndüğümde, Luc beni binanın girişinde bekliyordu.

"Penceredeydim, geldiğini gördüm, yüzüne bakınca, merdiveni yalnız çıkmasa daha iyi olur, diye düşündüm. İşler umduğun gibi gitmedi sanırım. Üzüldüm ama böyle olacağı belliydi. Dert etme, dostum. Hadi gel, orada öyle dikilme, biraz yürüyelim, iyi gelir. Konuşmak zorunda değiliz ama yine de istersen, ben buradayım. Göreceksin, yarın acın biraz hafifleyecek, onu artık düşünmeyeceksin; inan bana, aşk acısı ilk günlerde insanın canını çok yakar ama zamanla her şey düzelir, acı bile yok olur. Gel dostum, boynu bükük durma öyle. Çok yakında, mükemmel bir doktor olacaksın'. Kimi kaçırdığının farkında değil o, günün birinde hayatının kadını bulacaksın. Dünya yalnız Elisabethlerden ya da Clea'lardan ibaret değil, sen çok daha iyisini hak ediyorsun."

Luc'e verdiğim sözü tuttum, çocukluğumun üzerine bir çizgi çizip kendimi derslerime verdim.

Bazı akşamlar, Luc, Sophie ve ben buluşuyorduk. Ders çalışıyorduk, Sophie'yle ben asistanlık sınavına, Luc ise yılsonu sınavlarına hazırlanıyorduk.

Üçümüz de sınavları başarıyla verdik ve bunu layığıyla kutladık.

O yaz, ne Sophie ne de ben tatil yapabildik. Luc ise birkaç haftalığına ailesinin yanına gitti. Döndüğünde formdaydı, birkaç kilo almıştı.

Sonbaharda, annem ziyaretime geldi. Tıka basa yeni gömleklerle doldurduğu küçük bir bavul verdi bana, daireme çıkıp ortalığı toparlayamadığı için özür diledi. Merdiven onu yoruyordu, dizlerinin ağrısı günden güne artıyordu. Kıyılarda gezerken, nefes nefese kaldığını görünce kaygılandım. Yanığımı okşayıp yaşlandığı fikrini kabul etmem gerektiğini söyledi bana.

En sevdiği restoranda yemek yerken, "Bir gün sen de yaşlanacaksın," dedi. "Gençliğinin tadını çıkar, gençlik dediğin göz açıp kapayana kadar geçip gidiyor."

Bir kez daha, ben elimi uzatmaya fırsat bile bulamadan hesabı masadan kapıverdi.

Kaldığı otele doğru yürürken, bana evden bahsetti. Tahmin ettiğinden biraz daha fazla yorulsa da, evi boyamak onu oyalıyordu. Tavan arasına da çekidüzen verdiğini söyledi, orada bulduğu bir kutuyu da benim için bir köşeye koymuştu. İçinde en olduğunu öğrenmem için, gelecek ziyaretimde tavan arasına çıkmam gerekecekti. Gizemli kutu hakkında daha fazla bilgi edinmeye çalışmam işe yaramadı, annem ser verip sır vermedi.

"Geline görürsün," dedi, otelin önünde beni öperken.

Baş başa yediğimiz bu akşam yemeğinin ertesi günü, onu gara götürdüm. Büyükşehirde fazla bile kalmıştı, ziyaretini kısa kesip evine planladığından önce döndü.

^P' ^P' ^P'

Dostlar arasında dile getirilmeyen bazı şeyler vardır, bunlar sadece hissedilir. Luc ve Sophie giderek, birlikte daha çok zaman geçirmeye başlamışlardı. Onu bize davet etmek için Luc sürekli bahaneler uyduruyordu. Durum, Elisabeth'in her hafta çaktırmadan bir sıra kayarak sınıfın en arkasındaki Marques'e yaklaşmasına benziyordu; aradaki tek fark, bu kez, benim olup bitenin farkında olmamdı. Bize yemek yaptığı bu sayılı akşamların dışında, Luc'ü gittikçe daha az görür olmuştum. Asistanlık bütün zamanımı alıyordu, Luc de eğitim masraflarını karşılayabilmek için sedye taşıma işindeki çalışma saatlerini uzattıkça uzatıyordu.

Kimi zaman, birbirimize iyi geceler ya da iyi günler dilemek için yatak odasındaki çalışma masasına not bıraktığımız oluyordu. Luc, üst kattaki komşumuzu sık sık ziyaret ediyordu. Bir gün, bir gümbürtü duymuş, yaşlı kadının düşmüş olduğundan endişelenmiş ve apar topar yukarı kata koşturmuş. Alice turp gibiymiş, geçmişine ait ne var- ne yok hepsinden kurtulmak için büyük bir temizliğe girişmiş. Fotoğraf albümlerini, dosyaları, uzun ömrü boyunca biriktirdiği her türlü hatıra eşyasını hışımla yok etmeye çalışıyor, odanın bir ucuna fırlatıyormuş.

"Bunların hiçbirini mezara götürmeyeceğim!" diye bağırarak, mutlu bir yüzle Luc'e kapıyı açarken.

Evin dağınıklığını eğlenceli bulan Luc, bütün bir öğleden sonrayı komşumuza yardım ederek geçirmiş. Alice ne var ne yok torbalara dolduruyor, Luc de onları aşağıya indirip binaya ait çöp bidonlarına atıyormuş.

"Ne olursa olsun, çocuklarıma, beni öldükten sonra sevmeye başlama zevkini yaşatmayacağım! Onu önceden düşüneceklerdi, yaşarken seveceklerdi beni!"

Bu sıra dışı günden sonra, Luc ile Alice in arasından su sızmaz olmuştu. Merdivende her karşılaşmamızda Alice' le selamlaşıyordum, o da bana Luc'e selam söyleyerek , karşılık veriyordu. Luc onun sert mizacının cazibesine kapılmıştı, akşamları onunla birkaç saat geçirmek için beni ektiği bile oluyordu.

Noel yaklaşıyordu. Annemi ziyarete gitmek için birkaç gün izin almayı denedim ancak servis şefim buna hiç yanaşmadı.

Ondan izin istediğimde, "Asistanlığın ne demek olduğunu tam olarak kavrayamadımız galiba?" dedi bana. "Asaleten atandığınızda, bayramlarda evinize gidebilir, aynı benim gibi, yerinize bakacak asistanları tayin edebilirsiniz. Sabırlı olun ve sebat edin; sizin de, ailenizle aynı masa etrafında oturup hindinin tadını çıkaracağınız günler gelecek, ancak bunu yapmadan önce, imanınız gevreyene kadar çalışmanız gereken birkaç sene var önünüzde," diye de ekledi, bunu söylerkenki ses tonu onu tokatlama isteği uyandırdı içimde.

Anneme gelemeyeceğimi haber verdim, hiç sitem etmedi bana. Bir asistanın, üstelik hem ukala hem de kibirli bir servis şefi olan bir asistanın sıkıntılarını ondan daha iyi kim anlayabilirdi ki. Her sinirlediğimde olduğu gibi, annem yine beni sakinleştirecek doğru sözcükleri bulmuştu.

"Okulda düzenlenen yılsonu törenine katılamadığım için çok üzöldüğümde, bana ne söylediğini anımsıyor musun?"

"Önümüzdeki yıl da tören olacağını söylemiştim," diye yanıtladım telefonun öbür ucundan.

"Seneye Noel yine gelecek canım, servis şefin hâlâ bu kadar dikkatli olmaya devam ederse Noel'i ocak ayında kutlarız."

Noel'e birkaç gün kala Luc bavulunu hazırlamaya başlamıştı, ancak bu kez, her zamankinden daha çok eşya doldurmuştu içine. Ben arkamı döner dönmez, kazaklar, gömlekler, pantolonlar tıkıştırıyordu valize, içlerinde bu mevsimde giyilmeyecek olanlar da vardı. Sonunda bir şeyler döndüğünü ve Luc'ün huzursuzlandığını anladım.

"Nereye gidiyorsun?"

"Eve dönüyorum."

"Bunların hepsine birkaç günlük tatil için mi ihtiyacın var?"

Luc kendini koltuğa bıraktı.

"Hayatımda eksik olan bir şeyler var," dedi.

"Nedir o?"

"Hayatım."

Ellerini göğsünde birleştirip gözlerini bana dikti ve sözlerine devam etti:

"Burada mutlu değilim, dostum. Doktor olursam durumumun değişeceğini, ailemin benimle gurur duyacağını sanıyordum. Firmanın oğlu doktor olmuş, ne kadar fiyakalı! Ne var ki, günün birinde dünyanın en iyi cerrahı olmayı başarsam bile, babamın tırnağı olamam. Babam yalnızca ekmek yapıyor olabilir; ama sabahın ilk saatlerinde fırına gelenler öyle mutlular ki. Kıyı kasabasındaki otelde çörek pişirdiğim yaşlıları anımsıyor musun? İşte babam o mucizeyi her gün baştan yaratıyor. Babam mütevazı ve mesafeli bir adamdır, fazla konuşmaz, gözleriyle ifade eder kendini. Fırında onunla çalıştığım zamanlar bütün bir gece boyunca hiç konuşmadığımız olurdu ama yan yana hamur yoğururken öyle çok şey paylaşırdık ki. Ben babama benzemek istiyorum. Bana öğretmek istediği mesleği yapmak istiyorum. 'Günün birinde belki çocuklarım olur,' diyorum kendi kendime; biliyorum ki, babam kadar iyi bir fırıncı olursam, benim onunla duyduğum gibi gurur duyabilirler benimle. Bana kızma, Noel'den sonra geri dönmeyeceğim, tıp öğrenimini bırakıyorum. Dur, bir şey söyleme, daha bitirmedim, bu işte parmağının olduğunu, babamla konuştuğunu biliyorum. Bunu itiraf eden babam değil, annem söyledi bana. Burada geçirdiğim her gün, çok zorlansam da, bana tıp fakültesine gitme şansı verdiğin için kalbimin derinliklerinden teşekkür ettim sana; senin sayende, ne yapmak istemediğimi biliyorum artık. Kasabaya geldiğinde, çikolatalı çörekler, kahveli ekler pastalar yapacağım sana, bölüşerek yiyeceğiz onları, aynı eski günlerdeki gibi. Yarınlarda da birlikte olacağız. Bunun bir veda olduğunu sanma, yine görüşeceğiz dostum."

Luc beni kucakladı, biraz ağladı da sanıyorum, sanırım ben de ağladım. İki koca adamın birbirlerine sarılıp ağlaşması tuhaf kaçıyordu. Belki de hiç tuhaf değildi, zira bu adamlar birbirlerini kardeş gibi seven iki yakın arkadaştı.

Gitmeden önce, Luc son bir sırrını daha açtı bana. Külüstür arabayı yüklemesine yardımcı oluyordum, Luc direksiyona geçip kapıyı kapattı. Sonra camı indirip tumturaklı bir edayla, "Bunu sormaktan son derece rahatsızlık duyuyorum ama Sophie'yle aranızdakiler artık açıklığa kavuştuğuna göre, daha doğrusu Sophie artık yalnızca arkadaş olduğunuz konusunda emin olduğuna göre, onu ara sıra aramamda sakınca var mı? Sen belki farkında değilsin ama deniz kenarında geçirdiğimiz o meşhur hafta sonu sırasında, sen fener bekçiliği oynayıp uçurtma uçururken, ikimiz çok sohbet ettik. Yanılıyor olabilirim elbette ama sanırım aramızda bir tür çekim oldu, bir yakınlık kuruldu, anlatabiliyor muyum? Kısacası, eğer sakıncası yoksa, seni ziyarete geldiğimde fırsattan istifade onu da yemeğe davet edeceğim."

"Onca bekâr kız arasından bula bula Sophie'yi mi buldun?"

"Sakıncası yoksa dedim ya sana, daha ne yapayım..."

Araba hareket etti, Luc hoşça kal der gibi camdan elini salladı.

Aylar su gibi nasıl gelip geçti hiç anlamadım, başımı işten alamıyordum. Çarşamba akşamlarını Sophie'yle birlikte geçiriyorduk, iki arkadaş yemek yiyorduk, arkasından bazen sinemaya gidiyorduk, yalnızlığımız salonun karanlığına karışıyordu. Luc, Sophie'ye her hafta yazıyordu. Babası taburede uyuklarken, o da sırtını fırının duvarına dayayıp birkaç satır karalıyordu. Sophie her seferinde, Luc'ün benim için yazdığı birkaç satırı da aktarıyordu. Luc'ün, beni Sophie'yle yazıştığından haberdar etmek için kendince geliştirdiği bir yöntemdi bu sanırım.

Evim sakindi, hatta bence biraz fazla sessizdi. Bazen, üçümüzün birlikte sayısız akşam geçirdiğimiz bu odaya bakıp dalıyordum; gözüm aralık mutfak kapışma takılıyor, Luc'ün elinde bir tabak makarna ya da o meşhur güveçlerinden biriyle çıkagelmesini bekliyordum. Ona bir söz vermişim ve sözümü itinayla tutmaya çalışıyordum. Salı ve cumartesi günleri, komşumuzu ziyarete gidiyordum, onunla bir saat oturuyordum. Aylar sonra, hayatı hakkında, öz çocuklarından daha çok şey bildiğimi söyledi bana. Bu ziyaretlerin başka bir faydası daha oldu: İlaçlarını içmeyi reddeden Alice, temsil ettiğim tıbbi otoriteye boyun eğdi.

Bir pazartesi akşamıydı, dileklerimden birinin kabul olduğunu görünce çok şaşırdım. Eve girerken, merdiven sahanlığından tanıdık bir koku geldi burnuma. Kapıyı açtığımda, Luc'ün mutfak önlüğüyle karşımda dikildiğini gördüm, yere üç kişilik bir sofrayı kurmuştu.

"Evet, anahtarı sana geri vermeyi unutmuşum!" dedi. "Kapının eşiğinde gelmeni bekleyecek halim yoktu. En sevdiğin yemeği hazırladım sana, fırında düdük makarna yaptım, çok beğeneceksin. Biliyorum, yerde üç tabak var, Sophie'yi de çağırdım. Fırındaki yemeğe göz kulak olursan, gidip bir duş alacağım, Sophie yarım saat içinde burada olacak, üzerimi değiştirecek zaman bile bulamadım."

"Sana da merhaba Luc."

"Fırının kapağını sakın açma! Sana güveniyorum, yemek beş dakika içinde pişmiş olur. Bana ödünç verebileceğin bir gömleğin var mı? Tamam buldum," dedi, dolabımı karıştırıyordu, "mavi olanı işimi görür. Bugün fırının kapalı olmasından faydalandım, salı günleri kapatırız, hatırladın mı? Trende uyudum, zımba gibiyim. Burada olmak, kendimi tuhaf hissettirmede de değil hani."

"Seni görmekten çok mutlu oldum."

"Ah, sonunda, bunu ne zaman söyleyeceksin diye bekliyordum! Pantolon, bir de pantolon verebilir misin bana?"

Luc havlumu yatağın üzerine atıp seçtiği pantolonu üzerine geçiriverdi, aynanın karşısına geçip saçını düzeltti ve alnına düşen bir tutam saçı arkaya attı.

"Saçımı kestirmem lazım, öyle değil mi? Dökülmeye başladı, biliyor musun? Kalıtsal sanırım. Babamın tepesi havaalanı gibi açıldı, sivrisinekler doğrudan iniş yapabiliyorlar, benim de çok yakında alnımda bir iniş pisti olacak sanırım. Nasılım?" diye sordu bana doğru dönerken.

"Sophie'nin zevkine uygun görünüyorsun, bilmek istediğin buysa. Benim giysilerimin içinde Sophie seni seksi bulacak."

"Ne olmasını bekliyordun? Doğru, üzerimden fırıncı önlüğünü çıkarmaya pek fırsat bulamıyorum, bir kere de güzel giyineyim dedim, hepsi bu, böyle giyinmek hoşuma gidiyor."

Sophie kapıyı çalınca Luc onu karşılamaya koştu. Gözleri, çocukluğumuzda Marques'e bir oyun oynadığımız zamanlarda olduğu gibi ılık ılık parlıyordu.

Sophie'nin üzerinde dar, lacivert bir kazak ve dizlerine kadar inen kareli bir etek vardı. O gün öğleden sonra, ikinci el giysiler satan bir dükkândan almıştı onları, biraz retroya kaçan görüntüsünü nasıl bulduğumuzu sordu bize.

"Çok yakışmış, mükemmel görünüyorsun," diye yanıtladı Luc.

Luc'ün yorumu Sophie'yi tatmin etmiş olacak ki, benim fikrimi söylememi beklemeden Luc'le birlikte mutfağa gitti.

Yemek sırasında, Luc bir ara öğrencilik hayatının bazı yönlerini özlediğini itiraf etti; hemen ardından da, "Di- seksiyon odalarını değil elbette," diye belirtti; hastane koridorlarını, hele acil servisi hiç özlememişti ama üçümüzün birlikte geçirdiği akşamları özliyordu.

Yemek sona erdiğinde, ben evde kaldım. Bu kez, Sophie'nin evine giden Luc oldu. Gitmeden önce, bahardan önce beni görmeye geleceğine söz verdi. Oysa hayatın bizim için başka planları vardı.

Yazdığı mektuplardan birinde, annem mart ayının ilk günlerinde beni ziyarete geleceğini söylüyordu. O gelecek diye, en sevdiği restoranda bir masa ayırtmışım ve bir gün izin kullanmak için servis şefimle sıkı bir pazarlığa girişmişim. O çarşamba sabahı, annemi karşılamak üzere gara gittim. Vagonlardaki yolcular boşaldı, aralarında annem yoktu. Ansızın peronda Luc beliriverdi. Elinde bavul yoktu, karşımda öyle hareketsiz duruyordu. Gözlerindeki yaşları görür görmez, bir devrin kapandığını, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını anladım.

Luc yavaşça yaklaştı. Bana hiç ulaşamamasını, söylemeye hazırlandığı sözcükleri hiç telaffuz edememesini dilerdim.

Garın çıkış kapılarına doğru ilerleyen kalabalık sarmıştı etrafımı. Onlardan, dünyası hiçbir şey olmamış gibi dönmeye devam edenlerden biri olmayı isterdim, benimki az önce durmuştu.

Luc'ün, "Annen öldü, dostum," demesiyle birlikte mideme bir yumruk yemiş gibi oldum. Ben hıçkırıklara boğulmuş ağlarken, Luc bana sarıldı. Dün gibi hatırlıyorum; perondaydım, bir çığlık attım, çocukluğumdan kopup gelen bir çığlıktı; düşmeyeyim diye Luc daha sıkı sarıldı bana, sonra da fısıldayarak, "Ağla, bağıra bağıra, istediğin kadar ağla, bunun için yanıdayım dostum," dedi.

Seni bir daha hiç göremeyeceğim; eskiden sabahları yaptığın gibi bana seslendiğini hiç duyamayacağım; sana çok yakışan o amber kokusunu bir daha hiç alamayacağım. Sevincimi, kederimi bir daha hiç paylaşamayacağım seninle; artık hiç sohbet edemeyeceğiz. Ocak ayının son günlerinde senin için topladığım mimoza dallarını salondaki büyük vazoya yerleştiremeyeceksin artık; yazları ne hasır şapkanı takabileceksin ne de sonbaharda soğukların başlamasıyla birlikte omzuna aldığın kaşmir şalına sarınabileceksin. Aralık karı bahçeni örttüğünde şömineni yakamayacaksın. Bahar gelmeden, beni bırakıp gittin, önceden söylemedin ve ben kendimi hiç, artık yaşamadığını öğrendiğim bu peronda olduğu kadar yalnız hissetmedim.

"Bugün annem öldü." Bu cümleyi yüz kere tekrarladım kendi kendime, yüzünde de inanmadım. Onun gittiği gün içimde doğan boşluk, hiç terk etmedi beni.

Annemin nasıl öldüğünü, Luc bana garın peronunda anlattı. Luc, anneme onu evden alıp gara götürmeyi teklif etmiş. O bulmuş annemi, kapının önünde hiç kımıldamadan yatıyormuş. Luc yardım çağırmış ama artık çok geçmiş, bir önceki günün akşamı gitmiş annem. Muhtemelen, panjurları kapamak için dışarı çıktığı sırada, kalp krizi geçirip yere yığılmış. Annem son gecesini, bahçesini örten uzanan bu toprağın üzerinde geçirdi, gözleri yıldızlara bakıyordu.

Luc ile birlikte trene bindik. Luc bana, bense pencereden akıp giden manzaraya bakıyorduk, bir yandan da, annemin beni görmeye gelirken aynı manzarayı kaç kere zevkle izlediğini düşünüyordum. En sevdiği restorana yaptırdığım rezervasyonu iptal etmeyi unutmuştum.

Annem beni cenazenin hazırlandığı salonda bekliyordu. İnanılmaz derecede ihtiyatlı davranmıştı, tören sorumlusu onun her şeyle yakından ilgilendiğini anlattı bana. Tabutunda uzanmış beni bekliyordu annem. Beni solgundu, yüzünde, aynı okula başladığım gün olduğu gibi, bana her şeyin yoluna gireceğini, beni gözettiğini anlatan o güven veren gülümseme vardı yine. Dudaklarımla yanağına dokundum. Anneye verilen son öpücük, çocukluğunuzun sahnesine hiç kalkmamacasına inen bir perdedir adeta. Geceyi annemin başında geçirdim, o benim başucumda birçok gece geçirmişti.

Ergenlikte, anne babasını terk edeceği günün hayalini kurar insan, gün gelir onlar sizi terk ediverir. İşte o zaman, bir an için de olsa, yine onların çatısı altında yaşayan çocuk olabilmenin hayalini kurarsınız; onlara sarılmaktan, hiç çekinmeden onları sevdiğinizi söylemekten ve sizi bir kez daha teskin etsinler diye onları kucaklamaktan başka bir şey hayal edemez olursunuz.

Annemin mezarının başında, töreni yöneten rahibin vaazını dinledim. İnsan ebeveynini hiç kaybetmez, öldükten sonra bile içinizde yaşar onlar. Sizi dünyaya getirenler, hayatta kalmanız için size bu sevgiyi verenler, yok olamazlar.

Rahip haklıydı; ne var ki, artık bu dünyada soluk alıp vermediklerini, seslerini bir daha duyamayacağınızı, çocukluğunuzun geçtiği evin panjurlarının sonsuza dek kapandığını bilmek, Tanrı'nın bile tahayyül edemeyeceği bir yalnızlığa itiyor insanı.

Annemi düşünmekten hiç vazgeçmedim. Hayatımın her anında o var. Bir filmi onun beğeneceğini düşünerek seyrettiğim, sözlerini mırıldandığı bir şarkıyı dinlediğim oluyor; bazı günler, yanımdan geçen bir kadından yükselen amber kokusunun bana onu hatırlatması şahane oluyor; hatta, kimi zaman onunla alçak sesle konuşuyorum da. Rahip haklıymış, Tanrı'ya inanın ya da inanmayın, bir anne asla tam olarak ölmez, sevdiği çocuğun kalbinde ölümsüzdür o. Bir gün ben de, yetiştireceğim çocuğun kalbinden, sonsuzluktan kendime düşen payı alırım umarım.

Annemin cenazesine neredeyse bütün kasaba gelmişti, hatta şu budala Marques bile oradaydı; ceketinin üzerine çaprazlama taktığı üç renkli şeridi görünce çok şaşırdım. Kendini belediye başkanı seçtirmeyi başarmış o budala. Luc'ün babası cenaze törenine katılmak için fırını kapatmıştı. Müdire hanım da oradaydı, telsizini kapatalı çok olmuştu ama herkesten çok ağlıyordu ve bana "annesinin kuzusu" diyordu. Sophie de geldi, Luc haber vermiş, o da sabahki ilk trene binmiş. İkisini el ele tutuşurken görmek, neden bilmiyorum, beni çok rahatlatmıştı. Kortej dağıldığında, mezarın başında yalnız kaldım.

Cüzdanımdan, yanımdan hiç ayırmadığım fotoğrafı, babamın beni kucakladığı fotoğrafı çıkardım. O gün üçümüz, son bir kez birlikte olalım diye, fotoğrafı annemin mezarının üzerine bıraktım.

Törenden sona, Luc külüstür arabasıyla beni eve bıraktı. Sonunda arabayı, kiraladığı adamdan satın almıştı.

"Seninle içeri gelmemi ister misin?" diye sordu.

"Hayır, teşekkür ederim, sen Sophie'yle kal."

"Seni yalnız bırakamayız, hele böyle bir akşamda."

"Ben yalnız kalmak istiyorum sanırım. Biliyorsun, bu eve ayağımı basmayalı aylar oluyor; üstelik bu duvarların arkasında hâlâ annemin varlığını

hissediyorum. O mezarında uyuyor olsa da, bu geceyi onunla geçireceğime emin olabilirsiniz."

Luc gitmekte tereddüt etti, sonra gülümseyerek, "Biliyorsun, okulda, hepimiz annene âşıktık," dedi.

"Bilmiyordum."

"Sınıftaki herkesin annesinden daha güzeldi, hem de açık ara, hatta o budala Marques bile ona abayı yakmıştı sanırım."

Luc dangalağı beni gülümsetmeyi başardı. Arabadan indim, gitmelerini bekledim ve eve girdim.

ΛP' ΛP' ΛP'

Annemin evi hiç boyamadığını fark ettim. Doktor raporlarının bulunduğu dosya salondaki sehpanın üzerinde duruyordu, dosyayı inceledim. Ekografilerin çekildiği tarihlere bakınca her şeyi anladım. Bir arkadaşıyla çıkacağını söylediği tatile hiç gitmemiş aslında; kış sonunda bir kalp rahatsızlığı geçirmiş; Luc ve Sophie'yle birlikte kıyı kasabasına yaptığımız seyahat sırasında, o, tetkiklerden geçmek üzere hastanede yatıyormuş. Bu tatil hikâyesini benim endişelenmemi istemediği için uydurmuş. Tıp eğitimi almamın nedeni annemin tüm hastalıklarını iyileştirmeyi ummamdı, oysa onun hasta olduğunu bile anlayamadım.

Mutfağa gidip buzdolabını açtım, dolapta hazırladığı akşam yemeği duruyordu, hazırladığı son yemek, ölmedi...

Kapısı açık buzdolabının önünde bir geri zekâlı gibi dikilip durdum, gözlerimden akan yaşlara hâkim olamadım. Cenaze sırasında ağlayamamıştım, annem ağlamamı yasaklamıştı sanki, insanların karşısında dik durmamı isterdi çünkü. Sevdiklerimizin öldüğünün gerçekten bilincine varmamızı sağlayan şey küçük ayrıntılardır zaten. Komodinin üzerinde tik taklarına devam eden bir saat, dağınık bir yataktan sarkan yastık, şifoniyerin üzerindeki bir fotoğraf, bardakta duran bir diş fırçası, mutfak penceresinin pervazına, camdan bahçeyi seyretsin diye ağzı dışarıya bakacak şekilde konmuş bir çaydanlık ve masanın üzerinde, akça ağaç şurubu ile kaplı elmalı bir pastadan geriye kalanlar.

Bütün çocukluğum buradaydı, hatıralarla, annemin ve birlikte yaşadığımız yılların hatıralarıyla dolu bu evde uyuyordu.

Annemin, bulduğunu söylediği bir kutu geldi aklıma. Dolunay vardı, tavan arasına çıktım.

Kutu kolayca görülecek şekilde yere konmuştu. Kapağın üzerinde, annemin elyazısıyla yazdığı bir not buldum.

Canım,

Son gelişinde, tavan arasına çıktığını duydum. Buraya bir daha çıkacağından emin olamadığım için bu son randevuyu burada verdim. Eminim, zaman zaman gölgelerle konuşuyor- sundur yine. Seninle alay ettiğimi sanma sakın, çocukluğunu anımsadım, hepsi bu. Sen okula gittiğinde, toplamak bahanesiyle odana girer, yatağını düzeltirken yastığını elime alır koklardım. Evden beş yüz metre uzakta olduğun halde özlerdim seni. Anne olmak bu işte, hiç durmadan çocuğunu düşünmek; gözlerinizi açtığınız ilk andan itibaren, aklımızdan hiç çıkmazsınız. Dünyanın en iyi annesi olmaya çalıştım ama nafile; ama sen benim beklentilerimin çok ötesine geçen bir çocuk oldun. Mükemmel bir doktor olacaksın. *

Bu kutu sana ait, aslında hiç var olmaması gerekirdi, bunun için senden özür dilerim.

Seni seven ve hep sevecek olan annen.

Kutuyu açtım, içinde, babamın bana yazdığı mektupları buldum, her Noel'de, her doğum günümde yazmıştı.

Bağdaş kurup çatı penceresinin önüne oturdum ve gecenin karanlığında yükselen ayı seyrettim. Babamın mektuplarını göğsüme bastırdım. "Bunu bana nasıl yapabildin anne!" diye mırıldandım.

Zeminde uzayan gölgemin yanında anneminkini de gördüğümü sandım, hem bana gülümsüyor hem de ağlıyordu. Ay turuna devam etti, annemin gölgesi gitti.

Uyuyamıyordum. Odam sessizdi, duvarın öbür tarafından artık hiç ses gelmiyordu. Alışkın olduğum gürültüler duyulmaz olmuştu, perdelerin kıvrımları hüznün içinde, kımıldamadan öylece duruyorlardı. Saatime baktım. Luc, sabah üçte mola veriyordu, onu görmek istiyordum. Bu fikir bana yol gösterdi ve adımlarımın beni nereye götüreceğinden hiç şüphe duymadan evin kapısını çekip çıktım.

Dar sokağın köşesini döndüm. En iyi arkadaşımı tabureye oturmuş babasıyla sohbet ederken gördüm, gecenin gölgesine saklanmıştı. Konuşmalarını bölmek istemedim, bir adım gerileyip yürümeye devam ettim. Nereye gideceğimi bilemeden, okul bahçesinin parmaklıklarına kadar yürüdüm, giriş kapısı aralıktı, itip içeri girdim. Avlu sessiz ve ıssızdı, en azından ben öyle sanıyordum. Kestane ağacına doğru ilerlerken, birinin bana seslendiğini duydum:

"Seni burada bulacağımı biliyordum."

Olduğum yerde sıçrayıp arkama döndüm. Yves banka oturmuş bana bakıyordu.

"Yanıma gel bakalım. Aradan çok uzun zaman geçti, birbirimize anlatacağımız çok şey olsa gerek."

Yves'in yanma oturdum ve orada ne işi olduğunu sordum.

"Annenin cenazesine katıldım. Çok takdir ettiğim bir kadındı, senin adına üzüldüm. Törene biraz geç kaldım, öyle olunca da kortejin arkasına geçtim."

Yves'in annemin cenazesine gelmiş olması beni derinden etkiledi.

"Okulun avlusuna niye geldin?" diye sordu bana.

"Hiçbir fikrim yok, zor bir gün geçirdim."

"Geleceğinden emindim. Sadece annenin cenazesi için gelmedim buraya, seni de görmek istiyordum. Bakışların aynı, hiç değişmemiş, gözlerimle görmek istesem de, bundan da emindim."

"Neden?"

"Çünkü ikimizin de, bazı anıların peşine düştüğümüzü, onlar kaybolmadan yakalamak istediğimizi biliyorum."

"Hayatınızda neler oldu?"

"Senin gibi, ben de ufkumu değiştirdim, kendime yeni bir hayat kurdum. Öğrenci olan sendin, bu duvarları, bu küçük kenti terk ettikten sonra neler yaptın?"

"Doktor oldum... Yani neredeyse olacağım. Annemin hasta olduğunu anlayamadım. Başkalarının gözlerinde, görülmez olduklarını sandığım şeyler gördüğümü sanıyordum, meğer onlardan daha körmüşüm."

"Hatırlıyor musun, bir gün sana kimselere açamadığın bir derdin, anlatmaya cesaret edemediğin bir sıkıntın olursa benimle dertleşebileceğini, sana ihanet etmeyeceğimi söylemiştim. Belki o zaman gelmiştir, ya bu gece ya hiç..."

"Dün annemi kaybettim, bana hastalığından hiç bahsetmemişti; ayrıca bu akşam, evimizin tavan arasında, babamın bana yazdığı mektupları buldum; annem onları saklamış benden. İnsan yalan söylemeye bir başladı mı nerede duracağını hiç bilemiyor."

"Baban sana ne yazmış öğrenebilir miyim, mahzuru yoksa tabii?"

"Okulda düzenlenen ödül törenine her sene geldiğini yazmış. Uzakta, bu parmaklıkların ardında beklediğini yazmış. Hem çok yakınmışım ona hem de çok uzak."

"Başka bir şey yazmamış mı?"

"Yazmış, sonunda gelmekten vazgeçtiğini itiraf etmiş. Uğruna annemi terk ettiği kadından bir oğlu daha olmuş. Bir üvey kardeşim var. Sanırım bana benziyor. Bu kez gerçek bir gölgem var, çok komik, öyle değil mi?"

"Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum. Babam son mektubunda, çok korkakça davrandığını söylemiş, o yeni aileye bir gelecek sunmak istediği için, geçmişini onlara zorla kabul ettirmeye hiç cesaret edememiş. Bütün o sevginin nereye gittiğini biliyorum artık."

"Küçükken, seni diğer çocuklardan farklı kılan şey, mutsuzluğu hissedebilme gücündü, sadece kendi mutsuzluğunu değil, başkalarınınkini de hissedebiliyordun. Şimdi yetişkin oldun."

Yves bana gülümseyip tuhaf bir soru sordu:

"Çocuk senle şimdiki yetişkin sen karşılaşırdılar, iyi anlaşırılar mıydı, sırdaş olurlar mıydı sence?"

"Siz, gerçekte kimsiniz?" diye sordum ona.

"Büyümeyi reddeden bir adamım, özgürlüğünü bağışladığın bir okul hademesiyim ya da bir arkadaşına ihtiyacın olduğu sırada yarattığın bir gölgeyim, sen seç. Ama sana bir borcum var ve sanırım bu gece, o borcu ödemek için en uygun zaman. Uygun zaman demişken, gönül ilişkileri hakkında sana söylediklerimi anımsıyor musun? O sıralar, ilk hayal kırıklığını yaşıyordun sanırım."

"Evet, anımsıyorum, o gün pek mutlu sayılmazdım."

"Yeniden buluşmalar için de uygun zaman vardır. Deponun arkasına gitsen iyi olur. Orada bir şey unutmuşsun sanırım, sana ait bir şey. Hadi git! Burada bekliyorum seni."

Ayağa kalktım ve tahta kulübenin arkasına dolandım, etrafıma bakındım ama bir şey göremedim, özel bir şey çarpmamıştı gözüme.

Yves'in bana seslendiğini duydum, daha iyi aramamı söylüyordu. Yere diz çöktüm, ay ışığı ortalığı gündüz gibi aydınlatıyordu ama ben hâlâ bir şey göremiyordum. Rüzgâr esmeye başladı, boranın kaldırdığı tozlar yüzüme savruldu. Kapattığım gözlerimi silmek için mendil aramaya başladım. Konsere

giderken giydiğim blazer ceketimin cebinde bir kâğıt parçası buldum, kâğıdın üzerinde bir viyolonselcinin imzası vardı.

Banka doğru döndüm; Yves artık orada değildi, avlu yeniden ıssızlaşmıştı. Yves'in oturduğu yere, küçük bir çakıltaşının altına bir zarf sıkıştırılmıştı. Zarfı açtım, zamanın sararttığı çok güzel bir kâğıda çekilmiş bir fotokopi vardı içinde.

Bankta bir başıma oturup o satırları tekrar okudum. Annemin, en büyük arzusunun benim daha sonra kendimi bulmam olduğunu yazdığı o cümleyi; beni mutlu edecek bir meslek edinmem ve hayatta yapacağım seçimler ne olursa olsun, sevdiğim ve sevildiğim sürece, benimle ilgili tüm umutlarını gerçekleştirmiş olacağımı söylediği satırları yeniden okudum. Beni çocukluğuma sıkı sıkıya bağlayan zincirlerden kurtaran bu satırlar oldu belki de.

Ertesi gün evin panjurlarını kapattım ve vedalaşmak üzere Luc'e uğradım. Gün boyu annemin eski arabasıyla yol aldım. Akşama doğru, küçük bir sahil kasabasına vardım. Arabayı mendireğin önüne park ettim. Eski deniz fenerinin önündeki zincirin üzerinden atlayıp seyir kulesine çıktım ve uçurtmamı aldım.

Aile pansiyonun sahibesi bu kez geçen seferkinden daha üzgün görünüyordu.

"Maalesef yine odam yok," dedi iç geçirerek.

"Hiç önemli değil, müşterilerinizden birini ziyarete geldim. Onu nerede bulacağımı biliyorum."

Bayan Pouchard koltuğunda oturuyordu, ayağa kalkıp beni karşıladı.

"Sözünüzü tutacağınıza hiç ihtimal vermiyordum, çok güzel bir sürpriz oldu," dedi.

Görmeye geldiğim kişinin aslında o olmadığını itiraf ettim ona. Elimdeki çantayı gördü ve diğer elimde tuttuğum uçurtmaya şöyle bir baktı. Bana gülümsedi.

"Şanslısınız, aklının tam olarak başında olduğunu söyleyemem ama yine de iyi gününde sayılır. Odasında, sizi götürüyüm."

Merdiveni birlikte çıktık, Bayan Pouchard kapıyı tıklattı ve emekli satıcının odasına girdik.

"Ziyaretçiniz var Leon," dedi Bayan Pouchard.

Bay Leon, elindeki kitabı komodinin üzerine bırakırken, "Öyle mi? Kimseyi beklemiyordum," diye yanıtladı.

Oturduğu yere yaklaşp perişan haldeki kartal uçurtmamı gösterdim ona.

Yaşlı adamın yüzü uçurtmaya uzun uzun baktıktan sonra aydınlandı.

"Ne tuhaf, bu uçurtmanın bir benzerini, annesi ona doğum günü hediyesi almayacak kadar cimri olan küçük bir çocuğa vermiştim. Annesine karşı gelmemek için, çocukcağz uçurtmayı her akşam bana bırakıyor, sabahları da geri alıyordu," dedi.

"Size yalan söylemiştim, annem dünyanın en eli açık insanıydı, istemiş olsaydım bana dünyanın bütün uçurtmalarını hediye ederdi."

"Sanırım çocuk yalan kıvrırmıştı. Ama uçurtmayı geri alırsam ufaklık çok mutsuz olacakmış gibi geldi, ben de uçurtmayı ona hediye etme isteğime direnemedim. Ah ah, tezgâhımın önünde durup uçurtmalara hülyalı hülyalı bakan o kadar çok çocuk gördüm ki."

"Bunu tamir edebilir misiniz?" diye sordum heyecan içinde.

"Bu uçurtmayı tamir etmek lazım. Bu durumda uçamaz," dedi bana, söylediklerimin sadece yarısını anlamış gibiydi.

"Bu genç adamın sizden istediği de bu zaten Leon ama biraz dikkatli olun, elinize batabilir."

"Bayan Pouchard, bana ders vereceğinize, uçurtmayı onarmam için gereken malzemeleri almaya gitmiş olsaydınız hemen işe koyulurdum, zira genç adamın ziyaretime gelme sebebi bu."

Leon gerekli malzemeleri bir kâğıda not etti. Listeyi alıp nalbura gitmek üzere ayaklandım. Bayan Pouchard bana kapıya kadar eşlik etti ve olur da, tesadüfen tütün dükkânının önünden geçersen dünyanın en mutlu kadını olacağını fısıldadı kulağıma.

Bir saat sonra görevlerimi tamamlamış olarak geri döndüm.

Yaşlı satıcı ertesi gün, kumsalda buluşmak üzere bana randevu verdi, hiçbir şey için söz vermiyordu ama elinden geleni yapacaktı.

Bayan Pouchard'ı akşam yemeğine davet ettim. Yemekte Clea'dan konuştuk, ona her şeyi anlattım. Onu pansiyona bıraktığım sırada, benimle kulağıma fısıldadığı bir fikrini paylaştı.

Kasabanın merkezindeki küçük bir otelde oda tuttum. Başımı yastığa koyar koymaz uykuya daldım.

^P' ^P' ^P'

Öğle vakti kumsaldaydım. Yaşlı satıcı da, Bayan Pouchard'la birlikte tam vaktinde geldi. Emekli satıcı, uçurtmayı açtı ve bana gururla gösterdi. Kanatlar yapıştırılmış, gövde onarılmıştı, kartalım biraz sakat gibi görünse de eski güzel görüntüsüne kavuşmuştu.

"Ona küçük bir deneme uçuşu yaptırabilirsin ama dikkatli ol, artık genç değil."

Uçurtmayla iki küçük "s" ve büyük bir "8" çizdim havada. Uçurtmam ilk rüzgârla birlikte havalandı. İpi hızla boşaldı, Leon deli gibi alkışlıyordu. Bayan Pouchard onun koluna girip başını omzuna yasladı. Leon kıpkırmızı olunca Bayan Pouchard özür diledi ama pozisyonunu değiştirmede.

"Dul olmamız biraz olsun sevgiye ihtiyacımız olmadığı anlamına gelmez," dedi ardından.

İkisine de teşekkür ettikten sonra onları kumsalda bırakıp oradan ayrıldım. Önümde uzun bir yol vardı ve eve dönmek için sabırsızlanıyordum.

îf'îf'îf'

Servis şefimi arayıp annemin defin işleminin ve cenaze töreninin tahminimden biraz daha uzun süreceğini söyledim; işe iki gün geç başlayacaktım.

Biliyorum, insan yalan söylemeye başladı mı nasıl duracağını bilemez ama umurumda değil; yalan söylemek için herkesin nedenleri vardır, benim de kendime göre nedenlerim vardı.

Akşamüzeri konservatuvara gittim. Bekçi beni şıp diye tanıdı. Beni ofisine buyur ederken boğazının iyileştiğini söyledi. Bana tekrar yardım edip edemeyeceğini sordum.

Bu kez, Clea Norman'm bir sonraki konserini nerede ve ne zaman vereceğini araştırıyordum.

"Hiçbir fikrim yok ama onu görmek istiyorsanız, giriş katındaki koridorun sonundaki 105 numaralı odada. Biraz beklemeniz gerekecek, şu anda ders veriyor, dersi saat dörtte bitecek."

Üstüm başım pek iyi sayılmazdı, gerektiği gibi giyinmemiştim. Saçım başım dağınıktı, tıraş olmamıştım, oraya gitmemek için binbir tane bahane uy durabilirdim. Henüz hazır değildim. Ne var ki, onu görme isteğime karşı koyamadım.

Sınıf camlarla çevriliydi, koridorda birkaç saniye durup onu seyrettim, iki küçük çocuğa ders veriyordu. Elimi cama dayadım, öğrencilerden biri başını bana doğru çevirip aleti çalmayı bıraktı. Hemen eğildim ve bir salak gibi hızla kaçtım oradan.

Clea'yı sokakta bekledim. Konservatuvardan çıkınca saçlarını topladı ve elinde çantası, otobüs durağına doğru yürüdü. Işığı arkasına alan bir gölge gibi takip ettim onu. Aslında o gün, tek ışığım Clea'ydı, birkaç adım önümde yürüyordu.

Otobüse bindi, ilk koltuğa oturup başımı cama doğru çevirdim. Clea arkadaki sıraya oturdu. Her durakta kalbim duracak gibi oluyordu. Altı durak sonra Clea otobüsten indi.

Hiç arkasına bakmadan sokağa daldı. Alçak bir binanın giriş kapısını itip içeri girdiğini gördüm. Bir süre sonra, en üst, yani üçüncü kattaki iki pencerenin ışığı yandı, gölgesi mutfaktan salona geçti, yatak odası avluya bakıyor olmalıydı.

Bir banka oturup gözlerimi bir an olsun pencerelerden ayırmadan öylece bekledim. Saat altıda, binaya bir çift girdi, ikinci katın ışıkları yandı; saat yedide, birinci katta oturan yaşlı bey geldi. Clea'nın dairesinin ışıkları saat onda söndü. Bankta biraz daha oturdum, kalbim sevinçten pır pır ediyordu. Clea yalnız yaşıyordu.

Gün doğarken, yine Clea'nın yaşadığı binanın önüne geldim. Güzel bir sabah rüzgârı esiyordu. Uçurtmamı da yanımda getirmiştım. Açar açmaz kanatları şişti ve kartalım uçmaya başladı. Yoldan geçenler, durup neşeyle uçurtmama baktılar, sonra yollarına devam ettiler. Yamru yumru bir kartal binanın cephesi boyunca yükseldi ve üçüncü katın pencerelerinin önünde dönmeye başladı.

Uçurtmayı gördüğü sırada, Clea mutfakta çay yapıyordu. Gözlerine inanamadı, elindeki çay fincanı yere düşüp parçalandı.

Birkaç saniye sonra binanın kapısı açıldı, Clea gözlerini bana dikmiş, olduğum yere doğru ilerliyordu. Gülümsedi bana ve elini, elimin üzerine koydu, tutmak için değil uçurtmanın ipini almak için yaptı bunu.

Büyük bir şehrin göğünde, kâğıttan bir uçurtmaya, kocaman "s"ler, mükemmel "8"ler çizdirdi. Clea havada uçuşan şiirler yazmayı hep çok iyi becermişti. Bu kez başımı havaya kaldırdığımda, "Seni özledim," yazdığını okudum.

Uçurtmayla "seni özledim" yazabilen bir kadını unutmanız asla mümkün değildir.

Güneş yükseliyordu. Kaldırıma vuran gölgelerimiz yan yana uzadı. Ansızın, gölgemin eğilip Clea'nınkine sarıldığını gördüm.

İşte o zaman, çekingenliğimi bir yana bırakıp gözlüğümü çıkardım ve gölgemin yaptığığın aynısını tekrarladım.

Sanırım o sabah, bir mendireğin ucundaki, terk edilmiş bir deniz fenerinin ışığı tekrar yanmaya başladı, bir hatıranın gölgesi anlattı bunu bana.